

ÉSZAKI EVANGÉLIKUS
EGYHÁZKERÜLET

2020

KERÜLETI KRÓNIKA

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLETÉNEK ESEMÉNYEIBŐL

Előszó

Veszély és esély

Ézsaiás próféta könyvének 43. részében így olvassuk Isten ígését: „*Ha vízen kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg téged. Mert én, az Úr vagyok a te Istened*” (Ézs 43,2–3a).

Veszély és esély. Ebben a két szóban lehet összefoglalni ezt a próféta üzenetet. A természet erőinek, az ismeretlen fenyegetettségnek való kiszolgáltatottságot a vad vizek és a perzselő tűz képével juttatja kifejezésre. Ki ne félne attól az érzésről, amikor a felcsapó lángok között recsegve-ropogva omlik össze minden, vagy amikor a parányi ember sodródik a félelmetes hullámok közt? „Vad, habzó nyálú tengerek / falatjaként forgok, ha fekszem, / s egyedül” – írja József Attila. Ha perzselő tűzben vagy örvénylő folyamban elfogy az ember levegője, akkor mindennek vége.

2020-ban megtanultuk, mennyire reális ez a veszély. Perzselő láz és oxigénhiány, gyötrő fájdalom és fojtogató aggodalom lett sokak mindennapi tapasztalata. Műtetre készülő feleségét a férj éppen akkor nem tudta átölelni, amikor arra mindkettőjüknek a legnagyobb szüksége lett volna. A fiú nem tudott végső búcsút venni édesanyjától. A család nem kísérhette ki rokonát a temetőbe.

Más arcát is mutatta és mutatja ez a veszély: emberek könnyen elveszítik a munkájukat, sokféleképpen kísérti őket a leszakadás réme. Még szélesebbre nyílhat az a bizonyos társadalmi olló, és fájdalmasan beteljesedhet a keserű bibliai jövendölés: „Akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól az is elvétetik, amije van”.

Egyházi életünkben is meg kellett tanulni együtt élni a veszéllyel. Védekeznünk kellett. Ha tartottunk is alkalmakat, maszkot viseltünk, fertőtlenítés után léptünk be a templomba vagy a gyülekezeti terembe, távolságot tartottunk egymástól.

Ám ha időben észrevesszük ezeket a figyelmeztető jeleket, akkor a veszélyben is az esélyt találhatjuk meg. Először is lelassulunk. Rájövünk, hogy nem élhetünk úgy, mint eddig. Le kell számolnunk azzal a vágyunkkal, hogy ötletszerűen ide-oda röpködünk,

hogyan mohón feléljük minden tartalékunkat. A közös fenyegetettség talán közelebb hoz egymáshoz embereket, köztük családtagokat, és elkezdünk ismét egymásra figyelni. Közben újra megtanuljuk, mit jelent a szolidaritás, és érdemben teszünk a nálunk is kiszolgáltatottabb másik emberért.

Őszintén remélem, hogy egyházi életünkben is képesek vagyunk a veszélyhelyzet tudatosítása után arra, hogy éljünk az eséllyel. Ennek keretében számos lelkész – jó esetben munkatársak segítségével – digitális gyorstalpalók segítségével elsajátította, miként lehet online alkalmakat tartani. Talán jobban odafigyeltünk egymásra a diakóniában vagy az oktatás területén, hogy lehetőleg senki ne szakadjon le.

A görög eredetű krízis szó nemcsak válságot, hanem döntő fordulatot is jelent. A veszélyben az esélyt ragadhatjuk meg.

Rendhagyó ez a kiadvány. A megszokott beszámolókat, tudósításokat helyett most elsősorban két új műfajt vezetünk be. A „karanténnapló” a gyülekezetek és intézményeknek a lezárás idején tanúsított, gyakran igen hősies próbálkozásait mutatja be. A „gyülekezeti élet offline” pedig azt a sajnálatos módon rövid néhány hónapot, amikor többek között hagyományos keretek között, személyes találkozásokkal is együtt lehettünk.

A sorban immár 12. *Kerületi krónikát* azzal a reménnyel juttatjuk el az olvasóhoz, hogy a beszámolókat olvasva nem egyszerűen az elmaradt alkalmak miatti fájdalmat fokozzuk, hanem sokkal inkább az örömet tudjuk felmutatni: az Úristen a korábban nem ismert veszély közepette is új esélyt kínál nekünk. Esélyt, hogy közeledjünk hozzá, és összefogjunk egymással.

DR. FABINY TAMÁS ELNÖK-PÜSPÖK

1. Az úrvacsora éve

1.1 Teológiai cikkek

Jelen van közöttünk

DR. HAFENSCHER KÁROLY EGYETEMI TANÁR (EHE)

Gyönyörű ötlet, lendületes indulás, majd megtorpanás. 2020 így indult. Azután jött a március: sajátos ellentmondás, visszaszűkítés, vagy különleges kihívás? Úrvacsora éve úrvacsora nélkül, hiszen a járványhelyzetben nem tehetjük meg, hogy az élet kenyere legyen bárminemű fertőzés hordozója.

A reflektor fénye második szentségünkre vetül, s az úrvacsora éve központi kérdésévé válik a Krisztussal való találkozásunk az oltárnál. Ugyanakkor mindent átírt a covid-19 járványhelyzet, és az úrvacsora éve úrvacsora nélkül zajlik... Amikor a Magyarországi Evangélikus Egyház 2020-ra meghirdette ezt a tematikus és gyakorlati évet, nagyreményű programokat tervezett; a Lélek által való megújulás emberi medrét próbálta megtisztítani és ahol kellett, új medret kiásni; dialógusokat kezdeményezett testvéregyházakkal; de

egyszer csak kénytelen volt úrvacsorai böjtöt hirdetni. Mi azonban hisszük, hogy – bár vannak erők, amelyek gonoszat terveznek ellenünk – Isten javunkra tudja használni. Így lehet élni ebben az ellentmondásos helyzetben az úrvacsora éve adta lehetőségekkel.

Az, hogy Isten felhasznál minden lehetőséget arra, hogy hívjon minket, nem kérdés. Tapasztaljuk hűségét, kitartását ezen a területen is. A kérdés, hogy mi hogyan használjuk ki ezt az úrvacsoraböjtöt? Közös tanulásra, egyéni elgondolkodásra, az úrvacsora iránti vágy ébredésére.

A meghosszabbított úrvacsora évére már a második kis füzetet adjuk ki („Úrvacsora 2021”) abban a reményben, hogy vasárnapról vasárnapra egy-egy vallomásmondat segít mélyebben megragadni az úrvacsora nagy titkát. Hadd álljon ebből a másfél-

száz frappáns egymondatos „igehirdetésből” három, amely rámutat keresztény életünk középpontjára, a Krisztussal való személyes, testközeli találkozásra.

Különlegességeket kínál, mindig új látvánnyal és extra kínálattal kecsegtető világunkban az úrvacsora Isten szeretetének tiszta és egyszerű jele. Szabóné Mátrai Marianna fogalmaz így: „Kenyér és bor. Magamtól valami ünnepélyesebbre gondolnék. Különlegesen várnék. Elvégre az úrvacsora hitünk legmélyebb titka! És pontosan erről van szó. Nem én emelkedem ünnepélyesen Istenhez, hanem ő jön hozzám. Olyan egyszerű, hétköznapi és mindenki számára elérhető formában, mint egy falat kenyér.”

Azt az együttlétet és találkozást emeli ki Reuss András, amely nem egyszerűen egy „úrvacsorai élményről” hanem annak életformáló erejéről tanúskodik: „Az úrvacsora csodája az átváltozás: a szent Isten lehajol a bűnös emberhez, és fölemeli, hogy a bűnös igazgyá legyen”.

★ ★ ★

DR. KRÁNITZ MIHÁLY EGYETEMI TANÁR (PPKE)

Az ökumenikus párbeszéd egyik, ha nem a legfőbb kérdése az Úr vacsorájának, az Eucharisztiajának az értelmezése. Katolikus nézőpontból a másfélszáz éves tanítást a reformáció megkérdőjelezte és új és eltérő módon magyarázta. Az újonnan létrejött egyházi közösségek nemcsak az addigi felfogástól különböztek, hanem egymástól is, így nehéz a különféle tanításokat egységben látni. Jézus Krisztus az apostolok közösségében alapította meg az Eucharisztiaát, mely jelzi és valóra is váltja az egyház egységét. Sajnos azonban éppen ebben a kérdésben térnek el egymástól a keresztény egyházak.

Az úrvacsora éve és a meghirdetett Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus is jó alkalmat ad arra, hogy okosan, türelemmel és testvéri szellemben keressük az egyetértést, közelebb jutva a teljes egyházközösséghez és az egyetlen eucharisztikus asztalhoz. Napjainkban kiemelkedő fontossága van a keresztény egységkeresésnek, mely protestáns

Szabó B. András sokatmondóan szemléleti azt a közösséget, amelynek részesévé lehet mindenki, aki él az úrvacsorával: „Az oázisban összegyűlnek a messziség vándorai. Különböző helyekről érkeznek, másfelé mennek tovább. Az asztalnál találkozunk: nem egyformák, de egyenlők; nem jók és rosszak, de rászoruló; nem győztesek és vesztesek, hanem megajándékozottak vagyunk. Jézussal kerülünk a legszorosabb közösségbe. Ő formál belőlünk közösséget: a kiteljesedő életre készülők közösségét”.

A karácsonykor megérkezett Jézusban velünk az Isten. Ahogy nevezték: Immánuel. A nagypénteken önmagát odaadó és húsvétkor az új élet zengéjével a halálból visszaérkezett Jézus velünk van, méghozzá úgy, ahogy a mennybemenetel előtt ígérte: veletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Az úrvacsora ígében, s majd az „úrvacsorai böjt után” a kenyérben és borban valóságosan jelen van és velünk van az Úr! Az egyház nem vallásos emberek szervezete, hanem együttlét: asztalközösség Krisztussal és egymással.

Az élet kenyere. Megfontolások az eucharisztia/úrvacsora kérdéséről

oldalról indult el. A II. Vatikáni Zsinattal (1962–65) a katolikusok is intézményes szinten csatlakoztak az ökumenikus törekvésekhez és ettől kezdve ez lehetővé tette a szeretet és az igazság párbeszédét.

Az elmúlt fél évszázadban a legkényesebb kérdések is előkerülhettek, mint a pápaság, az apostoliság, a papság, Szűz Mária személye, a gyónás vagy éppen az utolsó vacsorán alapított szentség: az Eucharisztia. Fájdalom és nehézség a közös szertartás lehetetlensége az eltérő teológiai egyházfogalom miatt is. Ezért „hivatalos” párbeszédet kezdeményeztek a franciaországi katolikusok, evangélikusok és reformátusok Krisztus Testének „megkülönböztetéséről” 1998-ban és 2008-ban. Megoldások még nem, de kérdések annál inkább megfogalmazódtak a testvéregyházak részéről: „Kifejezi-e az egyház egységét az Eucharisztia?”, „Részesít-e a kegyelem eszközeiben?” Közös ügy volt annak a mély kötetlenségnek a bemutatása, amely jelen van az Eucharisztia és az egyház között a hívő személy életében és

magában az egyház életében is. II. János Pál pápa az *Ecclesia de Eucharistia* (Az egyház az Eucharisztia) kezdetű körlevelével 2003-ban kifejezte, hogy „az Eucharisztia a forrása, a központja és a csúcsa is a keresztény életnek”.

Ha közös alapra akarunk helyezkedni, akkor a szakadások előtti egyházi örökséghez, illetve a közösségi tapasztalathoz kell nyúlni. Ez egy mélyebb eucharisztiafelfogást tesz lehetővé, ami természetesen az egyházi életet is meghatározza.

II. János Pál pápa az 1995-ben írt *Ut unum sint* ökumenikus körlevelében az ajándékok cseréjéről szólva kijelentette, hogy „nekünk, katolikusoknak kell megszólítani protestáns testvéreinket és nővéreinket, hogy keressük együtt az Úr eucharisztikus jelenlétét, és a bennünket eddig is összekötő Krisztus-ismeretet a maga egészében igyekezzünk átfogni”. Ennek előmozdítására kell törekedni az Eucharisztia jobb megértésére a hit által, mert csakis így lehetünk és így válhatunk egyetlen ünneplő közösséggé.

★ ★ ★

Úrvacsora

DR. SZABÓ B. ANDRÁS EGYETEMI OKTATÓ (EHE)

4 Az úrvacsora a keresztény közösség legintenzívebb megélése. Ezt a közösséget kizárólag Jézus jelenléte hozza létre. Ugyanúgy, ahogy nagycsütörtök este az utolsó vacsoránál tette, minden úrvacsorai asztalnál újra és újra megteszi. A szereztetési igék szó szerinti elmondása nem egy misztikus varázslat, hanem ennek az időtávolságnak az áthidalása az emlékezésen keresztül. Jézus szavait olyan formában ismétljük, ami pontosan ugyanúgy hangzott el Pál korinthusi asztalánál, Luther wittenbergi oltáránál és saját gyülekezetünk templomában. Ezek a szavak emlékeztetnek Krisztus személyes jelenlétére a legnehezebb és legönfeledebb pillanatokban: akár egy kórházi ágy mellett a halál árnyékában, vagy egy ifjúsági táborban a szabad ég alatt az élet ragyogásában. Az úrvacsora Jézus valós jelenlétéről szól a kenyérben és borban, és a Szentlélek közösségteremtéséről a résztvevő emberek között. Egyszerre jelent páratlan egységet a jelenlévő testvérekkel és a legszorosabb individuális kapcsolódást Krisztushoz. A kapcsolódás nem egyszerű hangulatos közösségi élményt, hanem Krisztus áldozatához kapcsolódást jelent, azoknak a tragikus árkoknak az áthidalását, ami embertársainktól és Istentől elválaszt. Ezért olyan fontos az úrvacsora és a bűnbocsánat kapcsolata. A bűnbánat saját felelősségünk bevallását jelenti az árkokért és annak megvallását, hogy ezen önerőből segíteni képtelenek vagyunk. A kereszt „arra mutat rá, hogy a vallás és a törvény, a politika és a morál,

az emlékezet és közösségi vélemény romlandó, sőt már meg is romlott” (M. Welker)¹. A bűnbánat kell ahhoz, hogy valóban begyógyuljanak a sebek, de arra vigyázni kell, nehogy az úrvacsora örömét vegye el. Az úrvacsora a „világba visszatért világosság”(W. Huber)² ünnepe. Mélység és magasság, megindultság és felszabadultság egyszerre van jelen az úrvacsorázó ember szívében. Múlt, jelen és jövő metszetében áll, aki él ezzel a szentséggel. Emlékezik Krisztus földi életére, halálára és feltámadására, visszatekint az előtte járt generációk sorára és saját gyökerei éltető erejét tapasztalja meg. A jelenben megéli a páratlan teljességet, a tökéletes közösség kivételes, csak itt megélhető élményét – Isten országa közösségét a Földön. Végül a múlt és jelen mellett megnyílik a jövő perspektívája: a következő generációk és Isten országának örökkévalósága. Evangélikusként az egyházat két funkciója határozza meg: az evangélium hirdetése és a szentség kiszolgáltatása. A kettő szoros kapcsolatban van. Augustinus a látható ígéről (*verbum visibile*) beszél, ahol a jel az ige mellé lép és ezzel az Isten láthatatlan dolgai megnyílnak az ember előtt. A reformátorok erre emlékeztetve húzzák alá, hogy ahol a jel mellé az ige odaáll, az hitet hív

¹ Welker, M.: *Mi történik az úrvacsorában?* Hatvani István Teológiai Kutatóközpont DRHE, Debrecen, 2013. 134. o.

² Huber, W.: *Hitkérdések protestáns szemmel.* Luther Kiadó, Budapest, 2021. 100. o.

elő. A szentség csak ott jön létre, ahol hitet talál (Ch. Danz)³. Egyházunkban a hirdetett ige és a szentség egyenrangúan áll. Sokszor nem érezzük elég karakteresnek a lutheránus kompromisszumokat. Az úrvacsora esetében viszont nagyon áldott ha-

gyományunk, hogy ezt az egyensúlyt az ige és a megtapasztalható jel között gondosan őrizzük. Istennel a közösség átélésének a kettő együtt ad teljességet.

★ ★ ★ ★ ★

1.2 Személyes élmények

Kegyelmi pillanatok

DR. PESTI FRUzsINA, A LEGÉNDI EVANGÉLIKUS LEÁNYEGYHÁZKÖZSÉG FELÜGYELŐJE

Az úrvacsora megélése kapcsán több alkalommal ajándékozott meg az Úr különleges kegyelmi pillanatokkal. Ezek közül az egyik frissebb – a járványhelyzetben megélt – élményemet szeretném megosztani.

A járvány első időszakában, mikor különös körültekintéssel részesülhettünk csak az úrvacsora szentségében, lelkészünk segítőként volt lehetőségem részt venni az alkalmak egyikén. Az oltártérben állva, a paténát tartva az Úr betekintést engedett a szentség ajándékainak különleges pillanataiba és az úrvacsora megélésének csodáiba. Az oltár előtt megálló testvérek tekintetében meglátni a hit, a szeretet, a gyógyulás, a megnyugvás és az étellel való táplálkozás fényeit megcsillanni, átérezni a testvéri közösséggel és Krisztussal eggyé válás pillanatait, a mai napig meghatározó élmény számomra. Szavakkal nehezen megfogalmazható annak megtapasztalása, hogy milyen erő és szabadság tükröződött gyülekezeti tagjaink arcán, szemében. Az, hogy az Úr alkalomról alkalomra ilyen kegyelemben részesít valamennyiünket, hi-

tem mélyebb megélését tette lehetővé számomra, és közelebb kerülhettem ezáltal az úrvacsora valódi jelentőségéhez, igazi élményéhez: átélhettem Krisztus jelenlétét és az úrvacsorai közösség összekötő erejét.

Jézus mondja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek” (Mt 11,28). Hiszem, hogy a szemekben megjelenő könnyecseppek és a hálaadás pillantásai mind-mind arról tanúskodtak, hogy a terheiket Isten elé lerakva, ezzel a megnyugvással megajándékozottként és békével mehetek tovább útjukon a testvérek.

Az Úr csodásan működik, így hálatelt szívvel tekintek vissza ma is erre az alkalomra. Csodálatos dolog, hogy napról napra ilyen áldásokat kaphatunk és így mutatkozik meg Isten végtelen szeretete a bűnvalló, gyengeségeit Isten elé helyező és benne hívő ember hétköznapjaiban. Ezt a feloldozottságot kívánom mindannyiunknak. Érettetek adatott! – higgyünk az igének!

★ ★ ★

³ Danz, Ch.: *Systematische Theologie.* Francke, Tübingen, 2016. 255–256. o.

BOZORÁDY KRISZTA,

AZ EMMAUS EVANGÉLIKUS SZERETETOTTHON INTÉZMÉNYVEZETŐJE

Az úrvacsora az Úr Jézus hatalmas ajándéka, melyet úgy hagyott egyházára, hogy mennybemene-tele után is, fizikailag is átélhetjük jelenlétét: Ez az én testem, ez az én vérem, olvassuk Máté evangéliumában (Mt 26,26–28).

A különböző felekezetű gondozottaknak a templomban minden vasárnap lehetőségük van részt venni az úrvacsorai istentiszteleten. A templomba járók számára ünnep a liturgia, örömmel hallgatjuk az igehirdetést és veszünk úrvacsorát. Van ebben misztérium, mégsem a titok voltát boncoljuk, mert azt éljük meg, hogy Krisztus közöttünk van, munkálkodik, megszólít az igében a Szentlélek által. Úrvacsoravételkor pedig egyszerre gondolunk keresztáldozatára, odaszegezett adóslevelünkre, Krisztus feltámadására és a mennyország gazdagon terített asztalára. Boldog, aki tudja, hogy Krisztusért ott lehet, ahol Isten „letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé” (Jel 21,4a).

★ ★ ★

Jézus mondja: „Mert az én testem igazi étel, és az én vérem igazi ital” (Jn 6,55).
2020, az úrvacsora éve margójára

KECZKÓ PÁL, A BUDAI EGYHÁZMEGYE ESPERESE

Az egyházban két kegyelmi eszköz van: az ige és az úrvacsora. Luther szerint a „prédikációban éppen ugyanaz van, ami a szentségben és fordítva!” A világjárvány alatt a szeretetotthoni liturgia gyónással zárul. „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ó: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól” (1Jn, 1,9) „Az igazi keresztyéneknek, amennyiben bűneiket érzik, az a vigasztalásuk, hogy hiszik a bűnök bocsánatát”, írja Luther. Olyan időszakot élünk meg, amikor Isten szavára fókuszálhatunk, de reménykedünk, hogy visszarendeződik az élet, hogy egyházunk úrvacsorai liturgikus rendje szerint ismét halljuk a hívó szót: járuljatok az Úr megterített asztalához! Hiszen az úrvacsorának közösségépítő erején túl „személyesítő szerepe” is van. Nem veheti helyettem senki. „Krisztus mindenütt jelen van, de itt nekem van jelen!”, írja Scholz László.

Régebben, amikor ezt a leírást olvastam, megjelent a szemem előtt egy sok-sok szegényből álló ókori, palesztinai tömeg, akik rongyos ruhákban ülnek Jézus körül és csillogó szemekkel hallgatják az ő tanítását Isten szeretetéről. Isten országa hozzánk is elérkezett, új távlatok nyíltak meg számunkra Jézuson keresztül. Az 2020-as év az úrvacsora éveként indult, azután a tavaszi és őszi karantén után sajnos a bezárkózás, a távolságtartás, a közösségből való kiszakadás éve lett. Lassan egy éve hordozzuk ennek a vírushelyzetnek minden testi és lelki következményét, s ha lelki szemeim előtt megjelenik gyülekezetünk, egyházunk, annak számos tagja, aki nem jöhetett, nem jöhet még közösségbe, valami a bibliai szöveghez hasonló, megfáradt, reményt vesztett tömeg képe jelenik meg előttem. Amikor e sorokat írom, már nem a régmúlt tömegei, ha-

★ ★ ★ ★ ★

nem mi magunk alkotjuk ezt az elgyötört, szegény népet, amely Krisztus testére éhezik és Krisztus vére után szomjazik.

Bárcsak eljönne a pillanat, amikor mi is szabadon mennénk újra Jézushoz, újra megtapasztalnánk, hogy „az ő teste igazi étel és az ő vére igazi ital”. Így is, ezen keresztül is megéreznénk, hogy ő így is gondoskodik rólunk, hogy Ő Isten szeretetét, gondviselését hozza személyes közelségbe. Mi, mai tanítványok is megannyi kétséggel küzdünk, de Jézus meg tudja tenni újra a csodát. Jézus megszánta, megelégtette az övéit, s ez az állítás jelen időben is igaz: megszánja és megelégteti az övéit, gondjukat viseli. Hiszem, nem feledkezik meg rólunk sem, eljőhet a vele való találkozás az úrvacsora szentségében is.

Az úrvacsorai gyakorlatunkat, azzal kapcsolatos teológiai gondolkodásunkat gyökeresen meghatározzák a szinoptikus evangéliumok beszámolóí, melyek az utolsó vacsora eseményét mint Jézus szenvedéseinek közvetlen előzményét mutatják be. Érdekesség, hogy János evangéliumában a szentségre való utalás a kenyércsodához, az ötezer ember megvendégeléséhez kapcsolódik. Jézushoz nagy sokaság tódul, hogy hallgassák, és Ő a lelki eledel

után a testről is gondoskodik. A jelenlévők megtapasztalhatják, átélhetik, amit őseik annak idején a pusztában is: Isten lehetetlen körülmények között is gondoskodik róluk, nem hagyja őket magukra. Márk a következő szavakkal vezeti be a kenyércsodát „[Jézus] meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok” (Mk 6,34).

2. Karanténhíradó

Úrvacsorabor – Dokumentumfilm az ősgárd–felsőpetényi ifikör 1981-es iharosberényi táborában történekről

2020.01.16.

Zugló – 2020 az úrvacsora éve volt egyházunkban, és ez méltó időpont volt arra, hogy közel négy év-tized távlatából élő bizonyágtétellel formálódjanak Győri János Sámuel lelkész korábbi felvételei. A film ősbemutatóját a zuglói evangélikus templomban, a 2020. február 1-én, szombaton 10 órakor kezdődő missziói istentisztelet keretében tartották. A film néhány ősgárdi fiatal ember életének megváltozását mutatja be, ahol az események közép-pontjában egy üveg bor csodálatos története van – ebből lett aztán az úrvacsorai bor.

Vágyódás Isten ígéje után –
Lelki közösség a képernyő előtt

2020.03.20.

Budafok – 2020. március 22-én, vasárnap 11 órától evangélikus istentiszteletet közvetített a Magyar Televízió Duna csatornája a budafoki evangélikus templomból. Az üres templomban tartott alkalmon felhangzott az orgona, és közös éneklésbe kapcsolódhattak be a tévékészülékek előtt ülők. Igét hirdetett Fabiny Tamás elnök-püspök, a liturgiában szolgált Hokker Zsolt helyi lelkész és a Fővárosi Protestáns Kántorátus énekesei.

Zajlik az élet a nyíregyházi Emmaus
Evangélikus Szeretetotthonban

2020.03.27.

Nyíregyháza – A koronavírus-veszély közepette zavartalanul folyt az élet a nyíregyházi Emmaus Evangélikus Szeretetotthonban. Az intézmény rögtön bezárta kapuit, amint megszülettek az első

lezáró intézkedések, de a lakók élete nem sokban változott. A városba ugyan nem mehettek ki, de ezzel a lehetőséggel egyébként sem sokan élnek. A friss levegőt bezárt kapuk mellett is tudták élvezni a gondozottak, hiszen a belső udvar lehetőséget biztosított erre. A szeretetotthon dolgozói mindent megtettek annak érdekében, hogy a lakók a legnagyobb biztonságban vészeljék át a nehéz időket.

Étkeztetés a járványhelyzetben

2020.04.01.

Nyíregyháza – Zavartalanul működött az első hullám idején a Joób Olivér Szeretetintézmény konyhája, ahonnan nem csak a saját klienseket látták el, de az Oltalom védelmébe vett embereket is, valamint vendégétkeztetést is vállaltak. A fokozott járványügyi előírásoknak megfelelően, még nagyobb odafigyeléssel végezték munkájukat a konyha dolgozói és a kiszállító is. A járványhelyzetben nemhogy csökkent volna a kliensek száma, de egyre többen jelentkeztek be, hogy szeretnék igénybe venni az étkeztetést.

Jézus a bezárt ajtón keresztül is
meglátogat

2020.04.14.

Budavár – Fabiny Tamás, egyházunk elnök-püspöke húsvétvasárnap a gyülekezet templomában

felvett, online közzétett igehirdetésében arról beszélt, hogy a koronavírus-járvány miatt bezárt templomok Jézus üres sírjára emlékeztetnek. Hozzátette: ahogy egy másik húsvéti történetben olvasható, Jézus a bezárt ajtón keresztül is meg tudja látogatni tanítványait, akik bezárkóztak, akik karanténban vannak, mert félnek. Kitért arra: az egész teremtett világ szenved most, fekélyekkel és csapásokkal küzd, fájdalmai és persze bűnei vannak. Az egyház felelőssége, hogy hogyan viselkedik ebben a helyzetben, amikor sokan keresnek kapaszkodókat – meg tudjuk-e mutatni, hogy Isten szól hozzánk, mégpedig Jézus Krisztuson keresztül, aki velünk van a szenvedésben, és aki a halálba is elkísér.

Biblikus sorozatot készített a miskolci
belvárosi evangélikus lelkész

2020.04.14.

Miskolc – Sándor Frigyes, a Miskolci Belvárosi Evangélikus Egyházközség egyik lelkésze biblikus sorozatot készített a koronavírus kapcsán. Nem egészségügyi vagy gazdasági oldalról szeretne volna megvilágítani a vírus okozta helyzetet, hanem lelki oldalról szól a nézőihez. Tizenkilenc adást készített el, amelyekben különböző témát dolgozott fel. A teljes sorozat elérhető a Youtube-on.

Hegyi-áldás

2020.04.30.

Szentendre–Salgótarján–Sámsonháza – Horváth-Hegyi Áron, a sámsonháza evangélikus gyülekezet lelkésze fivére, Horváth-Hegyi Ádám salgótarjáni

és Horváth-Hegy Olivér szentendrei lelkész karantén-istentiszteleteit is figyelemmel kísérte a járványhelyzet kezdetétől. A felvételeket nézve jutott arra, hogy bár a forma más és más, a tartalom nagyon hasonló. Az istentisztelet utolsó mozzanata, az áldás azonban változatlan/változtathatatlan. Így készítette el azt a videót, melyen mindhárman áldásmondása hallható. Legyen áldás további szolgálataukon, tudván: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők.” (Zsolt 127,1).

Villanypásztor. Áhítatok Pilisről

2020.05.04.

Pilis – „Nem is volt kérdés a számunkra, hogy nem hagyjuk el ezeket az alkalmakat, így már az első héten felvettük, és kikerült a gyülekezet Facebook-oldalára és a YouTube-csatornájára a felvétel. Szükségük van az embereknek az evangéliumra és a biztatásra” – mondták a gyülekezet lelkészei, Kárnyáczki Eszter és Szöllősi István Sándor. Pilisen a vasárnapi istentiszteleteket nem csak felveszik és közzéteszik, de este a helyi TV-ben is leadják a felvételt (ez régebben is így volt), így az idősebb korosztály sem marad istentisztelet nélkül, ugyanis ők azok, akiket a legnehezebb elérni. „A gyülekezetünkben telefonos láncot is létrehoztunk, és az Evangélikus Élet aktuális számait és eljuttattuk azokhoz, akik kérik. A gyülekezetünk Forrás újságának legújabb száma pedig online és papíralapon is elérhető” – magyarázta a két lelkész. „Néha hibázunk, hogy nem mindig tiszta az összes hang – de nem is ezért csináljuk ezeket a videókat, hogy tö-

kéletes legyen, hanem hogy együtt legyünk. Hiszszük, hogy bár fizikailag távol vagyunk egymástól, de az Ige összeköt bennünket” – vallották.

Kerítésüzenetek Fóton

2020.05.04.

Fót – A Fóti Evangélikus Egyházközség tagjai németországi példán felbuzdulva kör-e-mailt küldtek testvéreiknek, hogy küldjenek kedves, vagy megszólító igeszakaszt, imádságot, verset és gondolatot, amiből a járvány, a kijárási korlátozások idején maguk, de mások is erőt meríthetnek. Sokan megörültek az ötletnek és szép számmal érkeztek válaszok. Ezután már nem is volt más teendő, mint az üzenetek kinyomtatása és a templomkerítésre való kicsipeszélése, hogy az üzenet sokakhoz eljuthasson. Egy kis csapat a gyülekezet lelkésze, Cserhátiné Szabó Izabella vezetésével pár óra alatt végzett is, természetesen betartva az egészségügyi ajánlásokat.

Gyón-line avagy „Nincs meg a Mama istentisztelet nélkül!”

2020.05.08.

Gyón – A Gyóni Evangélikus Egyházközségre is, mint a többi gyülekezetre, hirtelen szakadt rá az új kihívás: új utak keresése a gyülekezeti tagok eléréséhez. Az online világ eddig távol állt a gyülekezeti munkától, most pedig éppen ez van a legközelebb. „Az istentiszteleteket a helyi tévék vették fel (Dabas TV, MAG TV) és kéthetente sugározták a Dabas TV-ben, valamint a gyülekezeti Facebook-oldalon is követhetőek voltak heti rendszerességgel. Balog Eszter lelkésznek az első videó elkészítése órákat vett igénybe a számára teljesen ismeretlen programmal, később azonban belejött a feladatba. „Végül olyan is készült, ahol én magam fuvolázom a fotóim alá a zenét” – magyarázta Balog Eszter. „Nagyon élveztem ezt a kreatívkodást, amit azelőtt sohasem csináltam, és ha nincs ez a helyzet, sohasem jutok hozzá – bár ugye sose mondd, hogy sose...”

A lelkész azt tapasztalta, hogy ezeknek a kis karanténvideóknak meglepően nagy a nézettsége és az istentiszteleteket is átlagosan 100–110 ember követte, így ez a fajta új módszer meggondolandó majd a további munkára nézve. „Hallottam egy 90 éves gyülekezeti tagunkról, akinek a lánya minden vasárnap átviszi a laptopot, és levetíti neki az istentiszteletet. Azt mondják: „Nincs meg a Mama istentisztelet nélkül!”.

Ilyen istentiszteletre is csak a karantén volt képes

2020.05.18.

Bér – A Nógrád megyei kis faluban Thuránszky István helyi lelkész egyedi módszerrel tartotta a lelket a koronavírus miatt templomba járástól eltiltott híveiben: énekszóval és igeolvasással tarkított szerenádokat adott nekik. A 1 óra 45 perces éneklős falukört énekes segítőivel, Dorkával és Eszterrel

tette meg rendszeresen. A lelkész kétoldalas prédikációit kinyomtatva adta oda a híveknek, ahol pedig nem álltak ki a kapuba (vagy nem szabadott nekik), de evangélikus porta, ott a postaládába dobta be.

Életet mentő ötlet Újbudán

2020.05.21.

Budapest–Kelenföld – A kelenföldi evangélikus gyülekezet március 1-jén avatta fel az adok-kapok dobozt. A Bocskai út 10. szám alatti lelkészi hivatal bejáratánál található ládába tartós élelmiszereket lehet elhelyezni a rászorulóknak megsegítésére. Az ételdoboz ötletének megszületésekor még nem tudhatta a gyülekezet, hogy hamarosan a feje tejére áll a világ. „Mind az ,adok', mind a ,kapok' oldal igen aktív, és a kelenföldi gyülekezet közöisége mellett a kerületben élők is magukénak érzik az ügyet. Olyan evangéliumhirdetés ez, ahol nem szóval, hanem irgalmas cselekedettel képviselhetjük az Isten országának értékeit... Summa summarum: tartalmi és formai szempontból is célba ért a kezdeményezésünk” – mondta Gáncs Tamás igazgatólelkész.

„Már az is jó, ha emberi hangot hallok!”

2020.05.22.

Nyíregyháza – A nyíregyházi Joób Olivér Szeretetintézmény 150 idős embernek nyújt ellátást, házi segítséget, és több mint 400 adag ételt szállítanak ki naponta a szabolcsi megyeszékhelyen és környékén. Ellátottjaik közül sokan egyedül, a Nyíregyháza környéki tanyavilágban élnek. A helyi, nyíregyháza-kertvárosi evangélikus gyülekezet Deme Dóra szociális szakemberrel az élen nem sokkal a veszélyhelyzet kihirdetése után telefonos lelkeség-szolgálatot szervezett az ellátottak számára, aminek nem várt hatásai lettek – nem csak

az idősek, de az önkéntesek hétköznapijaira nézve is. A segíteni vágyó maroknyi csapat hosszú hetek kitaró munkájával elérte, hogy tanyán, illetve teljes elszigeteltségben élő idősek és számukra ismeretlen felnőttek telefonhívásaiból valódi kapcsolat és közösség szerveződhessen, aminek hatásai a hívó és a hívott felet is gazdagították. Ezek az intézkedések enyhítése után is különleges kapcsolatok maradnak.

Nagybörzsönyi nyitás

2020.06.02.

Nagybörzsöny – 2020. június 1-jén Nagybörzsönyben is újra megnyílt a templom kapuja. Igaz, távolságtartással, fertőtlenítéssel és kötelező maszkviseléssel tartották meg az alkalmat, mégis boldogok voltak a gyülekezet tagjai, hogy újra együtt lehetnek. Mindenki nagyon fegyelmezetten viselkedett, és

sok idősebb, veszélyeztetett testvér otthon maradt, ahogyan előzetesen tanácsolták nekik. Így is 44 fő ült a templom padjaiban, illetve néhányan a templom előtt felállított hangfal mellett, szabad téren hallgatták az istentiszteletet. Ettől függetlenül az igehirdetéseket továbbra is eljuttatták nyomtatott formában az idősebb testvéreknek, illetve feltöltik az istentisztelet hanganyagát az internetre is.

Evangélikus TeleTemplom – Fabiny Tamás prédikációja Szentháromság ünnepén

2020.06.05.

Budapest – A TeleTemplom „Evangélikus igehirdetés” című 12 perces programjában hagyományos igehirdetéseket ötvöznék egymondatos üzenettel, hétköznapiakba átvezető, útnak indító mondatokkal, korálalapú zenei közjátékokkal, amelyek egyben a közös, képernyő melletti éneklést is lehetővé teszi. Szentháromság vasárnapján Fabiny Tamás püspök szolgált: igehirdetésében emlékeztetett arra, hogy a Szentháromság titkát három „igenben” foglalhatjuk össze: az Atya igent mondott Jézusra, amikor feltámasztásával életét, szavait igazolta és a világra, amikor a teremtést azzal zárja: íme, ez igen jó. Jézus igent mondott Atyára, amikor bele-simult akaratába. Az Atya és a Fiú igenjei után a Lélek is igent mondott a világra, azért áradt ki az emberiségre. Az alkalmon szolgáltak Grendorf-Balogh Melinda, Kendeh K. Péter, Molnár Lilla. Másik alkalommal igét hirdetett Horváth-Hegyí Áron

Védőfelszereléseket kaptak az intézmények a kínai keresztényektől

2020.06.26.

Ózd – Több önkormányzatot, köztük az ózdit is támogatta a budapesti Kínai Evangélikál Közösség.

A helyi városházán a koronavírussal szemben használt védőfelszereléseket adományozott a szervezet képviselője, amelyet a város nevében Janiczak Dávid polgármester vett át. A dobozokban védőruhák, kesztyűk és fertőtlenítőszeresek voltak, amelyek szükség esetén az újbóli hatékony védekezést szolgálhatják majd. Jyng Mihály, a Kínai Evangélikál Közösség elnöke elmondta: ebben a helyzetben fontosnak tartják, hogy lehetőségeikhez mértent segítsék az önkormányzatokat. Ózd mellett hasonló adományokkal jártak már Kiskőrösön, Monoron, Dabason és több fővárosi önkormányzatnál is. A gyülekezetet egyébként több mint egy évtizede alapították, jelenleg százötven taggal működik.

A piliscsabai Béthelben a járvány idején sem tétlenkedtek

2020.07.02.

Piliscsaba – A piliscsabai Béthel Evangélikus Miszsiói Otthonból március 15-én ment el az utolsó csoport. A következő héten összegyűltek a munkatársak, és bár nagyon sok volt a bizonytalanság, értesülhetek róla, hogy az előző két év jó eredményének köszönhetően mindenkinek megmarad a munkahelye. A másik kiemelt szempont a munkatársak biztonsága volt, ezért aki tudott, otthonról végezte a munkáját. A többiek az épületek karbantartását és a kert gondozását végezték. Családos vendégek számára két külön bejáratú apartmant alakítottak ki saját konyhával, fürdőszobával, új

bútorokkal, szőnyegekkel. Amia szállásfoglalásokat illeti, 2020-ban minden a feje tetejére állt. Kézdy Péter, a Béthel lelkésze így vallott a nyári időszakról: „Most látjuk a visszatérő vendégek örömét, és az egész időszak alatt tapasztaltuk, hogy a közösségeknek és a résztvevőknek milyen sokat jelentenek a csendeshétvégék, konferenciák, lelkigyakorlatok, elvonulások, táborok. Megerősített hitünkben, hogy van értelme ezért dolgozni”.

A Teremtés hete nyitóalkalmán vesperát tartottak

2020.10.08.

Budapest–Kelenföld – 2020-ban tizenharmadik alkalommal vette kezdetét Magyarországon a Teremtés hete, az az időszak, amely ökumenikusan országsszerte lehetőséget kínál arra, hogy a teremtett világ dolgaira irányítsuk figyelmünket. 2020. szeptember 27-én, vasárnap a Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség adott otthont a hét evangélikus nyitóalkalmának. A gyülekezet elsőként csatlakozott az Evangélikus Egyház újonnan elindult teremtésvédelmi programjához, a Műveld és őrizd! (MEET) programhoz. Az esti zsoltaórozó istentiszteleten Gombkötő Beáta, a Budapesti Evangélikus Egyetemi Gyülekezet lelkésze hirdette az igét a Fővárosi Protestáns Kántorátus szolgálataival.

Szeretetet és önbecsülést varrnak

2020.10.15.

Nyíregyháza – Egyedi, Luther-rózsával díszített maszkok érkeztek a Luther Kiadó könyvesboltjába. Ezen kívül lehet mesefigurákkal, növénymotívumokkal vagy éppen matyómintával díszített darabokat is kapni a ma már mindennapi életünk részét képező viseletekből. A nyíregyházi Oltalom Szere-tszolgálat ellátottai készítik ezeket. Két telephelyen

működnek: az egyik a helyi Családok Átmeneti Otthona, ahol az ott most vagy korábban ellátott anyák, a másik telephelyen pedig az átmeneti szálló lakói és a nappali ellátásban részesülő szenvedélybetegek dolgoznak. A projekt ötletgazdája Bereiné Siska Ildikó, a Szeretetszolgálat munkatársa, aki elmondta, hogy kollégáival azon dolgoznak, hogy egyrészt értékteremtő munkát tudjanak az ellátottaknak adni, másrészt szociális munkásként is jelen vannak: megtanítyják a konfliktuskezelést, a munka tisztelét, a problémamegoldást, az együttműködés alapjait a munkahelyi környezetben. Több tervük is van, hogy hogyan folytassák a munkát, és piacképesek tudjanak lenni, de a koronavírus egyelőre hátráltatja ezeket.

Hovatovább-nosztalgia

2020.10.16.

Sámsonháza – „Gyülekezettörténetet írok. A sámsonházi templom százötvenedik szentelési évfordulójára. Én, aki csak jövevény („gyüttment”) vagyok itt – hat éve. Én, aki tulajdonképpen nem is vagyok a gyülekezet múltjának része – és őseim sem azok. Majd évtizedek múlva belekerülhetek egy hasonló írásba, persze csak akkor, ha hagyok magam után említésre méltót. Van egy lelkes munkatársam is, egy tősgyökeres helyi, egyházszerető presbiter hölgy. Így illendő, és így könnyebb is. A munka finisében vagyunk, a határidő az október 11-i ünnepség – érzem, hogy a legjobb múzsa valóban a határidő. Nem álszenteskodom: bevallom, izgat, hogy rólam mint gyülekezeti lelkésztől mit fognak hallani a jövő nemzedékek – a maiaktól. Bár a múlt, az elődökhöz hasonlítás ad némi motivációt, de nem elég a lelkiismeretes munkavégzéshez. Az ember könnyen a versenypályán találja magát: vajon hol vagyok a teljesítménymezőnyben? A jövőbe helyezett célok, előre nem látható – tehát vélt – eredmények, gyümölcsök is adhatnak erőt a továbblépéshez, de nem elegendő a lelkesedés szinten tartásához. Marad hát a jelen. Ami épp van. Ahol épp én vagyok. Amikor én

vagyok számonkérhető, én felelek nemhogy csak a magam tetteiért, hanem közösségekéért: egy, két vagy három gyülekezetért.

Isten először nem küld, hanem hív. Elhív és kiküld. Téged, kedves olvasó, hova küld?” – írja Horváth-Hegyi Áron.

Lutherrel a fügefa alatt

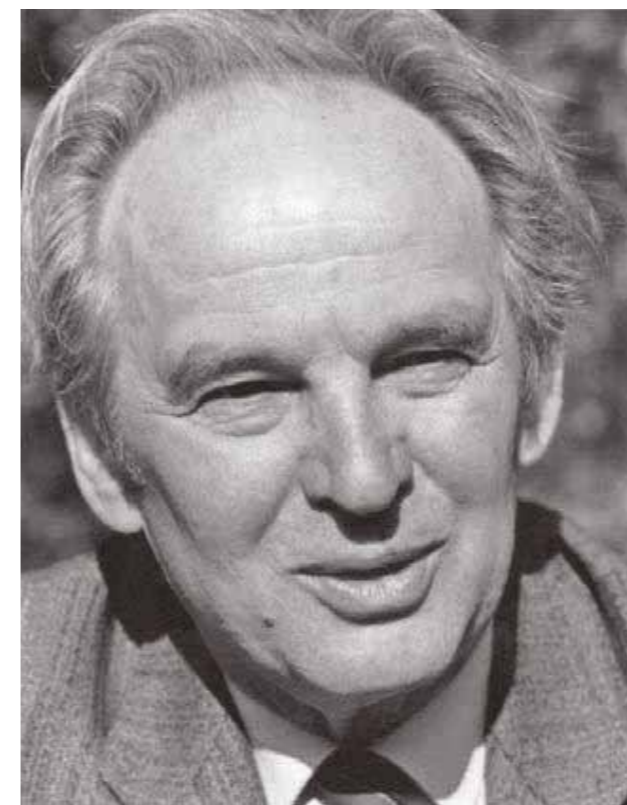
2020.10.21.

Budapest–Kelenföld – *Lutherrel a fügefa alatt* címmel indította el a „solákról” szóló négyrészes sorozatát a reformáció hónapjában a Kelenföldi Evangélikus Egyházközség. A rövid részeket szerdánként töltötték fel Youtube-csatornájukra. A sorozatban közreműködött: Molnár Lilla, Blázy Árpád, Nagy Szabolcs, Gáncs Tamás, valamint a Fővárosi Protestáns Kántorátus. Az orgonát a gyülekezet kántora, Németh Sándor szólaltatta meg.

Megemlékezés D. Dóka Zoltánra halálának 20. évfordulóján

2020.10.26.

Hévízgyörk – D. Dóka Zoltánra, a 20 éve elhunyt lelkészre, újszövetséges teológusra emlékezett a Hévízgyörki Evangélikus Egyházközség. Dóka a Magyarországi Evangélikus Egyház 20. századi történetének meghatározó alakja volt, különös tekintettel az 1984-ben megjelentetett Nyílt levelére, amelyben határozott teológiai kritikát gyakorolt az akkor kötelező érvényűnek tartott diakóniai teológia fölött, és szóvá tette az Magyarországi Evangélikus Egyházban uralkodó személyi kultuszt és teológiai terrort. Gyülekezete megemlékezés gyanánt videót készített lelképásztora emlékére. Ebben megszólal Ittész János ny. püspök, Dóka Zoltán lánya, Dóka Mária, id. Zászkaliczky Pál, Fabiny Tibor, Isó Dóra, valamint Fabiny Tamás elnök-püspök.

Budavári legenda lett az evangélikus lelkész

2020.10.27.

Budavár – Októberben *Budavári legendák* címmel különleges szabadtéri fotókiállítás nyílt a budapesti Várkert Bazár déli panorámateraszán. A tárlaton a budai vár emblematis lakóival, vagy a várral szoros kapcsolatban élőkkel ismerkedhettek

meg az érdeklődők. A kiállításon többek között Balicza Iván evangélikus lelkész portréja, valamint rövid bemutatkozása is megtekinthető volt. A lelkészről Tóth Richárd által alkotott kiváló portréfotó érdekessége, hogy nem a szószékhez, vagy oltárhoz állítva ábrázolja Baliczát, hanem a nyugalmazott lelkész a templom közepén állva tekint előre, a keresztre. „Amit már megismertetek Isten akaratából Jézus Krisztusra nézve, azt valósítátok meg! Ez egy életprogram. A kegyelmet vett, hitre jutott keresztény életprogramja” – biztat Balicza Iván. Mint ahogyan a fotó is utal rá, ez a küldetés nem szűkül le a Luther-kabátot viselőkre, hanem az örömhír továbbadása kiterjed a gyülekezet egészére.

Akiért a harang szól: 106 éves korában elhunyt Patay Pál

2020.11.13.

Csővár – A Kossuth Rádió ezen a napon Csővárról sugározta a déli harangszót. A szerkesztők ezzel is tisztelegni kívántak dr. Patay Pál előtt, aki közel 106 évet élt, és akit e kis evangélikus falu temetőjében kísérték el utolsó földi útjára Mekis Ádám esperes és Czöndör István helyi lelkész szolgálataival.

Ki is volt Patay Pál? Anyai ágon az evangélikus egyház történetében kiemelkedő szerepet játszó

báró Prónay család leszármazottja. No, de miért szól a harang az ő mai temetésén? Azért, mert régészként időközben – szinte csak úgy mellékesen – a harangok szakértőjévé is vált. Nevéhez fűződik a történelmi Magyarország szinte összes mai és egykori harangjának és harangöntőjének számbavétele, kutatása és feldolgozása. Jóllehet hivatalosan református volt, külön püspöki engedéllyel évtizedeken keresztül felügyelőként is szolgálta a csővári gyülekezetet. A csővári harang november 13-án ország-világ előtt érte is szólt.

Hangokba rejtett orvosság

2020.12.

Budahegyvidék – Mindig izgalmas kihívás az adventi áhítatok zenei műsorának méltó, az adott témához illő összeállítása. 2020 őszén is már jó időben egyeztetett a gyülekezet kántora, Ecsedi Zsuzsa két muzsikussal, akik lelkesen készültek az adventi alkalmakra. Amikor kiderült, hogy a gyülekezeti programok kényszerűen ismét az online térbe költöznek, bizony minden leleményességre szükség volt, hogy alkalmazkodni tudjanak a helyzethez. A december 1-jei áhítat esetében ez „csupán” annyit jelentett, hogy a műsor jó részét el kellett engedni, a megmaradó művek felvételére pedig majdnem egy héttel a tervezett dátum előtt került sor. Ekkor Tabajdi Ádám szólaltatta meg a budahegyvidéki orgonát. A december 8-i áhítaton aztán lemondás miatt Ecsedi Zsuzsa ült az orgonapadnál, ahol adventi korálokat szólaltatott meg Ecsedi Klára közreműködésével. Az áhítatokat dr. Szabó Lajos és Szabóné Mátrai Marianna tartalmas ígehirdetése tette teljessé.

a munkában komoly segítséget jelent, hogy az evangéliumolvasás énekeit készen letöltheti bárki, és belehelyezheti saját kisfilmjébe úgy, hogy a képernyő alján olvasható az ének szövege is. A kelenföldi gyülekezet énekkarának tagjai vállalkoztak arra, hogy a felvételeken énekeljenek – a templomban szétszórta elhelyezkedve merték ezt megvalósítani. A felvételeken Németh Sándor orgonált, Misják Petra hegedült, az együttest Bence Gábor vezette. A kelenföldi templomban készült kisfilmeket egy-egy festmény vagy kép tette változatosabbá. A hang- és képfelvételeket Pócs Miklós készítette.

Kemény tél Arnóton

2020.12.20.

Arnót – Amikor nincsenek istentiszteletek, és nem pezseg a gyülekezeti élet, a lelkész több időt szán nosztalgizásra, múltidézésre. Így került Buday Barnabás kezébe az arnóti gyülekezet 1939. január 1-től 1949. december 31-ig rendkívül precízen vezetett istentiszteleti hirdetőkönyve. A keménytáblás füzetbe hétről hétre csupán néhány sornyi írás került. Az 1945. november 12-i bejegyzést a lelkész dátum nélküli beszámolója követi – majd egy fél oldal üresen marad.

Berényi Sándor lelkész a következőket írta: „A gyakori repülőgép-támadások és az egyre jobban közeledő harc vonal belövésai miatt, majd az orosz bevonulás pusztításai miatt istentiszteletet tartani nem lehetett, csak a karácsonyi ünnep megünneplésére gyülekezhettünk össze a kitakarított és félig-meddig rendbehozott üvegtelen ablakú, terítők nélküli, gyertya nélküli hófúvásos templomban. A lelkeket megülte a kegyetlen megpróbáltatás sok keserősége, testileg és lelkileg összetörten járultak a hívek az Úr asztalához. Üvegphárból itták a bort, mert a kehely elpusztult a gonosz, istentelen kezek pusztító rontásában. Az orgona is hallgatott, némán hirdette – megfosztva hangjától – hogy vannak emberek, akik nem érzik szükségét Isten dicsérve felemelkedni a föld porából. A harang

félve és remegve szólt, hogy fundamentuma össze ne roskadjon, amit emberi gonosz elgondolások és erőszakosságok rontottak meg – elfeledve, hogy minden mulandó, csak az Isten örök. Ez a mi bizodalunk! Ámen!”.

★ ★ ★ ★ ★

A szentesti evangéliumolvasás énekei

2020.12.14.

Budapest–Kelenföld – Karácsony környékén sejtethető volt, hogy több gyülekezet szeretne majd internetes istentiszteletet küldeni a járvány miatt távolmaradásra kényszerített híveknek. Ebben

3. Gyülekezeteink offline

Borsod-Hevesi Egyházmegye

BARCSÁK PÁLNÉ EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ

2020 nyarán nagyon reméltük, hogy az életünk megszokott rendjét felborító időszakot lezárhatjuk. Nem ez történt. Talán az a legnehezebb, hogy a „guggolva is kibírjuk” időszak véget ért – de aztán ismét elkezdődött és ennyit guggolni bizony egyre nehezebb...

A gyülekezetek akklimatizálódtak a helyzethez. A legtöbb esetben kitalálták, hogyan érhetik el tagságukat. Nagyon reméljük, hogy a pótalkalmaként az online térbe, vagy a kábeltévé kamerája elé került istentiszteletek, máshol az írásban megfogalmazott igei gondolatok nem szoktatnak le minket a közösség megélésének valódi örömeire. Izgalmas látni azt is, hogy a mai nagyszülői generáció gyermekkorában milyen viszonyunk volt a feyelemmel, felsőbbiséggel kapcsolatban. A hitünk gyakorlata akkor kötelezően került elélnk, később

mégis személyes létszükségletté vált sokunk életében. A vírusos időszak következménye, reméljük, nem lesz hasonlítható az általános jólétből eredő kényelemszeretethez, és a személyes találkozások fontosságát nem tudja felülírni.

Nagy feladat és egyben lehetőség is újragondolni a gyülekezeti közösség formáit. Az egyházmegyénkben különösen is fontos ez, hiszen a tagságunk előregedő. Igazi pedagógusi kihívás, hogy hogyan tegyük vonzóvá azt, ami nem csupán az élet élvezetéről szól. Keresztény emberként a reménység hangján kell megszólalnunk. Hitelesen szólva, sokat töprengve és gondolkozva vághatunk bele az előttünk álló időszak tevékenységeibe, vagy folytathatjuk a megkezdett építkezést. Mint akik tudják, hogy nem hiába fáradnak. Istenben bízunk, aki akarata szerint megáldhatja munkánkat.

★ ★ ★

Ökumenikus alkalommal emlékeztek a betegek világnapjára

2020.02.19.

Miskolc – Február 11-e a betegek világnapja. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktatókórház kápolnájában 15 éve megemlékeznek a jeles napról az Ökumenikus Lelkészség szervezésében. Ebben az évben protestáns alkalomra került sor, Gecse Attila református és Molnár József evangélikus lelkész hirdette Isten ígését az istentiszteleten. A zsúfolásig megtelt Isteni Irgalmasság Ökumenikus Kápolnában két ének is felcsendült. Az egyetemes könyörgésben a lelkészség többi munkatársa mellett a miskolci lelkészek, Sándorné Povazsanyecz Gyöngyi és Sándor Frigyes idén is részt vállaltak. Dr. Nagy Gábor orvos-igazgató emlékezett meg a nap történetéről, méltatta a lelkészek intézeti munkáját, valamint meghívta a jelenlevőket az agapéra, ahol kötetlen beszélgetésre is lehetőség kínálkozott.

Zimbabweért imádkoztak

2020.03.09.

Miskolc – A zimbabwei keresztény nők vezetésével imádkoztak együtt a világ minden országában az ökumenikus világimánapon, március 6-án. A programhoz a miskolci felekezetek tagjai is csatlakoztak a Tiszáninneri Református Egyházkerület székházában. A résztvevőket Sándorné Povazsanyecz

Gyöngyi evangélikus lelképásztor köszöntötte. Az eseményen az igemagyarázat mellett bemutatták Zimbabwe-t, hiszen idén az afrikai ország asszonyai írták a liturgiát.

Pünkösd Arnóton

2020.05.31.

Arnót – Újra személyesen vehettek részt az istentiszteleten az Arnót-Újcsanálosi Evangélikus Társaság gyülekezeti tagjai. Ez a pünkösd „különösen is figyelmeztet, hogy értékelni tudjuk közösségeinket, összetartozásunkat. Sok módon megtapasztalhattuk, milyen szétszakítottságban élni. A Szentlélek egyesít!” – írták Facebook-oldalukon.

A napközi fogalmának újragondolása Arnóton

2020.

Arnót – Több mint fél évtizede rendeznek Arnóton napközis gyerektábort. Idén a szokásosnál is nagyobb várakozás előzte meg az együtt töltött na-

pokat, hiszen sokáig kétséges volt, hogy megengedik-e a korlátozások a szervezést. Hála Istennek, így lett, és most nem öt, hanem hét napon keresztül lehettek együtt a fiatalok. A szokásos lelki programok (áhítatok, imádságok, közös imádság a gyülekezettel) mellett a táborozók túráztak a Bükkben és ellátogattak Vizsolyba is. A parókia udvara sok mozgásra adott lehetőséget. Az utolsó nap délutánján a szülők is meghívást kaptak, hogy a családok együtt búcsúztathassák a pár napot, ahol Isten szeretetének gazdagsága meghatározó élménnyé lehetett szervezőnek és táborozónak egyaránt.

Jézus az én megváltóm és barátom – Gyermektábor Fancsalon

2020.08.13.

Fancsal – A Fancsal-Hernádvécsei Evangélikus Egyházközség 2020-ban is megtartotta gyereketét. Augusztus 3. és 9. között ismét vidám gyerekektől volt hangos a parókia udvara. Istennek adtak hálát a szervezők, hogy az eredetileg júniusra tervezett, majd a vírus miatt lemondott gyereketét végül egy későbbi időpontban mégis megtarthatták. A hét témája „Jézus az én megváltóm és barátom” volt. A létszámra és a korosztályra tekintettel a gyerekek két csoportban (óvodás és iskolás) hallgathatták a történeteket. A nap folyamán sor került kinti játékokra, sorversenyre, tízóráira, az aznapi történethez kapcsolódó kézműveskedésre, illetve amikor az időjárás engedte, a nagyobb fiúknak focizásra is volt lehetősége a falu focipályáján. A gyerekhéten várakozáson felüli létszámban vettek részt a helybeli és környékbeli gyerekek.

Konfirmációi ünnep a fancsal-hernádvécsei evangélikus gyülekezetben

2020.08.20.

Fancsal – Örömmel voltak együtt a Fancsal-Hernádvécsei Evangélikus Egyházközség tagjai. Szombaton a konfirmációi vizsga zárásaként

a konfirmandusok beszámoltak a konfirmációi káté egy általuk választott témájából. Ezt megelőzően háromrészes vizsgában adtak számot tudásukról. A sikeres vizsgát tett konfirmandusok: Bódi Angelina, Bódi Dzszenifer, Majoros Vivien, Suhaj Lea és Szilágyi Anna.

A szent ige üzenete ma is ugyanolyan aktuális

2020.11.02.

Miskolc – A járványhelyzet miatt a reformáció emléknapiját, október 31-ét idén diszkrétebben, csendesebben ünnepelték meg Miskolcon is a protestáns felekezetek, de azért igyekeztek ragaszkodni eddigi hagyományaikhoz. Az ünnepi istentiszteletek során ügyeltek a járványügyi előírásokra, és az alkalmakat online is közvetítették. Szombaton délután 17 órakor a belvárosi evangélikus templomban közös ünnepi istentiszteletet tartottak a protestáns felekezetek képviselői. Bodáné Falucskai Ilona református lelképásztor hirdetett ígét és az Éltestő Lélek Irodalmi Kör Egyesület a reformációhoz kötődő műsorral készült. Később ezt is láthatóvá tették a Belvárosi Evangélikus Egyházközség Youtube-csatornáján.

Istentisztelet jelenléttel, úrvacsora csak lélekben – Miskolcon

2020.12.25.

Miskolc – A 2020-as karácsony a járványhelyzet miatt a vallási felekezetek számára is rendhagyóan

alakult. A Borsod Online internetes hírportál összegyűjtötte a miskolci helyzetképet, ahol az evangélikus egyházban minden istentiszteletet megtartottak. „A Miskolci Belvárosi Evangélikus Egyházközségben megtartjuk az ünnepi alkalmakat, az állami előírásokat betartva – mondta Sándor Frigyes evangélikus lelkész. – A távolságtartást biztosítjuk. Egyházunk előírásainak megfelelően az istentiszteleteken nincs éneklés, orgonaszó viszont van. Úrvacsorát nem osztunk. Szenteste és karácsony első és másodnapján is tartunk istentiszteletet 10 órakor, a gyerekek műsora elmarad, egyéni produkciókat hallhatnak a testvérek. Min-

★ ★ ★ ★ ★

den nyilvános alkalmunkat rögzítjük, ami később megtekinthető a YouTube-csatornánkon.”

Budai Egyházmegye

DOBÓ GYÖRGY EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ

A 2020-as esztendő próbás időszak volt mindannyiunk számára, így a Budai Egyházmegye gyülekezetei számára is. Lelkészeknek és híveknek, gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt. Mégis és mindennek ellenére van okunk a hálaadásra.

Gyülekezeteinkben rövidebb-hosszabb ideig zárva kellett tartani a templomkapukat, de hangzott Isten ígéje az online térben, s így nem maradtunk igei üzenet, hangzó prédikáció és liturgia nélkül. Örültünk, hogy nyáron újranyithattunk, amikor maszkot viselve és távolságtartással, de mégis találkozhattunk valóságos jelenléttel. Így ünnepeltünk szeptemberben Nagybörzsönyben is, a gyülekezet új lelkészének beiktatásán.

Aztán decemberben sok helyen újra csak az online kapcsolattartás maradt. Meg – személyes találkozás és ölelés helyett – a telefonos beszélgetés az idősothonban lakó testvérekkel, rokonokkal. Egyházmegyénk területén két szeretetintézmény működik: a hívősvölgyi Sarepta (ez évben több más intézménnyel összevonva új néven és új vezetőséggel Sztéhlo Gábor Szeretetszolgálat) és a békásmegyéri Gaudiopolis. Köszönet és hála az ott dolgozók elkötelezett, odaadó munkájáért.

Az egyház jövőjét az ifjúság, a gyerekek jelentik. Egyházmegyénkben a nagyobb gyülekezetek tudják

★ ★ ★

jól szervezni, mozgósítani az ifjúságot. Évente van megyei szervezésű ifi- és konfirmandus-találkozó, Budafokon pedig ifis korcsolyadélután az év első napjaiban. Jó, hogy az együtt sportolás mellett a lelki közösség építése is része az alkalmaknak.

Óvoda, ovis hittan. Egyházmegyénkben egyedül Szentendrén működik evangélikus gyülekezeti fenntartású zenei óvoda, ez évben új épületszárnyal bővíthetett az intézmény. Istennek legyen hála. Hálát adunk és tisztelettel köszönjük meg az iskolákban és óvodákban tevékenykedő minden hitoktató lelkész, hittanár és pedagógus munkáját, fáradozását, mert ők azok, akik a legfogékonyabb korban lévők között építgetik Isten országát.

Örömdetes, és ismét csak hálaadásra kötelez az a tény, hogy az egyébként az egyházmegyénkre is jellemző lélekszámfogyás ellenére van több gyülekezetünk, ahol határozott lélekszám-beli növekedés tapasztalható az utóbbi években. Az egyik ilyen közösség a budakeszi gyülekezet, amely idén megépült saját templomában dicsérheti Istent.

Végezetül hála minden hiteles szavú igehirdetőért, a megyéért és gyülekezetéért egyaránt elkötelezetten szolgáló esperesért és minden imádkozó lélekért.

Gyülekezetplántálás Szentendrén

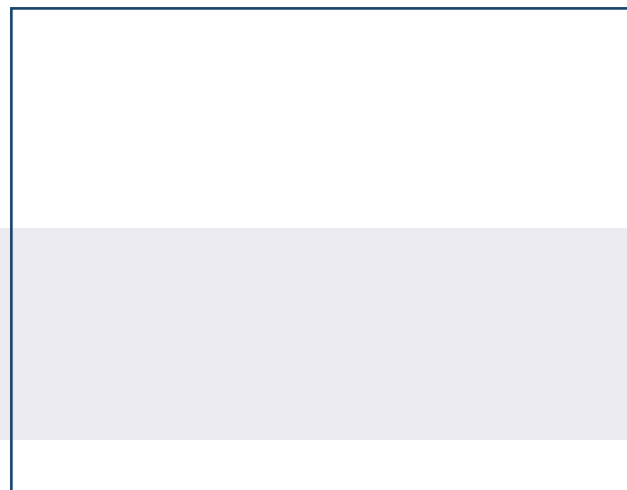
2020.03.03.

Szentendre – A rendkívül gazdag és sokrétű munkát irányító Horváth-Hegyi Olivér szentendrei evangélikus lelkész a gyülekezetplántálás új lehetőségét és formáját indította el azzal, hogy mindenekelőtt saját jól működő gyülekezetében szeretné elmélyíteni a keresztény hit alapvető feladatát, a missziót, az ébredést. Vallja, hogy nem a lelkész plántál, hanem az egész gyülekezet. Ehhez a munkához ajánlott segítséget Fabiny Tamás püspök Győri János Sámuel nyugdíjas lelképásztor személyében. A plántáló szolgálatba beálló lelkészt áldással indították 2020. böjt első vasárnapján ünnepi istentisztelet keretében.

Napközis hittantábor Budahegyvidéken - B7

2020.06.??

Budahegyvidék – A majdnem három hónapra csendes karanténba vonult templomot és udvarát júniusban újra gyerekcsapat zsvajva töltötte meg

élettel. Elsősorban olyan, iskolai hittanra járó gyerekeket vártak, akik közül sokan még éppen csak ismerkednek a templommal, gyülekezeti élettel. A tábor témája az érzékszervek voltak, ezt alapul véve jutott minden napra egy-egy jézusi csodatörténet, amivel az áhítaton és kiscsoportokban ismerkedtek a gyerekek.

Sárkányhajótól a tanítványságig

2020.07.09.

Budavár – Szigetszentmiklós adott otthont a Budavári Evangélikus Gyülekezet 2020-as családi, gyermek- és ifjúsági táborának, melyre 85-en jelentkeztek. A június 28-tól július 4-ig tartó tábor a tanítványság és a hit útján való járás kérdésével foglalkozott, „Így lehet élni!” címmel. A tartalmi ívet Bencéné Szabó Márta lelkész állította össze: Az öt teljes napon korosztályi csoportokban öt tanítvány útjával, az evangéliumokban bemutatott történeteivel ismerkedhettek meg: Péterrel, Jánossal, Tamással, Andrással és Magdalai Máriával. A bibliai foglalkozásokon kívül sok feladatot kaptak a családok, azok az nagyok által vezetett vegyes korosztályú csoportok, amelyek a hétköznapi teendőkkkel (pl. terítés, rendrakás, dokumentálás) is segítették a tábor életét. A programban helyet kapott sárkányhajózás, éjszakai vetélkedő, valamint sok-sok játék is.

Piliscsabai tábor – ezúttal csak fiatalokkal

2020.07.27.

Piliscsaba – A Pesti és a Budai Egyházmegye szervezésében közel harminc éve minden nyáron hitméllyítő csendeshétre gyűlnek össze a különböző generációkhoz tartozók. A járványhelyzet miatt azonban minden bizonytalanra vált. A szolgáló csapat végül a rendhagyó forma mellett döntött: a 25 év alattiak részére offline, az idősebbek számára online hetet tart. Így a piliscsabai Béthelben csak a közel 60 gyermek és fiatal táborozhatott

együtt Horváth-Hegyi Ádám lelkész vezetésével. Délelőttként János evangéliuma 13. fejezete alapján szóltak az online közvetített igehirdetések, esténként pedig ószövetségi történetek asztalközösségeiről tartottak áhítatot a táborvezetők. Helyet kapott a programban túra, számháború, foci, bibliai vetélkedő, akadályverseny, valamint a téma zene és színdarab általi feldolgozása is. Volt idő a kötetlen beszélgetésre, személyes kérdések felvetésére, társasjátékra, karkötőkészítésre is. Az Úr végig kézben tartotta a tábort és munkálkodott Lelke által – döbbenetesen élhették át ezt sokan a kisebbek és nagyobbak közül egyaránt.

Öten az oltár előtt – Felönttkeresztség és -konfirmáció volt a Várban

2020.08.25.

Budavár – Egy lelkész számára is nagy öröm az, ha felnőttek jelentkeznek keresztesítésre és konfirmációra, a gyülekezet számára pedig még inkább, hogy növekszik a közössége. Ezt az örömet ebben az évben hatványozottan megélhették a budaváriak, hiszen a Fügefa (interaktív bibliatanulmányozás és felnőttképzés a középgeneráció számára) alkal-

maira egyre többen jelentkeztek olyanok is, akik keresztesítésre vagy felnőttkonfirmációra készültek. Közülük öten kérték most az egyházunkba való felvételt – erre került sor augusztus 16-án. Konfirmációjuk szép része volt, mikor mindannyian egy maguk által választott igéhez fűzött egyszerű gondolattal tettek bizonyosságot, majd személyes áldásban részesültek. A gyülekezet felügyelője, Heinczinger Orsolya köszöntése után pedig liturgikus szavakkal is az úrvacsorához bocsátották őket. Az öt felnőtt egy-egy presbiter kíséretében térdelt először az oltárhoz.

Nagybörzsönyi fákcskák – Beszámoló a napközis hittantáborról

2020.08.31.

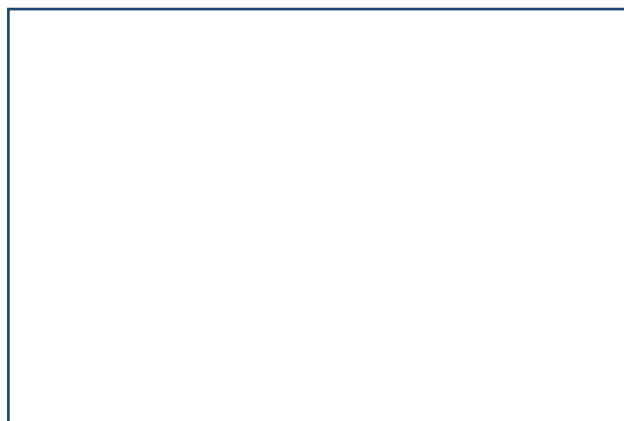
Nagybörzsöny – Bár a helyzet bizonytalan volt a nyáron, augusztusra mégis lehetőség nyílt ötnapos napközis tábort tartani Nagybörzsönyben. A Gyermek- és Ifjúsági Bizottság és a Nagybörzsönyi Evangélikus Egyházközség támogatásának köszönhetően a táborban ingyenesen vehetett részt mind a 15 gyermek, akik között volt óvodás, alsós, felsős és konfirmanduskorú is. A hét vezérigéjének a gyülekezet lelkésze, Barcsik Zoltán a Jeremiás próféta könyvében található ígét választotta: „olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa” (Jer 17,8). A napközis tábor áhítatainak központi témája tehát a víz lett: vízzel kapcsolatos bibliai történeteket hallgathattak meg a gyermekek, melyeket a nap folyamán kis csoportokban dolgoztak fel. Öröm volt látni, ahogy nem csak a legnagyobbak, hanem a legkisebbek is megtalálják az üzenetet ezekben a történetekben.

Konfirmáció koronavírus idején – B4

2020.09.13.

Budahegyvidék – 2018 őszén vette kezdetét a 19 budahegyvidéki fiatal felkészítése, hogy a tervek

szerint 2020 pünkösdjén sor kerülhessen konfirmációjukra. Pünkösd ünnepén azonban a körülmények nem tették lehetővé az alkalom megtartását, így júniusban nagy reménységgel tűzték ki az új időpontot szeptember 12–13-ra. A nyár végi, szeptember eleji aggasztóvá váló vírushelyzet sok fejtörést okozott, majd úgy döntöttek, a hegyvidéki konfirmáció helyszínét a Deák téri templomba helyezik át. A vizsgát Hegyvidéken tartották meg szombat délután, ahol a fiatalok nagyon felkészülten adtak számot tudásukról, másnap pedig a Deák téri templomban térdelhettek egymás mellé az oltár előtt, hogy igei áldásban és az első úrvacsorájukban részesüljenek.

Kettős ünnep a nagybörzsönyi gyülekezetben

2020.09.30.

24

Nagybörzsöny – 2020. szeptember 26-án, szombaton a minden évben méltóképpen megünnepelt templomszenteléshez most még egy örömnappal csatlakozott: Barcsik Zoltánt, aki egy éve megbízott lelkészként szolgált már a gyülekezetben, a közösség augusztus 23-án parókuslelkészévé választotta, most pedig sor került az ünnepélyes beiktatásra. Nem sokszor kerül sor még ünnepi istentiszteleteken sem arra, hogy a gyülekezet három igehirdetést hallgasson meg, de ez alkalommal így történt: elő-

ször Keczkó Pál, az iktatást végző esperes foglalta össze az elmúlt időszak küzdelmeit és örömeit. A jelen lévő lelkészek áldása és a Confirma elnéklése után Zoltán állt a szószékre, és hirdette az ígét, majd egy énekvers alatt gyors helycserével dr. Fabiny Tamás püspök állt fel a szószékre, és az ünnepi alkalom a templomszentelési megemlékezéssel folytatódott. Ezután az egybegyűltek a kertben található két emléktábla mellett megemlékeztek a második világháborút követő időszakban hazájukból kitelepített német testvérekről. A bőséges lelki táplálék után a gyülekezet háziasszonyainak köszönhetően a testi táplálékban sem volt hiány.

Egy család vagyunk – Az Óbudai Evangélikus Egyházközség élő kövei

2020.10.06.

Óbuda – Terméskő borította modern templom vonzza a tekintetet a többsávos főút mentén, homlokzatán hatalmas kereszt és hitvallás: Isten a mi erősségünk. Isten kegyelméből a kövek s főként az élő kövek – az összetartó közösség – Isten dicsőségét hirdeti. Jakab Béla lelkész a fővárosi gyülekezet sajátosságait sorolja: „A panelek építése előtti háromezerről hatszázra csökkent az evangélikusok száma. Heterogén közösség költözött be, vidékiek, városiak, nehéz megszólítani őket”. Ma is új és új utakat kell találni. A lelkész szerint kulcsfontosságú, hogy több felületen, gazdag tartalommal minden korosztályt megszólítson, és a média segítségével pozitív képet mutasson az egyházzól. „A gyülekezetet illetően a legfontosabb vágyam, hogy akik hozzánk tartoznak, érezzék: fontosak számunkra. Számontartjuk őket örömeikkel, bajikkal. Az óbudai gyülekezet egy család. Nem kívülről jönnek be: hazajönnek. Mint a tékozló fiú történetében: akik – újak vagy régiak – jönnek, azokat Isten szeretetével várjuk” – vallja Jakab Béla.

Hálaadás Kelenföldön

2020.11.02.

Budapest–Kelenföld – A kelenföldi gyülekezet közönsége a 2020-as ősz sok bizonytalansága közt különös hálával élhette meg a 2020. október 16–18. között rendezett gyülekezeti hétvége alkalmait. A templomszentelési évfordulóhoz köthető rendezvénysorozat hosszú évek óta hagyomány Kelenföldön. Idén az úrvacsora éve és Bencze Imre lelkész születésének 100. évfordulója kapcsán a szolgálattevőkért való hálaadás határozta meg az örömteli találkozások sorát.

Konfirmáció Nagybörzsönyben

2020.11.03.

Nagybörzsöny – 2020. október 31-én nemcsak reformáció ünnepére hívtak a harangok Nagybörzsönyben, hanem egyúttal konfirmációi istentiszteletre is sor került. Ebben az évben hét konfirmandus adott számot az ünnepet megelőző napon arról, hogy megismerték egyházunk alapvető tanításait, így reformáció napján – hitük megvallása után – az Úr asztalához járulhattak. Rövid köszöntést követően a templomban vehették át ajándékukat,

az Északi Evangélikus Egyházkerulettől kapott bibliákat.

Nagybörzsönyben régóta hagyománya van a közös templomtakarításnak is. Az ünnep előtti héten a konfirmandusok szüleikkel, nagyszüleikkel és barátaikkal együtt kitakarították a templomot. Jó volt látni, hogy eközben a konfirmandusok csapatként működtek, egymást segítették és nagyokat nevettek.

Hálaadó istentiszteletet tartottak az elkészült budakeszi templomban

2020.11.25.

Budakeszi – Korlátozott létszámmal lehetett csak jelen a gyülekezet 2020. november 22-én azon az alkalmon, melyen a korábban erre a napra tervezett templomszentelés helyett hálaadó istentiszteletet tartottak az elkészült új épületben. Fél 9-kor a Fő utcai gyülekezeti teremről vettek búcsút, megköszönve Istennek, hogy annyi áldásban részesítette már eddig is az evangélikus közösséget. Ezután gyalog mentek át az új templomba. Az oltárról a kegytárgyakat az ifjúság tagjai hozták el, s helyezték el új helyükre. A hálaadó istentiszteleten Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke végezte az igehirdetés szolgálatát, amely a Jelenések könyvéből való alapige mentén vigasztaló és reményt adó üzenetet hordozott akár a világvárvánnyal terhelt napjainkra, akár azokra a mártírokra tekintettel, akiknek nevét a templom pillérei őrzik. A liturgia szolgálatát a helyi evangélikus lelkészek és presbiterek végezték.

Bakancsos istentisztelet

2020.12.01.

Szentendre – Novotny Dániel korábbi szentendrei evangélikus lelkész vezette be azt a szokást, hogy a gyülekezet túrázói, mielőtt kirándulni indulnának, „bakancsos” istentiszteleten vesznek részt.

25

Utódja, Horváth-Hegy Olivér alakított ezen a szokáson, és az istentisztelet után a gyülekezeti tagokkal együtt túráznak, majd szalonnasütés vagy bográcsozás után énekelnek és áhítatot tartanak egy hegycsúcson vagy pihenőhelyen. A gyülekezet aktív tagja, Kertész József nyugalmazott erdész a túrák alatt bemutatja az erdő fáit, virágait és gombáit. Felesége, Papp Kornélia óvónő pedig a szalonnasütések előkészületei mellett népi hagyományokról mesél, és férjével népdalokat énekelnek, tanítanak.

Magyarországra érkezett a betlehemi békeláng

2020.12.15.

Budapest–Kelenföld – 2020. december 13-án dr. Blázy Árpád evangélikus lelkész és Csobolyó Eszter, a Magyar Cserkészszövetség Ichthusz Közösségének képviselője vette át a betlehemi békelángot egy cserkésztől a kelenföldi evangélikus templomban. A békeláng osztrák cserkészekről érkezett magyar földre.

A budahegyvidékiek is adakoztak a békéscsabai angyaloknak

2020.12.28.

Budahegyvidék–Békéscsaba – „A budahegyvidéki evangélikus gyülekezetet semmi sem tántoríthatja

el a cselekvő jóság megélésétől! Évről évre elsőként bontanak szárnyakat a határon innen és túl élő szegény gyermekekért” – írta a Karácsonyi angyalok akció főszervezője, Bonnyai Sándor a Facebookon. Keczkó Pál és Keczkó Szilvia lelkész koordinálásával kétautónyi adomány érkezett a hegyvidéki gyülekezetből és ennek környékéről Békéscsabára, hogy minél több rászoruló gyermek karácsonya váljon szebbé.

Budavári Szabadegyetem 2020-ban is 2020

Budavár – 2020-ban is folytatódtak a Budavári Szabadegyetem előadásai, a házigazda ezúttal is Fabiny Tamás püspök volt. Az év első vendége Fahidi Éva holokauszt túlélő, író, színésznő volt, aki 2003-ban megírta mindazt, ami az Auschwitz–Bir-

kenau haláltáborban vele történt. Februárban Visky András látogatott el a budavári gyülekezet kápolnájába. Az író, színházi szakember Marina Abramovic néhány performance-át és Ezékiel próféta könyvét magyarázva mutatta meg a közönségnek, hogy a színházművészet mindig az emberi élet periferiáját ábrázolva von le általános, jó esetben örök érvényű következtetéseket. Márciusban Reuss András emeritusprofesszor az úrvacsoráról és ennek egységet vagy egyenlenséget teremtő voltáról tartott előadást. A járvány miatt hosszú szünet után, 2020. szeptember 14-én folytatódott a sorozat. Az őszi szemeszter első előadásán dr. Hafenschner Károly, az Magyarországi Evangélikus

★ ★ ★ ★ ★

BÁRDOSSY TAMÁS EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ

Mi volt?

Mi volt 2020-ban? Az első választ mindannyian sejtjük - a vírus sok mindent meghatározott. Mégis: annyi más is jelen volt! Az élet annyi jele! Néhány dolog, amit én említenék erre a kérdésre válaszolva:

1. Volt sok-sok zene! Otthon és közösségben – andalodás és együttmuzsikálás.
2. Volt tanulás egymástól. Gyakran másképp, mint ahogy eddig megszoktuk, de rengeteg alkalomunk volt rá – külön öröm, mikor erre célzottan nagyszerű lehetőségeket hoznak létre.
3. Volt sok visszatekintés: erőgyűjtés, örvendezés, ünneplés, emlékezés előttünk jártakra, háláadás.
4. Volt előretekintés: bizakodás a jövőben, az utánunk következőkre gondolás.
5. Volt disznóvágás! Hagyomány és közösségteremtés egyben.

★ ★ ★

Egyház zsinatának lelkészi elnöke, a Teológia tanárszékvezető tanára Bach Máté-passiójának egy részletéről beszélt. Októberben dr. Ablonczy Balázs történész, Trianon-kutató irányította a figyelmet a trianoni békeszerződés emberi vonatkozásaira, novemberben pedig dr. Baritz Laura domonkos nővér beszélt arról, hogy a kölcsönösségre és a bizalomra épülő, emberközpontú gazdasággal mindenki jobban járna. Az év utolsó alkalmát már online szervezték: dr. Batta András professzor, zenetörténész, egyetemi tanár tartott előadást „Beethoven bolygói. Gondolatok születésének 250. évfordulóján” címmel.

Dél-Pest Megyei Egyházmegye

6. Voltak gyönyörű művészeti alkotások – a szépség mindig körülvesz, csak észre kell venni. Így volt ez a 2020-as esztendőben is.

7. S olykor volt nagy-nagy zsivaly! Ahol gyerekek vannak együtt, s értő, gondoskodó módon figyelnek rájuk, a teret be- és kitölti a boldog, izgatott zsi-bongás.

S ez csak néhány példa, ami a Dél-Pest Megyei Egyházmegyéből említhető. Merthogy bár gyülekezeteink élete is jelentősen megváltozott, mindezekkel találkozhatunk a következő oldalakon az egyházmegyénk életéből felvillanó mozaikkockákon. Rácsodálkozhatunk: mennyi mindenért lehetünk hálásak egymásnak és Urunknak az elmúlt évben is.

Te mit mondasz: mi volt 2020-ban?

„Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?”

2020.02.18.

Maglód – 2020 február közepén 14. alkalommal tartották meg a Kárpát-medencei Magyarok Maglói Találkozóját A kulturális, gasztronómiai és lelki élményekben gazdag program célja, hogy egybegyűjtse azokat a magyarokat, akikkel a maglóiak az utóbbi két évtizedben szoros barátságot kötöttek. Vasárnap a római katolikus templomban szentmisére, majd az evangélikus templomban ökumenikus istentiszteletre gyűltek össze a résztvevők. Ez utóbbin igehirdetéssel szolgált Ferenczy Erzsébet evangélikus lelkész, aki a felvidéki magyar nyelvű evangélikusok között végez missziói szolgálatot – többek között épp a maglóiak testvérgyülekezetében és testvértelépülésén: Gömörhosszúszón is. Az ígét Bálint Klára helybéli református lelképásztor olvasta fel, a Miatyánkot és az útra bocsátó áldást Bíró Károly gyergyóditrói római katolikus káplán mondta. Az alkalmon a Magdala Kórus is szolgált Simon Barbara vezetésével.

csődébe járó családok, valamint ovisok, alsós és néhány felsős is szülőikkel és nagyszülőikkel együtt tölthetett el együtt egy igazán vidám délutánt.

Ismét feldíszítették a maglói evangélikus templomot

2020.05.30.

Maglód – Az evangélikus tavaszköszöntő egyházi szokásnak megfelelően 2020. május 30-án, pünkösd szombatján, a Maglói Evangélikus Egyházközség újból feldíszítette templomát. 13 órakor asszonyok csoportja érkezett a templomba, hogy anyáiktól örökölt kendőkkel, színes szalagokkal díszítsék fel a zöld ágakat. Pirosra cserélték az ol-tárterítőt és virággal ékesítették Isten házát. A covid világjárvány miatt idén „csak” 10 darab nyárfa-

28

Gyerekfarsangot tartottak Gyónon

2020.02.28.

Gyón – 2020. február 23-án tartották meg a gyerekek szeretetvendégségét a gyóni evangélikus gyülekezetben, a Palinta Társulat műsorával. A zenés, éneklős, vidám farsangi alkalmat tombola és közös uzsonna színesítette. A Kisharang evangélikus családi böl-

ágot díszített fel a gyülekezet, és a koronavírusban elhunytak emlékére a színes szalagok közé két fekete színű szalagot is feltűztek.

Ígéret – Napközis tábor Péteriben

2020.07.09.

Péteri – *Ígéret* címmel napközis tábort szervezett a Péteri Evangélikus Egyházközség, ahol hosszú idő után újra együtt lehettek a hittanosok. Sok minden átértelmeződött, értékesebb lett a szabad játék, a személyes találkozás. A bibliai üzenet meghallgatására, a délutáni kreatív játékokra sokan el látogattak. A tábort egyházunk Ifjúsági Bizottsága támogatta, és nagy szükség volt az önkéntesek (konyhas asszonyok, csapatvezetők, vendégszolgáltatók) munkájára is, amiért a szervezők Istennek adtak hálát.

Felavatták Szeberényi Lajos emléktábláját

2020.08.24.

Maglód – Szeberényi Lajos makói, szegedi, majd pozsonyi evangélikus lelkész, teológus, újságíró, költő, műfordító, egyházi és pedagógiai író, a magyar-szlovák szellemi közeledés szószólója volt. 2020. augusztus 20-án az ő tiszteletére avattak

emléktáblát szülőhelyén, Maglódon. A helytörténeti gyűjtemény falán elhelyezett táblát Maglód Város Önkormányzata és a Maglói Evangélikus Egyházközség állította. Németh Mihály evangélikus lelkész emléktábla-avató szolgálatát követően Barotai Endre plébános és Bálint Klára református lelképásztor igei áldása hangzott el. Az emléktáblát Tabányi Pál polgármester és Kérges László egyházközségi felügyelő leplezte le. A jelenlévők Bak Ernő trombitájátéka vezetésével énekelték a magyar és az evangélikus himnuszt.

Konfirmáció Bényén

2020.08.23.

Bénye – Az idei rendhagyó ünnepség a koronavírus-helyzet miatt a pünkösd időpont helyett augusztus 22-én és 23-án zajlott a bényei evangélikus templomban. A szombat délutáni eseményen tudásáról adott számot a hat fiatalember, vasárnap délelőtt pedig első úrvacsorájukat vehették.

Ünnep Péteriben

2020.09.03.

Péteri – 2020. augusztus 30-án, a péteri evangélikus templom építésének 190. évfordulóján Fabiny Tamás püspök szolgált az ünnepi istentiszteleten. Sor került a ravatalozó átadására, mely a Magyar

29

Falu Program keretében készülhetett el, és dr. Foltin Brunó síremlékének felszentelésére is a temetőben. Utána szeretetvendégség és állófogadás várta a vendégeket a művelődési házban, ahol Hadar Tímea festménykiállítását is megtekinthették az érdeklődők.

Nyitott templomok éjszakája Vecsésen

2020.09.04.

Vecsés – Második alkalommal került sor a *Nyitott templomok éjszakájára* a vecsési evangélikus gyülekezetben. Az alkalmat énekkari „edzőtábor” előzte meg Piliscsabán. A Nyitott templomok éjszakáján fellépett Károly Edit és a Cantus Corvinus Énekegyüttes (művészeti vezető: Klembala Géza), Endreffy Attila orgonista, Szucsák Tamás és Antal Gergő akusztikus gitárduója, Váray Rita zongoraművész és Pintér Dávid hegedűművész, valamint a Vecsérnye gospelkórus.

Pünkösödölés ősszel – Maglódiak a Szentendrei Néprajzi Múzeumban

2020.09.21.

Maglód – A Maglódi Evangélikus Egyházközség pünkösdi templomdíszítő szokását két évvel ezelőtt vették fel a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére. Ezzel kötelezettségek is járnak: a maglódiaknak őrizniük és tovább kell adniuk ezt a hagyományukat, meg kell azt ismertetniük a néprajz iránt érdeklődőkkel. Erre teremt lehetőséget a pünkösdi örökség ünnepe minden év tavaszán a szentendrei Skanzenben, azonban a koronavírus világjárvány miatt idén pünkösdkor elmaradt ez a bemutató.

Szeptember harmadik hétvégéjére, a Kulturális Örökség Napjaira a szervezők mégis meghirdették az örökségelemek találkozóját. A járvány második

hulláma ellenére 27 hagyományőrző csoport vett részt ezen a néprajzi kavalkádon, köztük a maglódiak is. A díszítést követően a Nőklub pünkösdi piros népviseletbe öltözött asszonyai a szabadtéri múzeum színpadán maglódi táncokat táncoltak. Kora délután Németh Mihály lelkész és a közép-nemzedék bibliaórási csatlakoztak az egész napos templomügyeletet, „idegenvezetői” feladatokat ellátó Kérges László felügyelőhöz, és Varga Zoltán maglódi helytörténeti kutatóhoz. A maglódiak hálásak lehetnek Istennek templomdíszítő hagyományukért, annak bemutatásáért a csodálatos őszi időben, az ország legismertebb szabadtéri múzeumban.

Pezsgő gyülekezeti élet Vecsésen

2020. 11. 30.

Vecsés – Nem volt hiány programokban és történelekben a vecsési gyülekezetben a 2020-as esztendőben sem. A Magyar Kormány támogatásával két pályázatából megnagyobbították a templomtornyot, amely az épülethez méltó új formát kapott. A nyár táborozásokkal telt. Két napközis tábort tartottak Vecsésen, kettőt pedig Badacsonyan. Ősszel kétszer is eljutottak kirándulni: egyik alkalommal Hollókőn, másik alkalommal a Solymár melletti természeti kincset és a várat keresték fel

a résztvevők. Háromrészes nevelési sorozatot is rendeztek: Szexuális nevelés a családban; Az apa szerepe a családban; majd Kiabálás nélküli nevelés címmel tartottak nagyszerű szakemberek előadást az érdeklődőknek. A sorozat harmadik része novemberben az online térben valósult meg.

235 éves lett a gyóni evangélikus templom

2020.10.27.

Dabas–Gyón – Ünnepi hétvégét rendezett a gyülekezet vezetősége, hogy a gyülekezet minden tagjával együtt és méltóképpen ünnepeljék meg az őszi, hálaadó vasárnaphoz kötődő hétvégén a 235 éves gyóni evangélikus templomot. Az 2020. október 24-én, szombaton tartott zenés estén missziós áhítatot tartott Győri Péter Benjámín esperes. Az áhítatot Bach zenéje ölelte körbe: közreműködött Wenzon Zsuzsanna marimbán, Hutás Erzsébet hegedűn és Járvás Vivien csellón. Másnap istentisztelettel folytatódott az ünneplés, melynek meghívott vendége Fabiny Tamás püspök volt, aki

★ ★ ★ ★ ★

igehirdetéssel szolgált. A gyülekezet szívét-lelkét kitéve készült az ünnepi istentiszteletre: a Kisharang bölcsődéjébe járó kisgyermek az édesanyák, édesapák ölében ülve énekeltek két éneket. Ezt követően az alsósok tolmácsoltak néhány szívhezszóló ünnepi verset, gondolatot. A konfirmanduscsoport is bemutatkozott, idén 17 fiatal kezdte meg a konfirmációra való felkészülést. Az alkalmon hálaadó énekkel szolgált a gyülekezet kórusa.

Együtt ünnepeltek a szolnoki protestánsok

2020.11.03.

Szolnok – Szolnok protestáns felekezetei 2020. október 31-én tartották közös reformáció ünnepi istentiszteletüket. Ennek a megemlékezésnek minden esztendőben másik gyülekezet ad otthont, és ebben az évben a református templom most befejezett felújítása alkalmából ez az istenháza volt az esemény helyszíne. Az alkalmon Győri Péter Benjámín evangélikus esperes Jeremiás próféta tanítása alapján szólította meg hallgatóságát. Az istentisztelet befejezéseként Végh Miklós lelkipásztor adott hálát a megújult református templomért, melyet 126 éve a mostanihoz hasonló összefogással emelt az akkori egyház. Az esemény a jelen lévő lelkipásztorok közös áldásával zárult.

DR. RONCZ BÉLA EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ

Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtlökön felül kísérteni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is. (1Kor 10,13b)

Csökkenett üzemmódban az Észak-Pestmegyei Egyházmegye és gyülekezetei 2020-ban

Az elmúlt évet a pandémia a következő időszakokra osztotta:

1./ Reményteljesen indult a 2020-as év, szokásos módon zajlott az egyházmegye és a gyülekezetek élete, zárszámadások, költségvetések elkészítése, elfogadása.

2./ Március második felétől a rendkívüli helyzet bevezetésével, a kormány rendeletére és az egyházi felsőbbség ajánlására az óvodákkal és az iskolákkal együtt templomaink is bezártak. Ha döcögösen is, de áttértünk az online istentiszteletekre. Legfájdalmasabb a nagyheti, húsvéti templomi istentiszteleteken a személyes érintkezések nélkülözése volt. De elmaradtak az egyházmegyei, gyülekezeti presbiteri ülések, közgyűlések, az énekkari találkozó és a bibliaverseny is.

3./ Június végétől az enyhítések következményeként kinyitottak templomaink, a megfelelő óvintézkedések betartásával. Gyülekezeteink átlagéletkora magas, a legveszélyeztetettebb korosztályhoz tartozik, sokakat érintett a pandémia, ezért is csökkent a látogatottság. Nagyon sok gyülekezeti és egyházmegyei program elmaradt, így pl. az ifjúsági táborok. Űde kivételt jelentett az aszódi gyülekezet nyári tábora, melyet két turnusban (80 fővel), részben az aszódi evangélikus gimnáziumban tartottak meg.

Ebben az időszakban sikerült a csömöri lelkészválasztással kapcsolatos közgyűléseket megtartani, és a megválasztott Kendeh Pétert lelkészi szolgálatba iktatni. Az előírások betartása mellett sor került Rosenberger Tamás ordinációjára Ikladon. A lelkészi iktatás Mekis Ádám esperes szolgálatával, az ordináció Fabiny Tamás püspök szolgálatával

zajlott. Gödöllőn befejeződött a parókia tetőszerkezetének felújítása és átadása, szintén Fabiny Tamás püspök szolgálatával, ünnepi istentisztelet keretében. Szeptember 1-jén az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium tanévnyitóján Fabiny Tamás püspök iktatta be Sággy Katát iskolalelkészi szolgálatba. Hatvanban ünnepi istentisztelettel – Mekis Ádám esperes igehirdetésével – emlékeztek a gyülekezet alapító és templomépítő lelkészére, Sztehló Gáborra.

4./November második hetétől újból szigorítások. A gyülekezetek egy része újból áttért az online istentiszteletek tartására, mások a jelenléti istentiszteletek mellett online is közvetítettek. A márciusi korlátozásokhoz képest annyi a pozitívum, hogy az óvodai és általános iskolai hitoktatás folyamatosan zajlott.

Az, hogy a pandémia milyen hatással van gyülekezeteink anyagi helyzetére, csak majd a zárszámadások elkészítésekor derül fény. De azt tapasztaltuk, hogy gyülekezeteink tagjai átértékelték, hogy még ebben a (családokat is megrendítő) helyzetben is segíteni kell. Különböző módon juttatták el „perselypenzeiket”, adományaik (átutalással, csekken, személyesen, presbiterek gyűjtésével stb.). A leg súlyosabban az idősebb korosztályt viselte meg a pandémia, nemcsak azért, mert őket érintette leginkább, de sokan internet és Facebook hiánya miatt nem tudtak bekapcsolódni az online istentiszteletekbe. Néhány gyülekezetben a lelkészek úgy igyekeztek segíteni, hogy igehirdetésüket papírra vetve, presbiterek segítségével juttatták el hozzájuk.

★ ★ ★

Keresztény–zsidó imaest volt Vácon

2020.01.31.

Vác – Az ökumenikus imahét lezárása után, a holokauszt nemzetközi emléknapján, január 27-én a Váci Egyházmegye közösségi házában, a Credo-házban immár harmadik alkalommal gyűltek össze a különböző felekezetű keresztény – katolikus, evangélikus, református, baptista – és zsidó hitű emberek, hogy együtt imádkozzanak, és testvéri szeretettel legyenek egyek az Úrban. Az imaórát Szécsi József, a Keresztény–Zsidó Társaság főtákosára vezette, aki az imát a két vallás közötti legfontosabb kapcsolódási pontnak nevezte. Az alkalmon részt vett és beszédet mondott Detre János helyi evangélikus lelkész is.

Az utolsó... – Püspöki látogatás Domonyban

2020.03.19.

Domony – Március 15-én Carsten Rentzing korábbi szász püspök, a Martin-Luther-Bund jelenlegi elnöke Fabiny Tamás elnök-püspökkel együtt szolgált a domonyi és vácegresi gyülekezetekben. Az általuk hirdetett ígére talán nagyobb szükség volt, mint valaha a tanácstalanság és a koronavírus-járvány

idején. A napot még ünnepibbé tette Domonyban a gyülekezet kórusának és dicsőítő csapatának szolgálata, illetve Vácegresen az alkalmat követő bőséges és gondosan előkészített ebéd.

Pünkösdi istentisztelet Csömörön –

2020.06.02.

Csömör – 2020. május 31-én, pünkösdkor ünnepelték a csömöriek gyülekezetük alapításának 300. évfordulóját. A járványhelyzet miatt sajnos csak lélekben lehettek együtt a hívek. Az ünnepi istentiszteleten Fabiny Tamás püspök hirdette Isten ígését online formában.

Ígéret – szép szó... – Püspöki látogatás Domonyban és Vácegresen

2020.06.09.

Domony–Vácegres – Március idusán minden nagyon ünnepélyes, tartalmas és gazdagító volt, amikor Fabiny Tamás elnök-püspök és Carsten Rentzing nyugalmazott német püspök tett látogatást a domonyi és vácegresi gyülekezetben. A hála és az öröm helyett mégis a szomorúság és a tanácstalanság uralkodott a gyülekezetben, hiszen mindenki tudta, hogy hosszú ideig ez volt az utolsó vasárnap, amikor templomba mehettek. Akkor Fabiny Tamás

püspök tett egy ígéretet – újra meg szeretné látogatni a gyülekezetet, ha a karantént követően ismét megnyílhatnak a templom kapui. Amint lehetett, püspök úr be is váltotta ezt: Szentháromság ünnepén ismét ellátogatott a két falusi gyülekezetbe, hogy hirdesse az ígét. Mindez meglepetés volt a híveknek, akik hálásan fogadták püspök úr figyelmességét.

Isten ígéje nem tér vissza üresen – Rosenberger Tamás ordinációja

2020.07.23.

Iklad – Az Ikladi Evangélikus Egyházközségnek nagy öröme, hogy rövid időn belül két ordinációra is sor kerülhetett a gyülekezetben. A tavalyi év során lelkésszé szentelt Rosenberger Annát idén férje, Rosenberger Tamás követte a szolgálatba állásban. Tamás az ikladi gyülekezet történetében a negyedik lelkész, szentelésére 2020. július 18-án került sor. Az ünnepi istentiszteleten Fabiny Tamás püspök hirdette Isten ígétjét, a liturgiában Korányi András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyháztörténet professzora mellett Babka László, az ikladi gyülekezet lelkésze szolgált. Az ordinálandó lelkészt két énekkel köszöntötte a gyülekezet énekkara és gyermekkórusa, amelyet évekkel ezelőtt feleségével indítottak útjára. Az ünnepi alkalom szeretetvendégséggel folytatódott. A gyülekezet egyként fáradozott azon, hogy mindenki részese lehessen az ünnepeknak.

Hatvani „gyümölcsfák”

2020.09.11.

Hatvan – 2020. szeptember 6-án a hatvani gyülekezet tagjai a gyöngyösi leánygyülekezet tagjaival közösen ünnepi istentiszteleten emlékeztek meg korábbi lelkészükről, Sztehlo Gáborról. Az ünnepi díszbe öltöztetett oltár különleges vázái is a gyüle-

kezet történelmét dokumentálták, hiszen a réz virágtartók világháborús töltények hüvelyéből készültek. Az igehirdetés szolgálatát Mekis Ádám, az Észak-Pest Megyei Egyházmegye esperese végezte. Kiemelte a templomépítő Sztehlo Gábor személyét, mint a „jó gyümölcsöt termő jó fa” példáját. Az ünnepi megemlékezésen részt vett Horváth Richárd, a város polgármestere is.

Az emlékezés a templomkertben folytatódott, ahol Kocsik Mónika lelkész vezetésével korhű fotók és dokumentumok másolataiból tablókön örökítették meg a gyülekezet útját a kezdetektől napjainkig.

Hálaadó istentiszteletet tartottak a gödöllői evangélikus templomban

2020.09.28.

Gödöllő – Elkészült a gödöllői evangélikus templom tetőcseréje – ez alkalomból tartottak hálaadó istentiszteletet 2020. szeptember 27-én 10 órától. Az igehirdetést Fabiny Tamás püspök végezte. Az ünnepen a Kántorképző Mandák kórusa is szolgált Kertész Péter és Kretz István vezetésével. A gyűjtés, előkészítés és kivitelezés során igazi összefogás jött létre: adományok, jótékonysági koncertek, a Magyarországi Evangélikus Egyház és Gödöllő Város Önkormányzata támogatta a beruházást.

CSENGERI TAMÁS EGYHÁZMEGYEI MÁSODFELÜGYELŐ

Az egyházmegye működési területe hazánk Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéinek közigazgatási területével egyezik meg. Hét gyülekezet található az egyházkormányzati egységben: Nyíregyháza, Nyíregyháza-Emmaus, Nyíregyháza-Kertváros, Nagycserkesz, Filadelfia (Nyírtelek), Kölcse és Debrecen. Hosszú időn keresztül csak Nyíregyháza, Debrecen és Kölcse alkották az egyházmegyét. 1992-ben Nyíregyháza város peremrészei, Nyírszőlős és Kertváros, illetve a korábban már önálló településsé vált Nagycserkesz is önállósodott a nyíregyházi egyházközségtől. A nyírszőlősi gyülekezet nyírteleki filiája Filadelfia néven anyagülekezetté fejlődött, Nyírszőlős pedig az időközben a maradék nyíregyházi egyházközségtől Emmaus néven függetlenedő gyülekezet filiája lett.

Számos gyülekezeti, illetve országos egyházi fenntartású diakóniai és oktatási (köznevelési) intézmény működik egyházmegyénkben, amelyek

★ ★ ★

Hazafelé az úton Jézussal – Aliansz-Imanyolcad Nyíregyházán

2020.01.06.

Nyíregyháza – Az elmúlt évek gyakorlata szerint 2020 első teljes hetében elkezdődött a nyíregyházi protestáns felekezetek közös imanyolcada, változó helyszíneken. Isten vándorló népe a keskeny úton jár, de nincs magára hagyatva, mert velük

döntő többsége Nyíregyházán található. Debrecenben szeretetszolgálat és családi bölcsődei csoport, míg Nyírteleken gyülekezeti fenntartású szeretetszolgálat kínálja szolgáltatásait.

Egyházmegyénk székhelye jelenleg Nyíregyháza, amely 1911-től az 1952-es megszüntetéséig a Tiszai Evangélikus Egyházkerület székhelye is volt négy (Geduly Henrik, Domján Elek, Túróczy Zoltán és Vető Lajos), időben egymást követő püspök szolgálatával.

A 2020-as esztendőben kialakult járványhelyzet – ahogy egész egyházunkban, úgy – az egyházmegyei élet terén is szinte teljes mértékben az online térbe szorított minket. Elmaradtak az egyházmegyei szervezésű ifjúsági alkalmak, a közgyűlések és a presbiteri találkozó. A szörnyű járvány alatt megtapasztalhattuk emberi létünk törékenységét, azonban Istenben bízva várjuk, hogy ismét gyülekezeti közösségben élhessük meg hitünket.

★ ★ ★

vándorol útjukon Jézus, és elviszi, elsegíti őket a célhoz. A nyolc nap igehirdetési alapigéi mind arról tudósítottak, hogy honnan hová visz ez a zarándokút. A nyitó istentiszteleten Adámi László evangélikus lelkész prédikált a Szentírás egyik legismertebb példázata alapján: a tékozló fiú útja tárult a hallgatóság elé a disznóóltól az atyai házig.

Közös imával egy héten át

2020.01.21.

Debrecen – Az Istenszülő Oltalma Görögkatolikus Főszékesegyház adott otthont vasárnap délután a 2020-as ökumenikus imahét első alkalmának.

★ ★ ★ ★ ★

Köszöntőt mondott dr. Seszták István görögkatolikus főhelynök, ígét hirdetett Vad Zsigmond református esperes, az imaközösséget Kapin István görögkatolikus parókus vezette. A Krisztus-hívő felekezetek képviselőiben jelen volt továbbá Sipos Barnabás ortodox parókus, valamint a Debreceni Baptista Gyülekezet vezetője, Bereczki Lajos. Evangélikus oldalról Asztalos Richárd lelkész vett részt az eseményen.

A Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegye ifjúsági vezetőképző hétvégét tartott

2020.02.11.

Bodrogkeresztúr – A Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegye ifjúsági vezetőképző hétvégét tartott 2020. február 7. és 9. között. A hétvégére több gyülekezetből küldtek fiatalokat, akik Andy Oatridge angol misszionárius és szolgatársai vezetésével sajátították el a Biblia megértésének, valamint az evangéliumi üzenet továbbadásának tudományát. A befejező alkalmat vasárnap délután a Filadelfia Evangélikus Egyházközség templomában, Nyírtelken tartották, amelyre hivatalos volt az egész egyházmegye fiatalisága. Az úrvacsorás alkalmon az egyházmegye lelkészei együtt szolgáltak.

Templomszentelési ünnep Érpatakon

2020.07.10.

Érpatak – 2020. július 5-én tartották meg a felújított evangélikus templom újraszentelési ünnepségét. Az 1886-ban épült és évtizedek óta csak a reformátusok által használt, de evangélikus tulajdonban lévő templom az elmúlt években nagyon rossz állapotba került. Állami támogatással azonban 2019 szeptemberében megkezdődhetett a munkálatok, melyek 2020 márciusáig tartottak. A járványhelyzet miatt azonban csak nyáron kerülhetett sor az ünneplésre. A renovált templom szentelését

Zsarnai Krisztián, a Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegye esperese, valamint dr. Gaál Sándor, a Nyírségi Református Egyházmegye esperese végezte. Az ígét a körzet lelkésze, az immár nyugdíjas Adámi László hirdette, aki püspöki kiküldés alapján most helyettes lelkészként szolgál tovább. Az alkalomhoz szabadtéri, sátras szeretetvendégség kapcsolódott. A régen várt eseményt megtisztelte jelenlétével többek között Dr. Simon Miklós, a térség országgyűlési képviselője is.

Fiatalok és közösség – Nyíregyházi gyerekklubok

2020.08.11.

Nyíregyháza-Vargabokor – Érpatak – A Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség 2020. augusztus 3-tól 7-ig tartotta az érpataki és a vargabokori 5 Napos Klubokat, ahol az Úr Jézussal való barátságról beszéltek a gyerekeknek bibliai történeteken, énekeken és aranymondásokon keresztül.

Szuperhősök a Bibliában – Gyermek- és konfirmandustábor Rozsrétszőlőn

2020.09.02.

Nyíregyháza–Rozsrétszőlő – Rozsrétszőlőn, az imáron felújított Betlehem Evangélikus Gyülekezeti Házban 2020. július 27–31. között rendezték meg az evangélikus gyermek- és konfirmandustábort „Szuperhősök a Bibliában” címmel. Áhítattal kezdődött minden nap, melyeken Sztankó Gyöngyi (táborszervező) lelkész, Bakai Vivien másod- és Jávorai Fülöp harmadéves teológushallgató szolgált. A mindennapi program része volt a tanulás is korosztály szerinti csoportbontásban Kocsár-Kozma Anett, Hódi Eszter és Melichné Szugyczki Edit vezetésével. Sok mozgás, sport és kirándulás színesítette a napokat.

Adományozói kapcsolat alakult ki két evangélikus gyülekezet között

2020.09.07.

Józsefváros–Filadelfia – A józsefvárosi gyülekezet 2020. szeptember 3-án adományokat adott át a Filadelfia Evangélikus Egyházközségnek, mely 64 nyírségi település szolgálatát látja el. 2015 óta folyamatos az adományozói kapcsolat a két gyülekezet között, tárgyi segítséggel támogatják a gyülekezet szeretetszolgálatát, egy alkalommal pedig már személyesen is találkozhattak egymással, amikor a józsefvárosi gyülekezet egy kisebb csoportja személyesen látogatott el a Filadelfia gyülekezetbe. A testvéri közösség odafigyelő szeretettel épülhet lépésről lépésre.

Rendhagyó konfirmáció volt Rozsrétszőlőn

2020.10.05.

Nyíregyháza–Rozsrétszőlő – Rendhagyónak számított az idei konfirmációi istentisztelet Nyíregyháza IV. körzetében, hiszen nemcsak, hogy pünkösd helyett augusztus 23-án került rá sor, de idén a nagytemplom felújítása miatt – a szokástól eltérően – Rozsrétszőlőn, a Betlehem Evangélikus Gyülekezeti Házban gyűltek össze a konfirmáló fiatalok és a gyülekezet. Ezúttal tehát nyolc hónap helyett tizenegy hónapig lehetett együtt a konfirmációra készülők csapata. Szép emlékek gyűltek össze erről a szűk évről: vidám és tanulságos konfirmációi órák Sztankó Gyöngyi lelkésznel és Belyus Beáta hitoktatóval, más felekezetek templomainak látogatása és egy bodrogkeresztúri hétvége éppen a karantén előtt. A pandémia alatt a konfirmandusok online módon tartották a kapcsolatot a lelkésszel. A helyzet enyhülését követően, nyáron folytatódott a konfirmációi oktatás, ahol korálokat is tanultak Jávorai Fülöp harmadéves teológus-lelkész szakos hallgató segítségével. A felkészülés fontos része volt a gyermek- és konfirmandustábor is.

Megérkezett Debrecenbe a betlehemi láng

2020.12.18.

Debrecen – Megérkezett Jézus születésének helyéről, Bécs és Budapest érintésével Debrecenbe a betlehemi láng! A korábbi években már megtapasztalt összefogás szellemében a régi városháza udvarán 2020. december 17-én megtartott ünnepi eseményen a város és az egyházi felekezetek résztvevői személyesen fogadták a lángot. Az alkalmon részt vett Asztalos Richárd, a Debreceni Evangélikus Egyházközség igazgatólelkésze, aki elmondta, hogy ma, amikor erre a lángra tekintünk, örvendünk annak, hogy ez eggyé tesz, eggyé tett bennünket, hiszen minden felekezet képviselője jelen van,

és így vihetik haza templomaikba a szeretet és a béke lángját.

★ ★ ★ ★ ★

Nógrádi Egyházmegye

KONCZ ISTVÁN EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ

„Ki adott neked hatalmat, vagy jogot arra, hogy a keresztény igazságot helyhez, időhöz, vagy külső körülményhez kössed, amikor azt Krisztus teljes szabadsággal az egész világon akarja elterjeszteni és uralomra juttatni?”
(Luther Márton)

- Nézze fiatal testvérem – mondta idősebb Harmati Béla lelkész 40 év ősgárdi szolgálat után a helyére érkező Szabó István lelkésznek – ez itt a fele fizetése. Közben a parókia nyitott teraszáról a szemben lévő tájra mutatott, háttérben a Naszály-hegy szemet gyönyörködtető látványával.

Valóban ez a nógrádi táj az, ami hosszú évekre nógrádi szolgálatra marasztalta az itt szolgáló lelkészeket? Számos lelkésze volt a megyének, akik évtizedekig ezen a vidéken „ragadt”, hogy lelkési hivatását kiteljesítse. Természetesen önmagában a táj nem lett volna erre elég, de az itt élő tót atyafiak

és a jó palócok – akik istenfélő, jóra való emberek – hittel, odaadással, megbecsüléssel, önzetlenségükkel segítették, segítik szeretett tisztelendőjüket.

A mai pandémiás időben a fentebbi Luther-idézet szellemében a nógrádiak megtalálják a módját, hogy az ige eltaláljon hozzájuk. Ahol a körülmények engednek, ott templomban vagy szabadterén, ha nem lehet találkozni, akkor pedig az online felületeken, de akár előre megbeszélten minden héten ugyanazon a napon otthonaikban elmondott közös imádsággal is.

Ezért jó ebben a megyében szolgálni az Urat.

★ ★ ★

Jézus által megmenekültek

2020.06.23.

Balassagyarmat – Dr. Dobos Ágoston békésszent-andrási református lelkész 2003 óta foglalkozik menekültekkel. A Református Szeretetszolgálat és a Református Missziói Központ képviselőjeként végzi ezt a munkát gyülekezeti szolgálata mellett. Június 22-én, hétfőn Balassagyarmatra látogatott ghánai és nigériai segítőivel, hogy a menekültszállón élő afgán, kurd, indiai és afrikai menekült családoknak hirdesse az evangéliumot. Az összejövételnek a menekültszállótól pár percnyi sétára lévő evangélikus gyülekezeti központ adott helyet. A tolmácsolás három nyelven folyt. A fáradhatatlan szervező Dobos Ágoston így fogalmazott: „Szociális és jogi problémáikkal hála Istennek sokan foglalkoznak, részben persze mi is, de az evangéliumot csak mi, keresztények hirdethetjük nekik”.

Gyerektábor a pásztói evangélikus gyülekezetben

2020.07.13.

Pásztó – Hatodik alkalommal került megrendezésre a pásztói evangélikus gyülekezetben a nyár eleji gyerekklub – idén június 29. és július 3. között. Nem „igazi tábor”, hanem „csak” klub, azaz délutáni alkalom volt óvodás- és kisiskoláskorú gyerekeknek. A járványhelyzet miatt a foglalkozások főként a tágas templomkertben zajlottak a sátor adta árnyékban – bár első nap a hirtelen jött szeles eső bezavarta a résztvevőket. A téma a Biblia volt, Vasárnapi Iskolai Szövetséges anyagok alapján Adámi Johanna tanította a gyerekeket. Külön örö-

met jelentett, hogy egymást is hívogatták a gyerekek, így kerültek a táborba nem gyülekezethez tartozók is.

Nógrád megyei ökumené a hangszeres királynőjével

2020.07.28.

Legénd–Néza – 2020. július 25-én a nézsai Szent Jakab templom adott otthont a helyi római katolikus közösség szervezésében megtartott búcsúi hangversenynek, melyen nemcsak az orgona, hanem egy trombita is megszólalt. Az alkalmon való szolgálatra a már korábban kialakult együttműködés és az ökumené jegyében a Legéni Evangélikus Egyházközség is felkérést kapott, így Nagy Jenő, a gyülekezet kántora orgonakísérettel és evangélikus énekekkel örvendeztette meg a közönséget, amely így átélhette: jó együtt dicsérni az Urat!

„Apró” tábort tartottak Salgótarjánban

2020.08.03.

Salgótarján – Hosszú idő után újra gyermektábort szerveztek a salgótarjáni evangélikus gyülekezetben. 2020. július 20–24. között minden nap 9-től 16 óráig tartott az alkalom, ahová nemcsak Salgótarjánból, hanem a környékbeli falvakból is érkeztek gyermekek. A táborban leginkább óvodások és alsósok vettek részt, így méltán viselte a tábor az „apró” nevet. A gyermekhet a gyülekezetet is megmozgatta, hiszen már az előkészületeknél,

a gyülekezeti udvar rendezésében, a takarításban és a tábor lebonyolításában is többen segítettek. Sok gyermek most találkozott először az evangéliummal, jó volt hallani, hogy esténként otthonaikban, családi körben örömmel mesélték el az asznapi történetet, majd minden reggel lelkesen, vidáman jöttek újra a táborba. A gyermekek a vasárnapi istentiszteleten a gyülekezetnek bemutatták kézműves alkotásaikat és elénekeltek kedvenc énekeiket.

Először tartottak templomtúra-tábort Szügyön

2020.08.17.

Szügy – „Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta érte” (Ef 5,25b) – hangzott a tábor központi igéje a szügyi evangélikus gyülekezet első templomtúra-táborának napjain, melyet a gyülekezet lelkésze, Torzsa Tamás vezetett augusztus első hetében. A táborban részt vevő 12 konfirmandus és 7 ifjúsági tag a reggeli áhítatokon keresett és kapott is válaszokat arra, hogy milyen Krisztus gyülekezete, mihez hasonlít, mitől lesz élővé, és mi a feladatunk, szolgálatunk benne. Ezt követően a közös reggeli után megindult a csapat „túrázni”, hogy kisbuszokkal sorra látogassa a Nógrádi Evan-

gélikus Egyházmegye templomait, megismerve a gyülekezetek és a templomok történetét. Mind a tizenhárom meglátogatott templomban nyitott és szerető szívű volt a fogadtatás vagy a gyülekezeti lelkész, vagy egy-egy szolgálattevő személyében. Sok élményt és áldást élhettek át az ifjak a közös utazás beszélgetéseiben és örömeiben is, melyeket vasárnap a szügyi istentiszteleti szolgálatban osztották meg a gyülekezettel.

Orgonák Éjszakája Legénden

2020.08.17.

Legénd – 2020. augusztus 8-án immár második alkalommal került megrendezésre Legénden az Orgonák Éjszakája. A hangversenyen a Budapest Környéki Baptista Gyülekezetek Összevont Penge-tős Zenekara és Kovács Nóra, a Nézsai Római Katolikus Plébánia kántora működött közre és várta el a jelenlévőket csodás játékaival. Az áhítat során Isten igéjét Szabó András esperes hirdette, Fabiny Tamás püspök videóüzenetben osztotta meg gondolatait az egybegyűltekkkel.

Szeretetről és kegyelemről a lucfalvi gyerektáborban

2020.08.24.

Lucfalva – A sok-sok éves múlttal bíró lucfalvai gyerektábort idén szokatlan körülmények között rendezték meg augusztus 3. és 9. között. A legszo-

katlanabb nem a folyamatos fertőtlenítés, az étte-remből rendelt ebéd, a rövidített napok sora vagy a kevesebb hőség jelentette. A legfeltűnőbb különbség a létszám volt. A máskor száz fiatal megmozgató tábor most csak félszáz tudott fogadni a vírus adta szabályok miatt. Sokan, akik korábban távolabbról érkeztek, sajnos idén nem jöhettek – a helyiekre szorítkozott a lehetőség. A lelkes, több helyről összeverődött szolgáló csapat József történetén keresztül igyekezett minél többet átadni abból az isteni szeretetből és kegyelemből, amit ők maguk is megtapasztaltak már saját életükben.

Konfirmáció Szügyön

2020.10.05.

Szügy – Konfirmációi vizsgát és konfirmációi istentisztelet tartottak 2020. szeptember 27-én a Szügyi Evangélikus Egyházközségben. Az anyagyülekezethez tartozó négy gyülekezetből összesen 13 konfirmandus tett sikeres vizsgát, vallotta meg a hitét, majd vett úrvacsorát az ünneplő gyülekezet előtt. Az igehirdetésben a Bírak könyvéből kapott igével (Bír 7,1-7) indulhattak el a gyülekezeti életbe, szolgálatba a keskeny úton.

Másfél évszázados a sámsönházai templom

2020.10.19.

Sámsönháza - Nem hétköznapi egy másfél centenáriumos évforduló. Tán már egy templomnak is sok – nem szólva a közben jövő-menő nemzedékeknek. Ennek tudatában gyülekeztek össze október 11-én, vasárnap a hívek a sámsönházai evangélikus templomban. A tervezett nagy volumenű, országot-világot összehívó ünnep szűk, de annál családiasabb és meghitt körben zajlott le. Fabiny Tamás püspök az ünnep igéje alapján szólt az ősi szószékről: „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.” (Zsid 13,8). Bár a körülmények akadályozása miatt a szeretetvendégség, és ezért a kötetlen együttlét elmaradt, a résztvevők emelkedett ünnepi hangulatban és hálátelt szívvel térhettek haza – újra megértve és átélve Isten hatalmát: „mi páráként élünk, de Ő változás nélkül”.

4. Intézményeink híreiből

Hét kisgyermek jár a Kisharang Evangélikus Családi Bölcsődébe

2020.01.29.

Gyón – A Gyóni Evangélikus Gyülekezet nagy öröme 2020. januárjában megkezdte működését a Kisharang Evangélikus Családi Bölcsőde egy csoporttal: öt kisfiú és két kislány alkotja az első kis csapatot. A bölcsődében dolgozók mindhárman a gyülekezet tagjai, így ez is garantálja az evangélikus nevelést mind a hétköznapi lelkületben, mind az ünnepek megtartásában. Az ünnepi megnyitó istentisztelet 2020. január 19-én, vasárnap volt a gyóni evangélikus templomban, melyen Bárdossy Tamás egyházmegyei felügyelő mellett a városi vezetés is képviseltette magát Kőszegi Zoltán polgármester személyében. Az ünnepi istentisztelet a bölcsőde megtekintésével, majd szeretetvendégséggel zárult.

Levelező verseny a nyíregyházi Kossuthban

2020.02.03.

Nyíregyháza – 51 általános iskola és 580 diák részvételével zajlott az idei megyei levelezős verseny a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban. 2020. január 27-én került sor a döntőre, amelyen 280 tanuló kilenc tantárgyból mérte össze a tudását. Minden kategóriában a tíz legjobb eredményt elért versenyzőt jutalmazták.

Tiszta szívvel – Szakmai műhelymunka a Evangélikus Roma Szakkollégiumban

2020.02.14.

Nyíregyháza – Februárban szakmai műhelymunkát tartottak a nyíregyházi Evangélikus Roma Szak-

kollégiumban. A roma kultúra értékei felé fordulva 7-én, pénteken a példaadó életutak sorozatban Arató Miklósné, nagykállói főnővér volt a szakkollégisták vendége. Este cigány táncházat rendeztek, melyre érdeklődő vendégek is érkeztek. Másnap a szakkollégisták Debrecenbe utaztak, hogy részt vegyenek az V. Protestáns Cigánymissziós Találkozón.

Aszódi diákok a szentföldi diákokért

2020.03.04.

Aszód – A tizenöt éves múltra visszatekintő aszódi karitatív gyűjtés keretében a diákok és pedagógusok a 2020-as évben szentföldi evangélikus iskolák rászoruló tanulóit támogatták a hét során befolyt összegből. A karitatív hét hétfői megnyitóján előadást tartott Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke és Azbej Tristan, a Miniszterelnökség Üldözött Keresztények Megsegítéséért és a Hungary Helps Program Megvalósításáért Felelős Államtitkárságának vezetője. Az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium az első iskola, amely bekapcsolódott a Hungary Helps Programba.

Átszervezték a hajléktalanok ellátását az Oltalom Szeretetszolgálatnál

2020.04.03.

Nyíregyháza – A nagyobb bajt megelőzendő, az Oltalom Szeretetszolgálat átszervezte egységeit, hogy a nyíregyházi hajléktalanoknak ne kelljen

egyik ellátóhelyről a másikra átjárniuk. Az átszervezés nem volt egyszerű, mivel egyik napról a másikra kellett megoldani az étkeztetést az új helyen.

Tablet adományozott a Rotary Egyesület és az Oltalom Szeretetszolgálat a legrászorultabbaknak

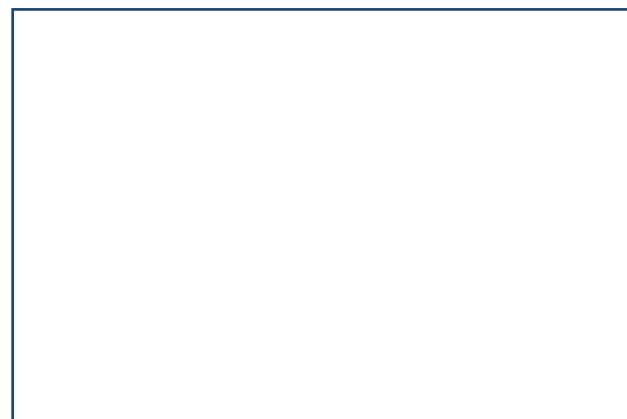
2020.04.16.

Nyíregyháza – A koronavírus okozta vészhelyzet első komoly fordulata volt március közepén, amikor a közoktatási intézményekben távoktatásra, illetve digitális oktatásra tértek át. A hátrányos helyzetű, szegénysorsú családokban azonban ez végletes leszakadást jelentett: digitális, okoseszközök és internetkapcsolat nélkül a gyerekeknek nincs esélyük tanulmányaik folytatására, a képességeiktől, szorgalmuktól, igyekezetüktől teljesen függetlenül. Ez a körülmény sokakat felrázott, s akik képesek voltak segítő szándékkal közbeavatkozni, megtették, ami tőlük telt. A jóllelkű adományozók nemrégiben tizenöt, a digitális oktatás követelményeit kiszolgáló tablettát juttattak el a Rotary Egyesület és az Oltalom Szeretetszolgálat közbeiktatásával a legrászorultabbakhoz.

A nyitott kapuk vizsgája – A 2020-as érettségi vizsga az evangélikus középiskolákban – INT2

2020.04.27.

MEE – A 2020-as tanév májusi–júniusi vizsgaidőszaka rendhagyóvá vált. A kormány rendelkezéseinek megfelelően május 4. és 21. között kellett az írásbeli érettségiket megszervezni, különleges feltételek mellett. Az evangélikus középiskolák is komoly feladat előtt álltak, hiszen a járvány várható tetőzésének idején kellett pedagógusainknak helyt állni és körültekintően eljárni. Az evangélikus oktatási rendszerben minden eddigénél erősebben érvényesült a hálózatoság, hiszen a helyzet összekapaszkodást kívánt. Példaértékűen segítettek egymást az evangélikus intézmények; az általános iskolai tanárok és kollégiumi nevelőtanárok segítettek a gimnáziumi érettségik felügyeletében, a vezetők támogatták egymást, és egyértelműen kitűnt, hogy az evangélikus egyházhoz tartozás most minden korábbinál nagyobb biztonságot és segítséget nyújtott.

Diplomás roma fiatalok találkozója volt Nyíregyházán

2020.07.21.

Nyíregyháza – 2020. július 17–19. között Nyíregyházán rendezték meg a roma szakkollégiumok alumni (öregdiák) találkozóját az EMMI és a Nemzeti Tehetség Program támogatásával. A korábbi évek hasonló rendezvényeihez képest, most nemcsak a különböző egyetemeken végzetek találkozását célozta meg a rendezvény, hanem a szerveződés megújításán is dolgoztak a résztvevők. Szombaton a személyes példákon volt a hangsúly, vasárnap délelőtt tanulmányútra indultak a szimpózium résztvevői. Nagycserkeszen megismerkedtek a településfelzárkózási program terveivel, majd a találkozó a nyíregyházi szegregátumok tanulmányozásával zárult. A jellemzően kistelepülésekről származó roma fiataloknak sok új ismeretet adott a városi gettók megismerése, hiszen legyenek bármilyen szakma vagy hivatás képviselői, a rájuk váró sokféle feladat miatt tisztában kell lenniük a legnagyobb hazai kisebbség helyzetével.

Irgalma megmarad... – Augusztusi tanfolyam a Kántorképzőben

2020.09.08.

Fót – A 2020-as nyár kántorképző tanfolyamai rövidebbek voltak a megszokottnál. A harmadik tanfolyam sem 17, hanem csak 12 napon át tartott, augusztus 3-tól 15-ig. Egyéb nagy változások is voltak: sem az oktatók, sem a hallgatók nem járhattak ki-be, és a szokásos angyalföldi énekkari szolgálatra sem kerülhetett sor. Francesco Durante Magnificatja ezért csak az üres fóti evangélikus templomban csendülhetett fel, melyet az érdeklődők online tekinthettek meg. A kihívásokkal teli „karantán tanfolyamot” még egy nagy változás híre zárta: Dr. Kertész Botond, aki 21 éven át vezette az augusztusi tanfolyamot, átadja tisztségét utódának – oktatóként azonban továbbra is részt vesz a tanfolyam életében.

Rendhagyó tanévnyitó volt Aszódon

2020.09.03.

Aszód – Szeptember elsején reggel 8 órakor ünnepi istentisztelettel kezdődött a tanévnyitó ünnepség az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégiumban. Az ünnepi istentiszteleten Fabiny Tamás püspök hirdetett igét, a liturgiában Mekis Ádám esperes szolgált. A legkisebbeket, az elsősöket ezúttal is a végzős diákok kísérték a helyükre, mintegy példázva ezzel az életünk során végbe menő, generációk közti váltást.

Ezt követően került sor Sággy Kata beiktatására, akit a Magyarországi Evangélikus Egyház néhány hete iskolalelkészé nevezett ki. A tanévnyitó ezt követően az új tanárok ünnepélyes eskütételével folytatódott. Az énekkar szolgálata és a püspöki áldás után az eső is eleredt, így Veizer Valéria igazgató köszöntőjére, és a 2020–21-es tanév hivatalos megnyitójára az iskola aulájában, még szűkebb körben, az elsősök, tanítóik és az érdeklődő szülők részvételével került sor.

Kitüntetés az Élimben

2020.10.07.

Nyíregyháza – Rendhagyó kitüntetésben részesült az Élim Evangélikus Szeretetszolgálat tizenöt munkatársa a diakónia napján. A Magyarországi Evangélikus Egyház Diakóniai Bizottságának el-

ismerését kapta a Bacsó Virág, Balázs István Edit, Belicza Mihályné, Bojáné Henzsel Ildikó, Csohány Andrásné, Deák Edina, Deák Melinda, Fintor Józsefné, Garancsiné Bánóczy Valéria, Hege-dűs Andrea, Nagy Mihályné, Soós Ákosné, Szabó Andrásné, Szöllősi Henrietta Kinga, Tarcsi Katalin alkotta munkatársi közösség. A diakónia napja hagyományosan ünnepi istentisztelettel egybekötött, többszáz fős rendezvény, amelyen az evangélikus diakóniai szolgálat önkéntesekkel, dolgozókkal és az általuk gondozottakkal együtt ad hálát az Istentől kapott szolgálatért. Az idei alkalom a járványhelyzet miatt nem valósulhatott meg a megszokott formában, de a Magyarországi Evangélikus Egyház Diakóniai Bizottsága most is elismerte a kitüntetett teljesítményeket.

Fókuszban a felzárkózás

2020.10.01.

Benkőbokor–Nagycserkesz – Evangélikus tanodát avattak 2020. szeptember 29-én, kedden a Nyíregyházához tartozó Benkőbokorban. Az Oltalom Szeretetszolgálat kötelékében megvalósult tanoda egy újabb eszköz a legelesettebb, legrászorultabb családok segítésére, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek fejlesztésére. Első osztályostól nyolcadikosig összesen húsz gyermek kap itt személyre szóló segítséget, támogatva ezzel iskolai sikerességüket, esélyt adva egy jobb életre. Anyíregyháza-kertvárosi gyülekezethez kapcsolódó legújabb intézmény szervesen illeszkedik ahhoz a hosszú évek óta végzett szolgálathoz, melyet a társadalom peremén élőkért végeznek. Ennek megünneplése, illetve a hálaadás előtt újabb munkába kezdtek az ügyért elkötelezett szakemberek: délelőtt Nagycserkeszen megtartotta első ülését az Oltalom Felzárkózási Munkacsoport. A most fókuszba került felzárkózást segítő munkában három olyan

szakember kapott lehetőséget – Oláh Róbert közgazdászként, Jéri János szociális munka, majd szociális gazdaság szakon, Lakatos István szociálpedagógia szakon szerzett diplomát –, akik a tizedik tanévét kezdő Evangélikus Roma Szakkollégium tagjaként kaptak elhívást, megerősítést mostani szolgálatukhoz.

Járt a Mikulás a Váci Evangélikus Egyházi Óvodában is

2020.12.08.

Vác – A Váci Evangélikus Egyházi Óvodában járt a rajzokkal, dalokkal várt Mikulás. Az óvónők segítségével Nagy Mindentudó Könyvében megtalálta a Halacska-, a Napsugár- és a Báránka-csoport

kisgyermekét. Így már mindenkivel tudott egy kicsit beszélgetni, miközben átadta az ajándékcsoomagokat, színezőket és mondókáskönyveket.

★ ★ ★ ★ ★

CONSERVANDO ET RENOVANDO

5. Országos és egyéb püspöki szolgálatok

5.1 Temetési szolgálatok

A feltámadás reményében – Dr. Cserhádi Sándor temetése

2020.01.11.

Budapest–Fasor – 2020. január 11-én a fasori evangélikus templomban vettek búcsút dr. Cserhádi Sándor evangélikus lelkésztől, nyugalmazott teológiai tanártól. A gyászistentiszteleten Fabiny Tamás püspök 1Kor 15,20–21 versei alapján hirdette az ígét, a liturgiai szolgálatban dr. Bácskai Károly és Aradi György lelkész vett részt.

Búcsú Richly Zsolttól

2020.02.14.

Budavár – A család, a baráti és a szakmai közösség tagjai 2020. február 7-én vettek búcsút Richly Zsolt rajzfilmrendezőtől a budavári evangélikus templomban. A gyászistentiszteleten Fabiny Tamás püspök hirdette Isten ígétét, a liturgiában Péter Zoltán budavári lelkész és a Fővárosi Protestáns Kántorátus énekesei szolgáltak Pap Kinga Marjatta vezetésével. Búcsúbeszédet mondott Fülöp József, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) rek-

tora, valamint Mikulás Ferenc, a Kecskemétfilm Kft. igazgatója. Búcsúztak a Magyarországi Evangélikus Egyház Reformációi Emlékbizottsága és a Luther-rajzfilm gyártását felügyelő Luther Kiadó munkatársai, a Luther Animációs Műhely népes csapata, az egykori Pannónia Filmstúdió, illetve a Kecskemétfilm Kft. munkatársai, a Magyar Művészeti Akadémia vezetése és sokan mások. Richly Zsolt temetésére 2020. február 10-én, családi körben került sor Nagykövácsiban Bence Imre budavári lelkész szolgálatával.

Elhunyt Fülöp Attila

2020.05.22.

Óbuda – A Magyar Állami Operaház egykori magánéneke, művészeti titkára és ügyvezető igazgatója 78 évesen tért meg Teremtőjéhez. Temetése május 22-én, 14 órakor volt az óbudai temetőben, a temetés szolgálatát Fabiny Tamás püspök végezte. Fülöp Attila 1942-ben, evangélikus lelkész családba született Szombathelyen. Tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetemen végezte, ahol 1966-ban villamosmérnökként diplomázott. Első munkahelye a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat volt, ahol hangmérnökként dolgozott, ezzel párhuzamosan 1965-től magánúton tanult énekelni. Három évtizedes színpadi karrierje során számos emlékezetes lírai és karaktertenor-alkítás kötődik nevéhez.

Eltemették Udvaros Béla rendezőt

2020.06.26.

Farkasrét – 2020. május 14-én kilencvenöt éves korában elhunyt Udvaros Béla rendező, író, az Evangélium Színház alapító igazgatója. Temetésére június 26-án Budapesten, a Farkasréti temetőben került sor. A szertartáson a művész lánya, Udvaros Dorottya kezdte a búcsúbeszéd sorát. A Kossuth-díjas színésznő személyes hangvétellő búcsúlevelét olvasta fel édesapjának, amelyben köszönetet mondott azért a szeretetért és iránymutatásért, amelyet tőle kisgyerekkorától kapott. Ezután Juhász

Judit, a rendező korábbi közvetlen munkatársa ismertette a gazdag életutat. Udvaros Béla végakarátának megfelelően volt színész-kollégái versekkel tisztelegtek a rendező előtt. A temetési szertartást Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke végezte.

Boldogok, akik nem látnak, és hisznek – Nagy Tamás temetése

2020.07.23.

Budapest–Deák tér – 2020. július 19-én Budapesten, a Deák téri evangélikus templomban búcsúztatták a 69 évesen elhunyt Ybl-díjas építész, Nagy Tamást, számos evangélikus templom tervezőjét. A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem részéről Fülöp József rektor, Kovács Csaba intézeti igazgató, valamint Pálinkás Tilla másodéves építészhallgató mondott búcsúztatót. A feltámadás evangéliumát Fabiny

Tamás püspök hirdette. „Boldogok, akik nem látnak, és hisznek” (Jn 20,29b). A búcsúistentisztelet órájában megszólaltak a harangok azokon a településeken, ahol Nagy Tamás templomot vagy iskolát tervezett.

Peskó Zoltán temetése

2020.08.26.

Óbuda – 83 évesen, hosszas betegség után 2020. március 31-én elhunyt Peskó Zoltán. Hamvait 2020. augusztus 27-én, délelőtt 11 órakor helyezték örök nyugalomra az Óbudai Köztemetőben az evangélikus egyház szertartása szerint. A temetés szolgálatát Fabiny Tamás elnök-püspök végezte.

Elhunyt dr. Kormos Gyula

2020.12.03.

Budavár – 2020. november 13-án elhunyt dr. Kormos Gyula a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) címzetes docense, a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) történelmi orgonáinak felügyelője és szakértője. Búcsúztatására 2020. december 3-án 15 órakor kerül sor a budavári evangélikus templomban. Fabiny Tamás elnök-püspök végezte a temetés szolgálatát.

Konok Tamás búcsúztatása

2020.12.15.

Farkasrét – Fabiny Tamás evangélikus püspök prédikált Konok Tamás temetésén a Farkasréti temetőben, 2020. december 12-én. A Kossuth-díjas festő- és szobrászművész, a nemzet művésze életének 91. évében, november 20-án hunyt el.

5.2 Elnök-püspöki szolgálat

Elfogadás és adás – Imahétzárás Miskolcon

2020.01.27.

Miskolc – Az ökumenikus imahét záró alkalmát a minorita templomban tartották Miskolcon a négy történelmi egyház vezetőjének részvételével. Az ökumenikus imahéten Miskolcon minden este más-más belvárosi templomban imádkoztak az egységért. Január 25-én a közös záróalkalmon a négy történelmi egyház vezetője, dr. Orosz Atanáz görögkatolikus püspök, dr. Ternyák Csaba egri érsek, dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök és Pásztor Dániel református püspökhelyettes végezte az igehirdetés szolgálatát.

Kerekasztal-beszélgetés az utazásról

2020.01.27.

Debrecen – Az „Így jöttem” zenés estét a *Hirdesd az ígét* programsorozat keretében indította útjára Fekete Károly püspök, a Tiszántúli Református

Egyházkerület vezetője. Olyan beszélgetéssorozat ez, melynek témája az öröklött mintázatok transzformálása a művészeti, közéleti és egyházi hivatások terén. Ennek egyik alkalmát volt az a rendkívül izgalmas kerekasztal-beszélgetés, melyet 2020 januárjában hallhattak az érdeklődők a Debreceni Református Kollégium dísztermében. A téma az utazás volt, résztvevői pedig Fabiny Tamás evangélikus püspök, Fekete Károly református püspök és Gundel Takács Gábor műsorvezető, sportriporter, kommentátor voltak. A beszélgetést Tóth-Mihala Veronika református lelkész vezette.

Görögkatolikus–evangélikus püspöki találkozó Miskolcon

2020.02.07.

Miskolc – Negyedik alkalommal találkoztak a Magyarországi Evangélikus Egyház Püspöki Tanácsa és a Magyarországi Görögkatolikus Hierarchák Tanácsának aktív tagjai, ezúttal a Miskolc Egyházmegye püspökségén. A testvéri és oldott megbeszélés két pont köré szerveződött: felkészülés a népszámlásra és az Eucharisztikus Kongresszus/úrvacsora éve. Az utóbbi kérdéskörnél jelenleg mindkét egyház a gyermekek úrvacsorai részvételének teológiai és gyakorlati vonatkozásait vizsgálja. A tárgyalást követően a püspökség kápolnájában imádkoztak együtt a püspökök, majd közösen elénekelték Gryllus Dániel és Lackfi János szerzeményét, a *Himnusz az égi-földi kenyérről* című éneket, amely 2020-ban az evangélikus egyház úrvacsorai himnusza lett.

Püspököt iktattak Eperjesen

2020.02.07.

Eperjes – A találkozások zajától volt hangos 2020. február 1-jén délután az eperjesi evangélikus püspöki hivatal tanácssterme. Ide gyülekeztek a külföldi testvéregyházak az újonnan megválasztott kelet-szlovákiai evangélikus püspök, Peter Mihoč iktatására érkező képviselői. A Magyarországi Evangélikus Egyházat Fabiny Tamás elnök-püspök, a hazai szlovák nyelvű gyülekezeteket pedig Szpisák Attila tótkomlói lelkész, valamint a Tótkomlói Evangélikus Egyházközség (Evanjelický cirkevny zbor a. v. v Slovenskom Komlősi) népes delegációja képviselte.

Bemutakoztak az Andorka Eszter Program díjazottjai

EHE – 2020. február 20-án az Evangélikus Hittudományi Egyetem kápolnájában mutatták be az Andorka Eszter evangélikus lelkészről elnevezett program idej pályamunkáit. Az Andorka Eszter Program keretében az elmúlt év folyamán huszonhárom pályázatot támogatott a Magyarországi Evangélikus Egyház. A megjelenteket Csepregi Zoltán, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora köszöntötte, majd Fabiny Tamás tartott áhítatot. A Magyarországi Evangélikus Egyház

elnök-püspöke beszédében az utolsó vacsora történetének egy szavát – „Mindnyájan” (Mt 26,27b) – emelte ki, utalva egyrészt az úrvacsora évére, másrészt arra, hogy Jézus nem személyválogató, nem diszkriminál, hanem mindenkit hív, mindenkit befogad. Fabiny Tamás elmondta, hogy Andorka Eszter evangélikus lelkész „olyan ember volt, akire a »mindnyájan« befogadókészsége volt a jellemző. Mindenféle kirekesztés, feltételszabás, kizárólagosság ellensége volt”.

Vendégségben Pannonhalmán

2020.02.27.

Pannonhalma – Hamvazószerdán, 2020. február 26-án késő délután nyitották meg a Pannonhalmi Főapátság új kulturális, lelkeségi és turisztikai évadját, amely a „Vendégségben” tapasztalata köré épül. Az eseményen Hortobágyi T. Cirill főapát mellett részt vett Fabiny Tamás evangélikus püspök és Batta András zenetörténész, valamint a főapátság szerzetesei, diákjai, vezető munkatársai. Cirill főapát meghirdette a „zöld böjtöt” is.

Egyházi vezetők a koronavírusról

2020.03.21.

Budapest – Három felekezet képviselője ült össze a Püspökkenyér című televízióműsor március 15-i adásában, hogy megvitassa a legaktuálisabb közéleti és egyházi témákat, mindezt keresztény

szemlélettel. A műsort szokás szerint Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök vezette, beszélgetőpartnerei Marton Zsolt római katolikus váci megyéspüspök és Steinbach József református püspök voltak. A felvétel készültekor még csak elővigyázatosági intézkedések voltak érvényben a magyarországi egyházakban. Az első szigorítások a közös kehely és a templomi kézfogás korlátozására vonatkoztak, ebben a szellemben beszélgettek egymással a püspökök.

Az online egyházi jelenlét ökumenikus értékelése

2020.06.19.

Budapest – Március közepén templomaink kapui bezártak, a padok üresek maradtak, az orgona is elcsendesedett. Öröm, hogy lelkészek és a papok többsége megtalálta a módját, hogyan szóljanak a hívekhez az interneten, a közösségi oldalakon. De vajon hogyan tekint a jövőre az egyház a veszélyhelyzet elmúltával? A *SZEMLELEK* értékmagazin és a *Bonum TV* együttműködésével dr. Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök és Hodász András római katolikus pap osztotta meg tapasztalatait az elmúlt időszakról, szót ejtve a negatívumokról és a pozitívumokról, a kihívásokról és az egyházak hozzáállásáról a megváltozott helyzethez. A beszélgetést Gégény István műsorvezető egy biztató példa kiemelésével zárta: megemlítette azt az evangélikus lelkészt, aki kiállt a vasalódeszkás tornatanár mellett, ezáltal befolyásolva a közvéleményt, majd hangsúlyozta, egy lelkész ilyen módon is elgondolkozathatja, formálhatja az emberek véleményét.

52

Beszélgetés Jób könyvéről

2020.07.24.

Budapest–New York – Az online *Szélrózsa* csütörtöki napján, július 23-án Jób története nyomán a következőket kérdéseket járhatták körbe az érdeklődő internetezők: „Hol van Isten a nehézségeinkben? Mi a bűn? Kicsoda az Isten ember előtt?” Jób könyve

Ugyanaz a kép,

mint kettővel arrébb

megértésében segítségükre volt Fabiny Tamás püspök és Röhrig Géza költő, színész, akik Jóbról, a bibliai történetről, az emberi szenvedésről, az Isten előtti kérdéseinkről és a szeretet cselekvésének fontosságáról beszélgettek.

Kulturális fesztivál Pannonhalmán

2020.08.25.

Pannonhalma – A Pannonhalmi Főapátságban 2020. augusztus 21–23. között XVI. alkalommal rendezték meg az Arcus Temporum kulturális fesztivált, melynek keretében három napon keresztül igen magas szintű lelki, zenei, irodalmi és egyéb kulturális programokat tartottak a bazilikában, a főkönyvtárban és az apátság egyéb épületeiben. A járványveszély miatt megfelelő elővigyázatosági intézkedések között volt együtt a szépszájú érdeklődő. Az alkalmon felségével együtt részt vett Fabiny Tamás elnök-püspök is, aki baráti beszélgetést folytatott a szervezőkkel.

Folyamatban az LVSZ következő nagygyűlésének előkészítése

2020.09.17.

ÉPH – Szeptember 16-án volt a Lutheránus Világszövetség (The Lutheran World Federation) követ-

kező nagygyűlésének előkészítő-bizottsági ülése. Az eredeti tervek szerint a szervezet központjában, Genfben kellett volna tanácskoznuk a bizottság tagjainak, de a pandémia miatt csak online formában jöhetett létre az alkalom. A kilenctagú bizottságot Fabiny Tamás püspök vezeti. Ezúttal a 2023-ban Krakkóban megrendezésre kerülő találkozó témáit és altémáit határozták meg.

Hafenscher Károly teológiai tanári iktatása

2020.09.24.

A nyári szünet után ismét ülésezett az Országos Presbitérium. Laborci Géza áhítata után Fabiny Tamás elnök-püspök beiktatta teológiai tanári hivatalába Hafenscher Károlyt, akinek professzori kinevezése Áder János köztársasági elnök által már 2020. március 15-én megtörtént, ám az eredetileg március 21-re, majd szeptember 3-ra tervezett ünnepélyes iktatást a járványhelyzet miatt újra el kellett halasztani. Hafenscher Károly a gyakorlati teológia professzoraként nem az „üldögélő”, hanem a „térdeplő teológia” képviselője, ami az általa hordozott családi hagyományban éppúgy gyökerezik, mint a pályafutása során szerzett tapasztalatokban.

Jézus bekövetne? Püspök és pap vitája influenszerrel

2020.09.29.

Budapest – Egyedülálló módon találkozott a világi látásmód az egyházi véleményekkel, ugyanis Kajdi Csaba Insta-kritikus, Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök és Török Csaba római katolikus pap, helyettes esperes ütköztették látásmódjukat, véleményeiket a jelenlévők kérdései mentén. A vitaest konkrét témájáról, azaz a keresztény közösségi- és tömegmédiá-használatról inkább a beszélgetés második felében vitatkoztak a résztvevők, a hallgatóság, de a meghívott előadók is leginkább aktuális témákat hoztak szóba. Nem is kellett várni a közönség felbátorodására és provokatív kérdéseire. Mint a Magyar Hang hetilap írta, a vitaesten a felek „közelebb vittek minket egy nem a szólamokban létező, de a hétköznapokban is megélhető keresztény Magyarországhoz”.

Házhoz vitt kitüntetések

2020.11.09.

MEE – Szokatlan módon, de annál meghittebb, bensőségebb ünnep keretében került sor idén az Ordass Lajos- és Prónay Sándor-díjak átadására.

53

Házhoz vitte egyházunk elnöksége – Fabiny Tamás elnök-püspök és Pröhle Gergely országos felügyelő – azokat a kitüntetések, amelyeket eredetileg is ezen a napon, 2020. november 8-án, a Deák téri evangélikus templomban tervezett Márton-napi ünnepségen nyújtottak volna át. A koronavírus-járvány megnehezíti a közösség életének minden mozzanatát, de azt, hogy ünnepeinket megtartsuk, íme: nem vette el tőlünk. Leleménnyel, kreativitással, korábban elképzelhetetlennek gondolt formában, de sikerült emlékeztetést tenni a kiemelkedő pillanatokra. Ezt élhette át az a maroknyi kis csapat (köztük az egyházi média néhány munkatársa), amely útnak indult, hogy felkeresse lakóhelyükön az idei díjazottakat: Thurnay Béla gyülekezeti munkatársat, aki 2020-ban az Országos Presbitérium döntése alapján Prónay-, majd Dedinszky Gyula nyugalmazott lelkészt, aki Ordass-díjban részesült.

Hármas könyvbemutató

2020.11.17.

Üllői út – A járványhelyzet miatt 2020. november 15-én, az Országos Iroda átriumában zárt keretek között kerülhetett sor arra a hármaskönyvbemutatóra, amelyet a Luther Kiadó eredetileg november 8-án, a Deák téri templomba tervezett. A kerekasztal-beszélgetésen a résztvevők a Luther válogatott művei (LVM) című sorozat 9. kötetéről, a Konkordiakönyv sorozatzáró, az egyetemes hitvallásokat tartalmazó kötetéről, valamint a Luther végrendeletét bemutató kiadvány angol nyelvű változatáról ejtettek szót. Az alkalom moderátora, Fabiny Tamás püspök, egyben a Reformáció Emlékbizottság elnöke elsőként az LVM sorozat legújabb kötetét emelte le a képzeletbeli könyvespolcra. A kiadványról, amely Luthernek a Római és Galata levélhez fűzött magyarázatát tartalmazza, Csepregi Zoltánnal, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorával, a sorozat és a kötet egyik szerkesztőjével beszélgetett. A beszélgetés középső részében Reuss

András sorozat- és kötet szerkesztő segítségével a Luther Kiadó egy másik könyvcsaládjáról folyt a beszélgetés. Végül, de nem utolsósorban az Evangélikus Országos Levéltárban őrzött eredeti Luther végrendeletéről esett szó. Fabiny püspök úr beszélgetőpartnere e témában Ittész Gábor szerkesztő, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem docense volt.

A Család-Barát magazin vendége volt Fabiny Tamás

2020.12.02.

Budapest – November végén a Duna Televízió Család-Barát magazinjának vendége volt Fabiny Tamás elnök-püspök, aki a Magyarországi Evangélikus Egyház adventi karitatív munkájáról számolt be a műsorban. Fabiny Tamás szólt a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium cipősdoboz-akciójáról, a sarvasi Benka Gyula iskola és óvoda gyűjtéseiről, a Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet hajléktalanokat segítő Márton-ládájáról, végül a nézők bejátszás keretében ismerhették meg a nyíregyházi Oltalom Szeretetszolgálat adventi munkáját.

Elnök-püspöki beszámoló

2020.12.11.

Budapest – Fabiny Tamás elnök-püspök 2020 októberében tette közzé a 2019-es évről szóló zsinati beszámolóját. Ennek vezérfonala az ApCsel 2,42-ben olvasható íge: „Ők pedig kitaratóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér

meztörésében és az imádkozásban”. A beszámoló ennek megfelelően négy pontból állt: apostoli tanítás, közösség, a kenyér megtörése és imádkozás. Ezekben végigtekintette itthoni és külföldi szolgálatait, felekezetekkel és szervezetekkel való együttműködését, és felidézte a Szentföldön tett látogatását is, majd hálaadással és köszönettel zárta a beszámolót.

Nyilatkozat az idei karácsonyról

2020.12.24.

Budapest – „Szörnyű év áll mögöttünk, és számos körülmény nehezíti az ünneplést, „mégsem mondhatunk le az idei karácsonyról” – mondta Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke az MTI-nek karácsony alkalmából. Nyilatkozatában kitért arra is: a járvány hosszú hónapjai alatt sok területen megfigyelhető a kiábrándultság. Míg az emberek tavasszal esténként tapssal köszönték meg az egészségügyi dolgozók munkáját, az utóbbi időben sokszor igazságtalanok az orvosokkal, ápolókkal és rajtuk vezetnek le tehetetlen dühüket. Ezért az evangélikus egyház december 26. és január 2. között hat nagyváros kórházának intenzív osztályára juttatott el több ezer ételcsomagot, hogy megköszönje az ünnepek alatt is helytálló dolgozók áldozatos munkáját.

Angyalokat vendégelnek meg – evangélikus összefogással köszönik meg az egészségügyben dolgozók munkáját

2020.12.26. – 2021.01.02.

Budapest és több nagyvárosban az egészségügyben dolgozók munkáját, a mások iránt tanúsított figyelmet és szeretetet. Az összefogás ötlete a Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegye esperesétől, Zsarnai Krisztiántól származik. Nyíregyházán az ünnepek alatt egy helyi étterem segítségével háromszáz adag meleg ételt és száz bibliaolvasó Útmutatót szállítanak ki a kórház Covid-osztályán dolgozóknak. Fabiny Tamás és Pröhle Gergely, az evangélikus egyház elnöksége és dr. Cserháti Péter, a megvalósítandó budapesti Luther Kórház mentora országos szintre emelte: Budapesten és öt nagyvárosban nem csupán a koronavírus ellen küzdőknek köszönik meg a mások iránt tanúsított figyelmet és szeretetet, hanem más osztályok dolgozóinak is.

6. Éves jelentések

6.1 Püspöki jelentés

Az egyházkerület elnöksége minden tavasszal jelentést tesz a közgyűlésen a megelőző esztendőről. A magam részéről ilyenkor igyekszem rövid teológiai alapvetés után a tárgyév legfontosabb jellemzőit összefoglalni, amit követ az elvégzett szolgálatok és publikációk összefoglalása.

2020 a koronavírus-járvány éveként szerepel majd a történelemkönyvekben. (Az még egyelőre nyitott kérdés, hogy 2021 a járvány leküzdésének esztendeje lesz-e.)

2020. január 17-én a következő hírt közölte az MTI: „Két ember halt meg az eddig ismeretlen koronavírus okozta tüdőgyulladásban a kínai Vuhan városában”. Egy-két héten belül már Európában is találtak fertőzött személyeket: Tirolból, majd Bergamóból érkeztek fenyegető hírek. Január 31-én pedig arról értesültünk, hogy a magyar kormány felállította a Koronavírus-fertőzés Elleni Védekezé- sért Felelős Operatív Törzset. Az emberek ekkor már talán kezdték érezni, hogy ez nem egy megszokott influenzajárvány lesz, de az egész mégis olyan távolinak tűnt. Döbbenet néztük ugyan az olasz vagy éppen spanyol kórházakban készült képeket a gyakran már a folyosón is fekvő betegekről, de igazi veszélyérzete még keveseknek volt akkor. Amikor március 6-án magyarországi megbetegedésekről is hallhattunk, akkor is abban a csomagolás-

ban kaptuk ezt a hírt, hogy iráni diákokról van szó, akik a betegséget úgymond „behurcolták” Magyarországra, ráadásul a hatóságokkal sem igazán hajlandók együttműködni. Március első felében aztán mindenki tudta már, hogy mindez valós veszély hazánkban is. Egy időre hiánycikk lett a kézfertőtlenítő és a szájmaszk. Új szavakat tanultunk: covidos, nyájimmunitás, pandémia, karantén. Tavasszal sem volt könnyű ez az időszak, de akkor még legtöbbször egyfajta össznépi játéknak fogták fel. Aki pedig kertes házban vagy balatoni nyaralóban élhette át ezt az időszakot, az talán még élvezte is ezt a helyzetet. Persze aki akkor került kórházba, vagy akinek családtagja akkor halt bele a betegségbe, az egészen mást gondolt erről. Őszől, a második hullám idején már mindenki érezte, hogy nagy a baj. Ez a két húszas amolyan *annus horribilis*, szörnyű esztendő.

Az evangélikus püspökök Magyarországon február 29-én bocsátották ki első pásztorlevelüket: egyrészt a betegekért és orvosokért való imádkozásra hívtunk fel, másrészt gyakorlati útmutatásokat adtunk azzal kapcsolatban, hogy mit kell az egyházi alkalmakon tenni a fertőzés elkerülése érdekében. Két héttel később pedig azt kellett kérni lelkészeinktől, hogy március 16-tól kezdve bizonytalan ideig ne tartsanak személyes jelenléttel temp-

lomi istentiszteleteket. Magam is jó emlékszem arra, amint március 15-én Vácegresen a záróáldást adtam a gyülekezetnek. Bizony megremegett a hangom, és hirtelen új értelmet nyertek ezek a szavak: „az Úr áldjon meg és őrizzen meg titeket”.

I. Volt munka, voltak áldások

Nagyon sok szép tervet készítettünk 2020-ra. Ezek közül a személyes találkozást igénylő alkalmak többnyire sajnos elmaradtak. Ezzel együtt korántsem mondhatjuk, hogy 2020 a tétlenség éve volt. Feladatainkat az Úrtól kaptuk, és hisszük, hogy azokon mindennek ellenére áldás volt. Így tekintek az úrvacsora évére is: fájdalmasan éltük meg, hogy éppen ebben az esztendőben kellett gyakran megtartóztatni magunkat a szentség vétele tekintetében, azt hiszem, mégis sikerült a gondolatot közép- pontba tenni: Krisztus teste és vére éltet bennünket. Talán a vágyódás így még erősebb bennünk. Ezzel együtt tartottunk az úrvacsoráról konferenciát, rendeztünk színvonalas kiállítást, ahol sok igényes pályázati anyagot tudtunk megjeleníteni, a témába vágó kiadványokat jelentettünk meg. Üzenetértékű a döntés, az úrvacsora éve nem ért véget, hanem 2021-ben is folytatódik.

Az ige hirdetését senki és semmi nem vehette el tőlünk. Nagyon hálás vagyok lelkészeinknek, akik alkalmazkodtak a körülményekhez s írott, valamint elektronikus formában is hirdették az igét. Sokan néhány hónap alatt fejlesztették hatékonyan ismereteiket a számítástechnika terén. Igyekeztünk ehhez központi segítséget is nyújtani: szakmai tanácsokkal, kisebb-nagyobb pályázatokkal (az utóbbiak forrását részben az elmaradt programok által felszabaduló összegek jelentették). Elgondolkodtató ugyanakkor, hogy a vártnál kevesebb gyülekezet élt a pályázat kínálta lehetőségekkel. Magam változatlanul egyik parókuslelkésze vagyok a budavári gyülekezetnek: mindig örömmel végzem, ha online formában is, itteni szolgálataimat. A Budavári Evangélikus Szabadegyetem – amelynek néhány alkalmát azért meg tudtuk tartani – szinte már kinövi a gyülekezet kereteit.

Személyesen is és a püspöki hivatal munkatársi közösségével is a korábbinál szorosabbra próbáltuk fűzni az Evangélikus Hittudományi Egyetemmel való kapcsolatokat. A püspöki hivatalban jól működik a gyakornoki rendszer, a hallgatókat bevonjuk az egyházkerület különböző alkalmainak előkészítésébe, kiadványaival kapcsolatos munkálatokba. A tanév elején mindig találkozom az összes első- éves hallgatóval, azt követően különösen is az északiakkal tartom a kapcsolatot. A tavaszi lezárás

előtti utolsó pillanatban nagyon tanulságos és testvéri együttlétünk volt a püspöki hivatal kertjében. Tapasztalom az igényt a lelkigondozói odafigyelésre. Az együttműködés kereteit meghatározza immár az a tény is, hogy 14 év után ismét rendszeres oktatói munkát vállaltam az Újszövetségi Tanszéken.

Változatlanul szívügyem az ökumené ápolása. Az év elején még rendben meg tudtuk tartani az egyetemes imahét alkalmait, illetve Miskolcon sor került az evangélikus és a görögkatolikus püspökök immár hagyományos találkozására. Hiányérzetemet abban a tekintetben azonban meg kell fogalmaznom, hogy a római katolikus és a református egyházzal lényegében nem volt rendszerszintű találkozásunk és egyeztetésünk. A járvány idején erre pedig különösen is szükség lett volna.

Az év első felében még lehetőség volt a külkapcsolatok személyes ápolására is. Így részt vettem a bajor egyházzal közös, éves konzultáción, valamint az új eperjesi püspök beiktatásán. Nagyon készültünk a szlovák püspökkel való plenáris találkozó- ra Budapesten: ez az együttlét a járvány miatt sajnos elmaradt. Erre pedig azért is nagyon nagy szükség lett volna, hogy a felvidéki evangélikusok ügyében ezen a szinten is szót emeljünk. Változatlanul intenzíven támogatjuk őket, nem csak lelkészi szolgálat biztosításával és anyagiakkal, hanem a határközeli Tornaalján egy új konferenciaközpont kiépítésével is, amit Magyarország Kormánya biztosít. Az év közepén az Amerikai Evangélikus Egyház sajnálatosan, de érthető módon hazarendelte azokat a fiatal önkénteseket, akik számos gyülekezetben diakóniai és oktatási intézményben szolgáltak. A Lutheránus Világszövetség következő nagygyűlé- sére is készülünk, amelynek 2023-ban Krakó lesz a házigazdája. A nagygyűlés előkészítő bizottsága elnöki feladatainak a járvány miatt csak internetes kapcsolat útján tudtam eleget tenni. Számos külföldi utam elmaradt, így például a Magyar Ökumenikus Segélyszervezettel tervezett iraki látogatás, ahol pedig megtekintettük volna azokat a fejlesztéseket, amelyeket részben híveink adakozásából hoztak létre. Nigériában pedig annak a malária- kórháznak az átadásán vettem volna részt, amelyhez egyházunkon keresztül az Üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős államtitkárság biztosított anyagi forrást. Értelemszerűen elmaradt számos magas szintű vendég magyarországi látogatása: nem tudott eljönni hozzánk a Lutheránus Világszövetség elnöke, sem a finn evangélikus egyház érseke. Reméljük később sor kerülhet ezekre a látogatásokra. Carsten Rentzing korábbi szász püspök, a Martin-Luther-Bund elnöke márciusban még éppen el tudott jönni hozzánk. Emlékezetes szolgálá-

tot végzett gyülekezetekben, illetve előadást tartott országos központunkban. Örülök annak, hogy az Aszódi Gimnázium testvériskolai kapcsolatra lépett egy szentföldi evangélikus gimnáziummal.

2020 márciusában, ha a tervezetthez képest visszafogottabb körülmények között is, de alá tudtuk írni egyházunk és Magyarország Kormányának megállapodását. Próhle Gergely országos felügyelő és a Krámer György igazgató által vezetett országos iroda munkatársai különösen is sokat tettek e megállapodás tető alá hozásáért. Ennek keretében számos parókiát meg tudunk újítani, óvodát tudunk építeni és bővíteni, biztonságosabban lehet finanszírozni a kiscsoportos hitoktatást, és talán megvalósul a Luther Kórház immár több évtizedes álma is. Szervesen nem tartozik a szerződés hatálya alá, de nagy öröm, hogy a Modern Városok Program keretében komoly fejlesztések indulnak meg a salgótarjáni gyülekezetünkben. Sokan sikeresen pályáztak a Magyar Falu program keretében. Folytatódhatnak a gyülekezetplántálás munkálatai is.

Az elmúlt esztendő szomorúságát jelentette számos haláleset, aminek okozója több alkalommal a covid volt. Ugyanígy a mélységes szomorúság jegyében kell szólnom arról a tényfeltáró folyamatról, amelyet egyik lelkésztestvérünk, Donáth László ügyében kellett lefolytatnunk.

II. Teológiai reflexió

A járvánnyal kapcsolatban komoly teológiai munkát is kell végeznünk, ami az egyház primér tevékenysége kell, hogy legyen. (Örülök, hogy felügyelői jelentése 3. pontjában elnöktársam, Fábri György is érinti ezt a kérdést.) Politikusok, infektológusok, rendvédelmi dolgozók és publicisták rendszeresen osztják meg véleményüket. Nekünk a teológus szavát kell megszólaltatni, felmutatva az egyház álláspontját. Teológiailag kellett reflektálnunk az új helyzetre, egyebek mellett arra a kérdésre is választ adva, hogy a járvány Isten büntetésének tudható-e be. Magam határozottan ellenzem, hogy mindent ennyire lebutítva próbáljunk előadni és megmagyarázni. A cseh vallásfilozófussal együtt vallom, hogy „katasztrófák idején felébrednek a rosszindulatú, bosszúszomjas isten alvó ügynökei”; félelmet keltenek az emberekben, s azon vannak, hogy vallási tőkét kovácsoljanak a kialakult helyzetből. Ha pedig nem olyan Istenben hiszünk, aki dühös rendezőként húzódik meg a világ színpada mögött, akkor milyen vigasztaló szavunk lehet? Természetesen reméljük, hogy a helyzet jobbra fordul. Nem véletlenül imádkoztunk azért, hogy

a hatékony vakcinák mielőbb a vírus ellenszerét jelentse. Kutatók is Isten eszközei lehetnek.

Erős üzenetként adhatjuk ugyanakkor tovább Luthernek azokat a mondatait, amelyeket a nagy wittenbergi pestisjárvány idején vetett papírra: „Arra kérem az Istent, hogy könyörüljön rajtunk, és óvjon meg bennünket. Ezután füstölök, hogy a levegő tisztulását elősegítsem. Orvosságot osztok, és én is beveszem. Tartózkodom a fertőzött személyektől és helyektől, ha nincs ott rám szükség, így vigyázva a saját egészségemre, nehogy én mérgezzek és fertőzzek meg másokat, és így hanyagságból okozzam mások halálát. Ha az Isten meg akar találni, akkor meg is talál, de így mindent megtettem, amit megtehettem, és így sem a magam, sem pedig mások haláláért nem vagyok felelős. Ha a felebarátomnak szüksége van rám, nem fogom elkerülni sem a helyet, sem a személyt, hanem önként odamegyek hozzá, és segítek neki, ahogy arról fentebb volt szó. Nézd, ez igazi, istenfélő hit, amely nem vakmerő, nem pimasz és nem istenkísértő”.

Magam is hangsúlyozni kívánom, hogy a megtapasztalt járványhelyzet bizony teológiai feladatot is jelent mindannyiunk számára. Az év nyarán a következő javaslattal fordultam Csepregi Zoltán rektorhoz és Orosz Gábor Viktorhoz, a *Lelkipásztor* szerkesztőjéhez: „néhány jó teológus igazán végig kellene, hogy gondolja a járványnak a teológiai következményeit. (...) Arra gondoltam, hogy bátorítanálak titeket, elsősorban EHE oktatókat néhány téma alapos, de közérthető körbejárására annak érdekében, hogy a sok lőtás-futás közepette teológiával is foglalkozzunk. Ilyeneket említenék hirtelen: büntetés vs. próbatétel; házi áhítat, úrvacsora, agapé; a református „tele-reálprezencia” húsvéti gyakorlata evangélikus szempontból; az eucharisztikus bűjt és az evangélikus egyház; a bezártságból adódó frusztrációk kezelése; vallási fundamentalizmus és járvány; járvány és xenofóbia; a járvány várható hatása az egyház (gyülekezetek és intézmények) gazdálkodására”. Örömmre az EHE oktatói már az ősszel letettek egy komoly anyagot egyházunk asztalára, benne a járvánnyal kapcsolatos igen komoly biblikus, rendszeres és gyakorlati teológiai és egyéb szempontokkal. Időközben a *Lelkipásztor* is sorra közöl ezekben a témákban tanulmányokat. Őszintén remélem, hogy lelkészi és értelmiségi körökben mindez továbbgyűrűzik.

III. Felkészülés az újraindításra

Sokat beszélnek a gazdasági és a kulturális élet járvány utáni újraindításáról. Egyházi téren is tudatosan kell készülni! Örülök, hogy megfogal-

mazódtak már olyan konferenciatémák, amelyek a gyülekezeti re-animációt vagy az egyházi „reset” kérdését érintik. Nem lesz könnyű a gyülekezetekben a templomba visszahívni az embereket, ugyanakkor ahol a lelkészek és munkatársaik a járvány ideje alatt is hűségesen végezték a lelkipályozást, ott nyilván ez könnyebben fog menni. Tudatosan kell arra is készülni, hogy a kényszerűségből bőségesen használt online formákból mit őrzünk meg. Sok időt, pénzt, meg lehet majd takarítani azzal, hogy rövid egyeztetéseket ebben az immár kipróbált formában is tartsunk – de valljuk persze, hogy a személyes találkozást semmi sem pótolhatja. Az említett online forma számomra is a mindennapi valóság részét jelentette: így tudtam tartani a kapcsolatot a lelkészekkel, LMK-kal, intézményvezetőkkel és másokkal. Még az OP és a zsinat is működött ebben a formában. Szerettük volna a Szélrózsa élőben megtartani, most a fiatalok által lelkesen megvalósított online formával kellett beérnünk. Sikeresnek tartom azt a TeleTemplom nevű projektet is, amellyel sok olyan gyülekezetbe

is el tudtuk juttatni az ígét, ahol a lelkészek saját közvetítést nem készítettek.

Bízom abban, hogy 2020-ra nemcsak a drámai külső változások a jellemzők, hanem az is, hogy sok minden tartósan átrendeződött bennünk. Remélem, hogy minél többen rádöbbenünk arra, hogy rendezni kell az emberi kapcsolatainkat, amíg arra idő van.

Ha 2021 nem is feltétlenül lesz rögtön *annus mirabilis*, csodálatos esztendő, abban reménykedhetünk, hogy valósággá válik a názareti Jézusnak az evangéliumban mondott szava, amellyel „az Úr kegyelmének esztendejét” (Lk 4,19) hirdette meg. Így köszönöm meg az egyházkerület népének támogató, együttgondolkodó szeretetét, helyettesem, elnöktársam, valamint a püspöki hivatal munkatársainak áldozatkész munkáját.

Erős vár a mi Istenünk!

Budapest, 2021. április 18-án, a wormszi birodalmi gyűlés 500. évfordulóján.

★ ★ ★

Meglátogatott gyülekezetek az Északi Evangélikus Egyházkerületben

Acsa	Domony	Nagybörzsöny	Salgótarján
Budafok	Gödöllő	Óbuda	Sámsonháza
Budahegyvidék	Gyón	Péteri	Szentendre
Budakeszi	Iklad	Piliscsaba	Vácegres

További meglátogatott gyülekezetek

Bakonyszentlászló	Deák tér	Révfülp	Sopron
-------------------	----------	---------	--------

Meglátogatott intézmények

Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium	Luther Kiadó
Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium	Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa
Evangélikus Hittudományi Egyetem	Szthelo Gábor Evangélikus Szeretetotthon

Külföldi utak

Eperjes

Szolgálatok statisztikája

Kategória	Alkalmak száma
Lelkészek személyes és szolgálati ügyei, egyéb lelkigondozói beszélgetések, látogatások	106
Fórum, kerekasztal, konferencia, egyetemi előadás, bemutató	34
Missziói nap, közgyűlés, lelkeszkonferencia, hivatásgondozás, ET, LMK, MET, találkozó, ordinációs előkészítő, parókusi alkalmassági vizsga stb.	25
Esküvői, temetési és keresztelési alkalmon részvétel és szolgálat	10
Megnyitó, avatás, díjkiosztó, karácsony, búcsúztatás, megemlékezés	5
Istentisztelet, áhítat, prédikáció, liturgikus szolgálat	51
Iktatás, szentelés, átadás, évnyitó, évforduló, búcsúistentisztelet	10
Hivatali munkatársak, gyülekezeti, egyházmegyei, kerületi, országos és nemzetközi ügyek, kormányzati és médiakapcsolatok, intézmények, személyi kérdések, projektek, pályázatok, rendezvények, események, egyéni megkeresések	60
Interjú, TV-/rádiófelvétel, sajtótájékoztató, fotózás	53
Politikusokkal, egyházvezetőkkel, külföldi partnerekkel, külföldi önkéntesekkel, teológushallgatókkal, diákokkal	36
LVSZ, PÜT, OE, OP, EHE, zsinat, elnökség, bizottságok, eseti stb.	63
Más kategóriába nem sorolható tevékenységek	8

★ ★ ★ ★ ★

6.2 Kerületi püspöki szolgálatok 2020-ban

Teológushallgatók találkoztak Fabiny Tamás püspökkel

2020.03.18.

ÉPH – Északi egyházkerületi teológushallgatók csoportja érkezett 2020. március 12-én, csütörtökön Fabiny Tamás püspökhöz. A szép, napos idő lehető-

séget adott arra, hogy a beszélgetésre a szabadban kerüljön sor, ezért a kertben terített asztal körül telepedtek le. Fabiny Tamás az újonnan kialakuló gyakornoki rendszerről, valamint korábban végzett szolgálataikról kérdezte a hallgatókat. Tamás püspök áhítata után szó esett a koronavírussal kapcsolatos aktualitásokról, majd az úrvacsora évről beszélgettek bővebben. Zárásként közös imára csendesedtek el; ki-ki a szíven lévő fohással fordult megtartó Istenünkhöz.

Szabadon, szabadban

2020.06.16.

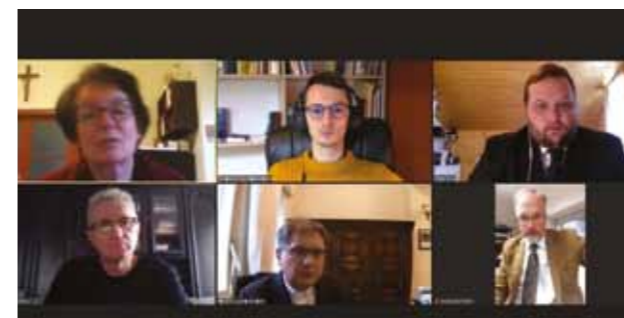
Budavár–Budagyöngye – Szabadon, szabadban tartottak istentiszteletet Szentháromság ünnepe utáni 1. vasárnap a Budagyöngye kápolnában a vári hívek. Hosszú korlátozások után, a jó idő beköszönésével és a szükséges óvintézkedések betartása mellett, először tartottak szabadtéri istentiszteletet Budagyöngye kápolnájában. A Budavári Gyülekezet-hez tartozó kis budagyöngyei közösség először járulhatott úrvacsorához a vírus kitörése óta. Az

istentiszteletet Dr. Fabiny Tamás evangélikus-elnök püspök vezette, aki ezt követően a Bécsi kapu téri püspöki templomban prédikált.

Parókusi alkalmassági vizsgák az Északi Evangélikus Egyházkerületben

2020.09.02. és 11.25.

ÉPH – 2020-ban két alkalommal is volt parókusi alkalmassági vizsga a kerületben. Szeptember 2-án Molnár Lilla, a kelenföldi gyülekezet beosztott lelkésze online formában adott számot felkészültségéről. A vizsgabizottság tagjai dr. Fabiny Tamás püspök, Keczkó Pál esperes, Bartha István espereshelyettes, valamint Vidovszky István gyülekezeti felügyelő voltak, tanácskozási joggal részt vett dr. Cserhátiné Szabó Izabella püspökhelyettes.

November 25-én Gombkötő Beáta egyetemi lelkész alkalmasságát dr. Fabiny Tamás püspök, Keczkó Pál esperes, dr. Gáncs Tamás lelkész és Szepesfalvy Ákos felügyelő; Kiss Máté fancieselnök beosztott lelkész alkalmasságát

pedig dr. Fabiny Tamás püspök, dr. Cserhátiné Szabó Izabella püspökhelyettes, Buday Barnabás esperes és Boros Csaba felügyelő vizsgálta, szintén online formában.

Az értékelést követően a bizottság mindhárom esetben egyhangúlag megállapította, hogy a jelöltek sikeresen teljesítették a vizsgát, és parókuslelkésszé választhatók.

Örök élet vasárnapja a keresztyén mártírok templomában

2020.11.23.

Budapest–Budakeszi – Eredetileg november 22-ére, örök élet vasárnapjára tervezték az új budakeszi templom felszentelését, amely a 20. és 21. századi mártíroknak állít emléket, de a járványhelyzet miatt ezt elhalasztották. A gyülekezet azonban a tervezett vasárnapon használatba vehette új templomát. Fabiny Tamás püspök a Kossuth Rádió Vasárnapi Újság című műsorában osztotta meg gondolatait az alkalomra készülve: „Budakeszin a magyar vértanúkra és valamennyi földrész különböző felekezeti mártírjaira is emlékezünk az örök élet reménységében. A 72-es szám jelképes. Végeláthatatlan a sora azoknak a vértanúknak, akiket ők most képviselnek. Csupán azért emelek ki most név szerint is egyvalakit, mert az ő erőszakos halálának 75. évfordulójára is emlékezünk. Csaba Gyulát, Péteri község evangélikus lelkészét 1945-ben brutális körülmények között meggyilkolták, feljegyzések szerint a nyelvét kitepték, testét megbecstelenítették. A kommunizmus évtizedei alatt tilos volt órá hivatalosan emlékezni, mostantól viszont majd emléktábla is örökíti meg az ő mártíriumát. De nemcsak a vértanúkra emlékezünk ma, örök élet vasárnapján, hanem mindazokra, akik ebben az évben mentek el a minden halandók útján. Lehet, hogy most a korlátozások miatt nem lehetünk ott ezen a templomi szertartáson, de otthon is gyűjthetünk gyertyát, és bízhatunk Jézus szavában: „nevetek fel van írva a mennyben”.

Karácsonyi istentisztelet Óbudán

2020.12.26.

Óbuda – Isten ott van minden emberi szenvedésben, a kórházakban és az oxigénsátor alatt is – mondta Fabiny Tamás püspök karácsony első napján az óbudai evangélikus templomban tartott ünnepi istentiszteleten. Isten karácsonykor egészen közel jött az emberhez, mert ő nem a távolság, hanem a személyesség Istene. A világjárvány miatt a távolságtartás időszakát éljük, és fáj, hogy nem ölelhetjük meg családtagjainkat. A karácsonyi történet mégis arról szól, hogy Isten át tudja hidalni a távolságot – vallotta az igehirdető.

Szenteste szabadtéri istentisztelet volt Budagyöngyén

2020.12.30.

Budavár–Budagyöngye – A budavári gyülekezetben hagyományosan igen nagy a látogatottsága a szentesti istentiszteleteknek. A Bécsi kapu téri templomban ezért délutántól éjfélig – előzetes regisztrációt kérve – összesen három istentiszteletet tartottak, a budagyöngyei kápolna előtti teraszon pedig szabadtéri istentiszteletre került sor. Így lehetett biztosítani az előírt járványügyi rendszabályok betartását, a maszkviselés mellett a kellő távolság megtartását. A megszokott karácsonyi korálokat ezúttal nem közösen énekelte a gyülekezet, hanem Hacknauer Bettina kántori szolgálata mellett Fabiny Lujza szólaltatta meg azokat. Fuvolán Pröhle Márton szolgált. Fabiny Tamás püspök hirdette az ígét. A szabadtéri istentisztelet különleges légkörében a gyülekezet talán még jobban át tudta élni az első karácsony csodáját.

★ ★ ★ ★ ★

6.3 Dr. Fabiny Tamás 2020. évi publikációi

I. Saját írások

Evangélikus Élet Égtájéoló

Bölcsődal helyett sirató

2020. február 2-9. (85. évf./ 3-4. sz.) 17. o.

Rabok legyünk vagy szabadok?

2020. március 15-22. (85. évf./ 9-10. sz.) 17. o.

Magvetés másként

2020. április 26. – május 3. (85. évf./ 15-16. sz.) 17. o.

Egytest a mi hazánk

2020. június 7-14. (85. évf./ 21-22. sz.) 17. o.

Bibliai olimpia

2020. július 19-26. (85. évf./ 27-28. sz.) 17. o.

A reménység művészete

2020. augusztus 30. – szeptember 6. (85. évf./ 33-34. sz.) 17. o.

Mentsük meg a vasárnapot!

2020. október 11-18. (85. évf./ 11-18. sz.) 16-17. o.

Boldizsár, a száműzött szerezsen király

2020. november 22-29. (85. évf./ 45-46. sz.) 16-17. o.

Evangélikus Élet egyéb

Egy gyermek és ezer hét

2020. február 2-9. (85. évf./ 3-4. sz.) 39. o., Jegyzet rovat

Akiben kiformalódott a Krisztus

2020. március 1-8. (85. évf./ 7-8. sz.) 50. o., Nekrológ rovat

Egyedül kegyelemből (Igemagyarázat a Szentháromság ünnepe utáni 4. vasárnap)

2020. július 5-12. (85. évf. 25-26. sz.) 5. o., A vasárnap igéje rovat

Élő reménységgel (A püspöki tanács levele egyházunk gyülekezeti elnökségeinek)

2020. május 10-17. (85. évf./ 17-18. sz.) 8. o., Krónika rovat

Valóságos (pünkösdi) csoda

2020. május 24-31. (85. évf./ 19-20. sz.) 42. o., Krónika rovat

Evangélikus Élet püspöki tanácsi üzenetek (Fabiny Tamás, Kondor Péter, Szemerei János)

Püspöki körlevél a Magyarországi Evangélikus Egyház gyülekezeteinek és intézményeinek
2020. február 2-9. (85. évf./ 3-4. sz.) 55. o.

Segítsünk azokon, akik áldozatos munkájukkal a járvány megfékezésén fáradoznak!
2020. március 29. – április 5. (85. évf./ 11-12. sz.) 28. o.

A püspöki tanács újabb pásztorlevele
2020. május 24-31. (85. évf./ 19-20. sz.) 7. o.

Már tarthatóak gyülekezeti alkalmak
2020. június 7-14. (85. évf./ 21-22. sz.) 9. o.

Püspöki útmutatás az egyházi szolgálatról
2020. szeptember 13-20. (85. évf./ 35-36. sz.) 9. o.

Lelkipásztor

Égre nyíló virágok bomlanak (Jn 18,9)
Elhangzott 2020. május 22-én, Fülöp Attila temetése 2020/7. (95. évf.) 279-280. o.

Igehirdetés Udvaros Béla temetésén (Mt 10,29-31)
Elhangzott 2020. június 26-án, Udvaros Béla temetése 2020/11. (95. évf.) 439-440. o.

Imádság és lelkigondozás Lenin képe alatt – Előszó egy lelkészi jelentéshez
2020/6. (95. évf.) 216-217. o.

Nagypéntek (Mt 27,31-50)
2020/3. (95. évf.) 109-112. o.

Periféria és középpont – Jer 29,7
2020/10. (95. évf.) 361. o.

Könyvek, könyvrészletek, cikkek

FABINY TAMÁS: A belülről látók fényessége (ajánlás). In: Madocsai Miklós: *Sötét éjben fényözn. Emlékmozaik*. Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerület, Budapest, 2020. 5–6. o.

FABINY TAMÁS, KONDOR PÉTER, SZEMEREI JÁNOS: Ajánlás. In: Csepregi Zoltán, Horváth Orsolya, Krähling Edit: *Luther válogatott művei 9. – A Római és a Galata levél magyarázata*. Luther Kiadó, Budapest, 2020. 7–8. o.

FABINY TAMÁS: Álom és realitás 1989–2019. In: *Evangélikus nevelés – Pedagógiai szakfolyóirat*, XVII. évf. 1–2. sz. 8–9. o.

FABINY TAMÁS: Babel és pünkösöd. Népszava, Kentaurbeszéd, 2020. május 30. 4. o.

FABINY TAMÁS: Egy különleges tavasz különleges pünkösödjé. In: Budavári hírmondó XXV. évf. 2020/2. 2. o.

FABINY TAMÁS: Együtt a hit nyelvviskolájában. In: Negyela László Márk (szerk.): *Bábel tornya. A 70 éves Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek köszöntése*. Re:Publikáció Kiadó, Budapest, 2020. 32–41. o.

FABINY TAMÁS: Erős vár a mi Istenünk! In: *Mi, evangélikusok 2020*, 2. o.

FABINY TAMÁS: Érintések In: Polgár Miklós (szerk.): *Lengyel 70. A 70 éves Lengyel Lászlónak*. 2020. 35–37. o.

FABINY TAMÁS: Foreword. In: Tibor Fabiny: *Martin Luther's last will and testament*. Luther Kiadó, Budapest 2020. 7–8. o.

FABINY TAMÁS: Jób. In Blázy Árpád, Gáncs Tamás: *Jóbbal a karanténban*. Felelős Kiadó: Szepesfalvy Ákos, Budapest, 2020. Hátsó fedőlapon.

FABINY TAMÁS: Konkordia és konkordia. In: Reuss András (szerk.): *Az egyetemes vagy ökumenikus hitvallások*. Luther Kiadó, Budapest, 2020. 9–12. o.

FABINY TAMÁS: Magyarázatok. In: Petrányi Zsolt (szerk.): *Evangélium 21*. Üzleti Negye.com Kft., Budapest, 2020. 29. o., 41. o., 53. o., 71. o., 89. o., 105. o., 125. o., 137. o., 147. o., 161. o., 169. o., 179. o., 195. o.,

FABINY TAMÁS: Nem büntetés, hanem próbatétel. In: „Az Úr közel!”. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa Missziói és Evangélikus Bizottságának hírlevele

FABINY TAMÁS, PRÓHLE GERGELY: „Nevezd meg valódi nevünkön”. Az emlékek gyógyítása az egyházban (Előszó). In: Mirák Katalin (szerk.): *Egyházvezetők 2. Nagy Gyula, Harmati Béla* [Háló 3. Dokumentumok és tanulmányok a Magyarországi Evangélikus Egyház és az állambiztonság kapcsolatáról, 1945–1990. Sorozatszerkesztő Mirák Katalin.] Luther Kiadó, Budapest, 2020. 9–13. o.

FABINY TAMÁS: Püspöki ajánlás. Akivel érdemes jókat sétálni. In: Bakay Péter (szerk.): *Küldetésben. Szellemi séta Pátkai Róbert evangélikus püspökkel*. Luther Kiadó, Békéscsabai Evangélikus Egyházközség, Budapest, 2020

FABINY TAMÁS: Pünkösöd a kommunikáció ünnepe. In: *Pilisi Evangélikus Gyülekezet Forrás újság* II. évf. 2. szám

FABINY TAMÁS: „Taníts úgy számlálni napjainkat...”. In: Varsányi Ferenc: *életŐ a karanténban*. Duna-haraszti Evangélikus Egyházközség, Taksony, 2020. 3–6. o.

FABINY TAMÁS 2020: Töri és adja (Homília hamvazószerdán, a pannonhalmi ökumenikus vesperán). In: *Pannonhalmi Szemle*, XXVIII. évf. 2. sz. 3–5. o.

FABINY TAMÁS: Zum Geleit. In: Gábor Sztehlo: In *Gottes Hand. Die Rettung jüdischer Kinder in Budapest 1944/45*. Martin-Luther-Verlag, Erlangen, 2020. 9–13. o.

FABINY TAMÁS: Vízforrás a pusztaságban. In: Veszprémi Erzsébet (szerk.): *Élim 1920–2020*. Nyíregyháza, 2020

Jézussal a viharban – Püspöki gondolatok 1956-ról Kötőszó blog, 2020.10.23. https://kotoszo.blog.hu/2020/10/23/jezussal_a_viharban

Kentaurbeszéd – Fabiny Tamás: Babel és pünkösöd https://nepszava.hu/3079835_kentaurbeszed--fabiny-tamas-babel-es-punkosd

„Nélkülük végképp összeomlana a rendszer” https://nepszava.hu/3071603_nelkuluk-vegkepp-osszeomlana-a-rendszer

Evangélikus.hu Prédikációk

Boldogok, akik nem látnak, és hisznek – Fabiny Tamás püspök prédikációja Nagy Tamás építész temetésén <https://www.evangelikus.hu/boldogok-akik-nem-latnak-es-hisznek>

Evangélikus TeleTemplom – Fabiny Tamás prédikációja Szentháromság ünnepén <https://www.evangelikus.hu/evangelikus-tele-templom-fabiny-tamas-predikacioja-szentharom-sag-unnepen>

Fabiny Tamás: Jézus a bezárt ajtón keresztül is meglátogat <https://www.evangelikus.hu/jezus-a-bezart-ajton-keresztul-is-meglátogat>

Fabiny Tamás: Isten ott van minden emberi szenvedésben <https://www.evangelikus.hu/karacsony-obuda-fabiny-2020>

Tudományos

Fabiny Tamás: a válság radikális változásra készítet <https://www.evangelikus.hu/fabiny-a-valasag-radikal-is-valtoztatasra-kesztet>

Interjú, beszélgetés, nyilatkozat

Akiért a harang szól: a 106 éves korában elhunyt Patay Pál <https://www.evangelikus.hu/elhunyt-patay-pal>

Csapatjáték, szerelemmel – Fabiny Tamás gondolatai a házasság hete kapcsán <https://www.evangelikus.hu/csapatjatek-szerelemmel-fabiny>

Die Botschaft von Bischof Tamás Fabiny <https://www.evangelikus.hu/node/24523>

Erre az imára nem az Istennek van szüksége – Fabiny Tamás a csütörtöki vallásközi imanapról <https://www.evangelikus.hu/200514-fabiny>

Összefogtunk – Fabiny Tamás elnök-püspök nyilatkozata a koronavírus kapcsán <https://www.evangelikus.hu/fabiny-tamas-interju-202004>

Videoüzenet

„Az Úr... adjon neked békeséget.” 4Móz 6,24kk – Dr. Fabiny Tamás elnök-püspök üzenete <https://www.evangelikus.hu/fabiny-fehivas-20200317>

Fabiny Tamás üzenete a teológiai hallgatóknak <https://www.evangelikus.hu/fabiny-tamas-punkosdi-uzenet-teologusoknak>

Északi honlap

Fabiny Tamás: Nem hiszek a könnyelmű ökumenében <https://eszak.lutheran.hu/node/2201>

Fontosabb Facebook-bejegyzések

Fabiny Tamás facebookja:

II. Interjúk

ANTAL-FERENCZ ILDIKÓ 2020. „A fogyasztásban sokkal nagyobb önkorlátozásra van szükség” – interjú Dr. Fabiny Tamással. *Férfiak Klubja*, https://www.ferfiakklubja.hu/fk_magazin/kor-kerdes/a_fogyasztasban_sokkal_nagyobb_onkorlatozasra_van_szukseg_interju_dr_fabiny_tamással

FABINY TAMÁS: ApCsel 16,9 leckéje. *Confessio*, 2020/3, <http://confessio.reformatus.hu/v/658/#page2>

Az egyházaknak tenniük kell, hogy előre meneküljünk https://szoljbeapapnak.blog.hu/2020/04/23/az_egy-hazaknak_tenniuk_kell_hogy_efore_menekuljunk. 2020. április 23.

FABINY TAMÁS: Ne csak a harangok, a varrógépek is zúgjanak az egyházban, *Szeretlekmagyarország.hu*
<https://www.szeretlekmagyarország.hu/elestilus/fabiny-tamas-ne-csak-a-harangok-a-varrogepek-is-zugjanak-az-egyhazi-ban/>

FIALOVSKY MAGDA 2020: Fabiny Tamás evangélikus püspök: Az egyház lehetne az a hely, ahol példát adunk a közösségről, Újváros – Egy testvéribb világot
https://ujvarosonline.hu/tarsadalom/fabiny-tamas-evangelikus-puspok-az-egyhazi-lehetne-az-a-hely-ahol-peldat-adunk-a-kozossegről?fbclid=IwAR3sXZf3IMgujoZt_Mkta-FHZNVJF2ln-DplzZYvKf5FwoKCMZgiO4XuoTjI. 2020. július 24.

★ ★ ★ ★ ★

6.4 Felügyelői jelentés 2020

Egy/első járványos év

DR. FÁBRI GYÖRGY EGYHÁZKERÜLETI FELÜGYELŐ

Egyházkerületi felügyelői jelentés 2020/2021

Magyarországi Evangélikus Egyház – Északi Egyházkerület

Amikor az egy évvel ezelőtti felügyelői jelentést tárgyaltuk, mindannyian az éppen kitört járvány viszonyai között igyekeztünk megtalálni családunk, gyülekezeti életünk, egyházunk s a magunk helyét, mozgásterét. Bár a hozzáértők figyelmeztettek, hogy ez még csak a kezdet, hajlamosak voltunk néhány hónapos bezártsági időszakra készülni, és az elviselendő nehézségeket és veszteségeket az akkori számokkal mérni. A mostani adatok és tapasztalások új belátásokat hoztak el: már elkezdhetjük érzékelni, milyen üzenete van számunkra a járvány megjelenésének, mely pontokon alakítja át működésünket, mennyire van válságkezelési

KERÉNYI GYÖRGY 2020. „Együtt sírok veled, ha te sírsz” - Fabiny Tamás evangélikus püspök. *Szabadeuropa*
<https://www.szabadeuropa.hu/a/fabiny-tamas-evangelikus-puspok-jarvany-allam-egyhazi-menekultek-melegek/31012857.html>

PAPP ERIKA 2020. Megmenti-e Isten a világot?. *Evangélikus Élet*, 85. évf. 17–18. sz. 14–15. o. Krónika rovat. Forrás szoljbeapapnak.blog.hu

PINTÉR KÁROLY 2020. Hogy a fél múlt ne legyen „fél múlt” *Evangélikus Élet*, 2020 június 21–28. (85. évf. 23–24. sz.) 27. o.

idősek egészségének megóvása érdekében, másfelől társadalmi felelősségünk tudatában a járvány terjedésének lassításában. Tudván, hogy szólnak érvek, elsősorban személyes ösztönzöttségek a valamilyen formájú nyitva maradás mellett is, helyesnek és követendőnek tartottam a zárásokat ajánló egyházvezetői, püspöki döntéseket.

Az ugyanakkor sajnos fel sem merülhetett, hogy megtartsuk az erre az időszakra tervezett találkozóinkat. Így elmaradt a lelkészek és felügyelők találkozója, az egyházkerületi missziós nap, a munkaévkezdő lelkész-találkozó és a Szélrózsa is.

Igyekeztünk, ahol lehetett, az online formákat alkalmazni. Gyülekezeteink mind szélesebb körben használták az istentiszteleti közvetítések megoldásait. Tudjuk, hogy ennek teológiai, liturgiai és esemény-megélési dilemmái is vannak, mégis a kényszerhelyzetben kínáltak egy vékonyka szálát a gyülekezeti közösség átmentéséhez. Ezt segítő, szorgalmaztuk a gyülekezetek digitális eszközhasználatának támogatását módszertanilag és ahol lehet, eszközökkel. Ugyancsak ezt a kényszerhelyzetet ellensúlyozandó indítottuk el a TeleTemplom kezdeményezést, aminek Hafenschér Károly testvérünkkel együtt kezdeményezője, rendező-producere lehettem. A médiahasználati sajátosságokhoz igazodott hosszúságú és ritmusú ígéhirdetések, áhítatok, meditációk egyházunk vezető ígéhirdetőinek szolgálatát tették elérhetővé mindenki számára, reménység szerint ösztönözve az ilyen helyi kezdeményezéseket is.

Az elmaradt szélesebb körű eseményeket viszont nem tudtuk online pótolni, csak a Szélrózsa kínált ilyen programokat. Az egyházmegyei vezetői konzultációkat is online tartottuk, mint ahogyan az egyházi szervezeti élet is a digitális térbe költözött. Mindennek a tanulási folyamata során egyre inkább látjuk, mit tudunk a későbbiekben kiváltani a személyes részvételekből, de mi az, ami sokkal hatékonyabb és célszerűbb jelenléti formában.

Igen érzékeny veszteséget okozott a gyülekezetnek a lezárások miatt a perselypénz elmaradása. Több gyülekezetben a hívek áldozatvállalása megtalálta a leleményes formákat, et egészítette ki az országos kezdeményezésű Digitális persely program (<https://perselypenz.lutheran.hu/>), ami lehetővé tette az adakozás alternatív útjait.

Mindez mutatja, hogy egyházunk egésze igyekezett a járványos időszakban továbbvinni működését, de őszintén meg kell mondanunk, hogy fontos ügyekben egyfajta lefagyás akadályozta megkezdett és sürgető változásokon való munkálkodást. Három területet szeretnék hangsúlyozni, ahol a pandémia okozta nehézségek ellenére is folytatnunk kell a munkát: a gyülekezeti szervezetünknek

a népmozgalmi és lelkesítő erőforrási realitásokhoz igazítása, a gyülekezetek gazdasági önállóságának felépítése, valamint a teológiai megújulásunk formálódása a bibliaolvasó köröktől kezdve a teológiai képzésig, tudományos kutatásig.

2. Egyházi életünk a pandémia árnyékában

Miután 2019-ben véglegesült a kormányval közölt megállapodás végrehajtásának koncepciója, elindult az előkészítés a megállapodás középpontjába került területeken: a lelkészek gyülekezeti munkájához szükséges infrastrukturális feltételek javítása (parókia-felújítások), a diakóniai munka, az óvodai hálózat kiterjesztése, az evangélikus kórházi fejlesztés és az Evangélikus Hittudományi Egyetem támogatása. A konkrét felmérések megtörténtek, a gyülekezeti egyeztetések is jól haladnak. A helyi szempontok érvényesítése, beleértve a helyi társadalom képviselőinek bevonását is, elengedhetetlen a beruházások valódi hasznosulásához, a gyülekezeti közösség erősödéséhez. Ebben a folyamatban természetesen időnként a viták, de fontosnak tartom, hogy a jog- és célszerűség mindenképpen érvényesüljön.

Az EHE támogatása meggyőződésem szerint együtt kell járjon egyfelől a lelkész-képzés megújításával, másfelől az evangélikus intézményhálózat (oktatás és diakónia) számára szükséges szakemberutánpótlás felfejlesztésével. Minderről már elindult az egyeztetés, várjuk a fejleményeket.

Az egyházkerületi szintű gyülekezeti-lelkészi támogatásokról a szokott rendben döntöttünk. Áldásos munkák eredményeképpen kiválóan halad Nyíregyházán a Nagytemplom felújítása, nagyon várjuk, hogy a lezárások után méltóképpen ünnepelhesünk együtt. Az ilyen nagyobb beruházásokat országos szinten támogattuk illetve figyelemmel kísértük, ha valahol forrás adódott ezekre. Külön is említem Salgótarján kiemelt támogatását, aminek szakmai és gyülekezeti előkészítése az új helyi lelkész és az egyházmegye felelősségteljes gondozásában megalapozott reményekre ad okot a gyülekezetépítési eredmények terén. Hasonlóan jelentős mértékű a szolnoki gyülekezet beruházása is, amit a gyülekezet átgondolt koncepciója tesz reménytelivé. Azt is szeretném jelezni, hogy az egyházkerület vezetése örömmel veszi, ha a nem egyházi egyeztetések révén érkező támogatásokról már az előkészítés időszakában tudomást szerzünk, így felelősségünket és a szükséges szervezeti támogatásunkat jobban tudjuk érvényesíteni.

Sajnos gyülekezeti szinten szomorú folyamatok is folytatódtak az évben. Egyházkerületi elnökségünk egyértelmű állásfoglalást tett közzé Donáth László lelkésztestvérünk ügyéről. Ebben egy hosszú, időnként megrendítő beszélgetéseket is magával

hozó tényfeltárási folyamat tanulságait összegeztük. Az elnökség nem támogatta a Csillaghegyi Gyülekezet kérelmét az időközben nyugdíj-korhatárt elért lelkész szolgálati idejének meghosszabbításáról. Az ügytől nem függetlenül kezdeményezte egyházkerületi elnökségünk, hogy jöjjön létre országos szinten olyan jelzőrendszer, ami lehetővé teszi az abúzust szenvedetteknek az odafordulást, ügyük kellően tapintatos, de határozott kezelését.

Tavalyi jelentésemben beszámoltam a miskolc-belvárosi gyülekezet igazgatólelkésze elleni fegyelmi eljárás jogerősen elmarasztaló egyházi bírósági döntéséről. Sajnos tavaly ősztől kezdődően újabb feszültségekről tájékoztattak minket a hozánk forduló miskolci gyülekezeti tagok, presbiterek. A kerületi elnökség többször is felhívta mind Sándor Frigyes lelkész, mind az egész gyülekezet figyelmét a vitás ügyek testvériességen alapuló rendezésére. Ehelyett csak még jobban elmérgesedtek a viták, jogsértések gyanúja merült fel, így a kerületi ügyészhez kellett fordulnunk, aki fegyelmi eljárást kényszerült indítani, valamint a gyülekezeti tagok megkeresése alapján az egyházi bíróság érvénytelenített egy közgyűlést is. Aggódo figyelemmel kísérjük a továbbiakat.

3. Járványkilitásaink

Az eddigiekből is látszik, hogy egyházi életünkben ugyan jelentős zavarokat okozott a járvány, de nem lehetünk a meghátrálás népe, hanem a lutheri örökséghez méltóan kell átgondolnunk, magasabb szinten mit jelent mindez a számunkra. Ehhez vetek fel végezetül néhány szempontot további megfontolásra.

A Jóisten kegyelme legalább két emberöltő óta megóvott minket a természet pusztító erőinek össztársadalmi szintű, komoly károkozásától. Ez a kegyelem megengedte, hogy biztonságban tudva magunkat foglalkozunk családjaink, közösségeink dolgaival, építsük egyházunkat. De valljuk meg, el is kényelmesedtünk, felelősségvállalásunk is tompult. Nem gondolom és teológiailag sem tűnik számomra helyénvalónak a járványt isteni beavatkozásnak tekinteni, inkább egy olyan figyelmeztet-

tésnek, ami éles fényel irányítja rá figyelmünket a saját korábbi felelőtlenségeinkre, amelyek a természet erőinek ezidei fölény kerekedésében nagy szerepet játszottak.

Mindenekelőtt a teremtésvédelmi elköteleződésünk gyengeségére. A szakemberek egyöntetű álláspontja, hogy a járványok megszorodásához nagyban hozzájárul a természeti környezet ember általi kizsákmányolása. A mértéktelen fogyasztás kultuszának sem tartunk kellőképpen ellent, ami egyebek között az irracionális mértékűvé vált mobilitásban is testet ölt – legyen szó a gazdasági tevékenységek távoli országokba való kihelyezéséről vagy akár a felületes utazgatások tömegéről. Most érezzük át nagyon is közvetlenül, hogy milyen visszaütő hiba is volt eltűrnünk évtizedeken át az egészségügyben dolgozók és pedagógusok megalázóan alacsony díjazását, az egészségügyi és oktatási infrastruktúra leromlását. És a szűkebb egyházi életünkben is most érzékelni, hogy mennyi feleslegesnek bizonyuló utazgatással, személyes értekezlettel terheltük a környezetet és saját lelki kiegyensúlyozottságunkat.

A járvánnyal tehát dolgunk van: mindenekelőtt vigyázzunk egymásra, vigyázzunk magunkra, a távolságtartás és a maszkviselet következetes alkalmazására. De ugyanolyan dolgunk, hogy hagyjuk magunkat felrázni: A kegyelmes Isten a szörnyű szám adatok ellenére is megóvott minket attól, hogy a más lehetséges pandémiák még nagyobb gyötrelmei szembesítsenek minket tévutainkkal. Imádságos hálaadással köszönjük ezt meg, és igyekezzünk megtisztulva feldolgozni a járvány súlyos következményeit. Ebben lelki támogatást adhat azoknak a példáknak a sora, amelyeket szerte az országban tapasztalhatunk gyülekezeteinknél: az idősek segítése, az összekapaszkodás vagy éppen az olyan, megszólító erejű kezdeményezések, amit a Nyíregyházi Gyülekezet tett a kórházakban dolgozóknak.

Menjünk együtt tovább ezen az úton!

Erős vár a mi Istenünk!
Csömör, 2021. március 21.

7. Személyi hírek az Északi Evangélikus Egyházkerületből

7.1 Személyi változások

1. Közgyűlések az Északi Egyházkerületben

Egyházkerületi közgyűlés **2020. november 13-án** volt, a járványhelyzet miatt online felületen. Közgyűlési határozat nem született.

2. Személyi változások az Északi Egyházkerületben

Bence Áron lelkész 2020. február 1-től munkaidejének 50%-ában kórházlelkészi szolgálati kiküldést kapott a Semmelweis Orvostudományi Egyetem klinikai tömb területére, továbbá 2020. február 1-től beosztott lelkészi szolgálatra kapott kiküldést a Budai Egyházmegyébe.

Sághyné Kiss Katalin lelkész 2020. február 1-től intézményi lelkészi szolgálatra kapott kiküldést a Tessedik Sámuel Evangélikus Szeretetszolgálatához.

Blázy Árpádné Gebe Márta lelkész 2020. február

6-tól lemondott a Budapest–Kelenföldi Evangélikus Egyházközségben végzett lelkészi szolgálatáról.

Győri János Sámuel lelkész 2020. február 20-tól 2020. december 31-ig gyülekezetplántáló lelkészi megbízást kapott a Szentendrei Evangélikus Egyházközségben.

Molnár Lilla lelkész 2020. szeptember 1-től 2021. június 30-ig beosztott lelkészként szolgál a Budapest–Kelenföldi Evangélikus Egyházközségben.

Kendeh K. Péter lelkész 2020. május 1-től helyettes lelkészi kiküldetést kapott a Ceglédi Evangélikus Egyházközségbe.

Adámi László lelkész 2020. május 13-tól helyettes lelkészi kiküldetést kapott a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközségbe.

Novotny Dániel lelkészt 2020. augusztus 1-től felmentették az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégiumban végzett iskola-lelkészi szolgálata alól.

Sinkó Gábor Vilmos lelkészt átengedték az Északi Egyházkerületből a Nyugati Egyházkerület állományába.

Sághyné Kiss Katalin lelkész 2020. augusztus 1-től iskolalelkészi szolgálatot kezdett az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégiumban.

Rosenberger Tamás lelkész 2020. augusztus 1-től beosztott lelkészi szolgálatot kezdett a Galgagyörki Evangélikus Egyházközségben.

Kendeh K. Péter lelkészt 2020. augusztus 15-től felmentették a Ceglédi Evangélikus Egyházközségben végzett helyettes lelkészi szolgálata alól.

Simon Viktória lelkész 2020. augusztus 16-tól munkaidejének 50%-ában helyettes lelkészi szolgálatot kezdett a Ceglédi Evangélikus Egyházközségben.

Kendeh K. Péter lelkészt 2020. augusztus 16-án a Csömöri Evangélikus Egyházközség lelkészévé választották.

Kovács Erzsébet lelkészt 2020. október 1-től gyülekezeti helyettes lelkészi szolgálatra küldték ki a Nagycserkeszi Evangélikus Egyházközségbe.

Szilák-Túri Krisztina 2020. augusztus 3-tól intézményi lelkész a Sztehlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat Sarepta telephelyén, Piliscsabán.

Balázs Tibor lelkésznek a Sajókazai Evangélikus Egyházközségbe szóló helyettes lelkészi megbízását 2020. szeptember 1-től 2021. augusztus 31-ig meghosszabbították.

3. Gyerekszületés

Szlaukó-Bobál Orsolya lelkésznek és férjének, Bobál Péternek 2020. június 2-án Bobál Benjámint nevezte gyermeke született.

Horváth-Hegyi Áron lelkésznek és Adámi Johannának 2020. november 8-án Salomé nevű hatodik gyermeke született.

Gáncs Tamás lelkésznek és Bacsa Andreának 2020. november 11-én Dorca nevű második gyermeke született.

Parókusi alkalmassági vizsgát tett:

Molnár Lilla – 2020. szeptember 2.

Gombkötő Beáta – 2020. november 25.

Kiss Máté – 2020. november 25.

Nyugdíjba lépett:

Donáth László – 2020. december 5.

Az Északi Egyházkerület püspöki hivatalában történt személyi változások:

Huzián Orsolya irodavezető munkaviszonya 2020. augusztus 31-vel közös megegyezéssel megszűnt.

Heinczinger Orsolya irodavezető 2020. október 15-től az egyházkerület munkatársa.

Pap Kinga Marjatta tanácsos munkaviszonya 2020. október 22-vel közös megegyezéssel megszűnt.

4. Fegyelmi eljárások az Északi Egyházkerületben

Az egyházkerületben fegyelmi eljárás az adott időszakban nem volt. Az egyházkerület elnöksége egy esetben végzett tényfeltáró vizsgálatot, ami egy egyházkerületi lelkész személyét érintette.

7.2. Az Északi Egyházkerületben 2020-ban felszentelt lelkész bemutatása

Rosenberger Tamás

Rosenberger Tamás 1996. szeptember 6-án született Kistarcsán. Ikladon nőtt fel, 2010-ben konfirmált az ikladi gyülekezetben. Általános iskolai tanulmányait az Ikladi Tasnádi Lajos Német Nemzetiségi Általános Iskolában végezte, ezt követően az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnáziumban tanult, ott érettségizett. A gimnáziumi évek alatt a gyülekezet ifjúsági zenekarában gitárosként szolgált.

Az érettségi után, 2015-ben felvételt nyert az Evangélikus Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakára. Feleségével, Babka Annával ösztön-

díj keretében fél évet Helsinkiben tanultak, ami meghatározó volt a teológiai látásmódjának kialakulásában. Ennek hatására kutatta szakdolgozatában a mai gyülekezetplántálás lehetőségeit. Hatodéves gyakorlatát az Acsai Evangélikus Egyházközségben végezte Mekis Ádám esperes mellett.

Feleségével mindketten lelkészként szolgálnak. Öt éve házasok, első gyermekük, Máté 2019-ben született.

Ordinációját követően 2020. augusztus 1-én kezdte meg lelkészi szolgálatát Galgagyörkön, illetve Váckisújfalun, ahová beosztott lelkészként helyezte Fabiny Tamás püspök.

A Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének kiadványa

Budapest, 2021

Felelős kiadó: Dr. Fabiny Tamás

Szerkesztés: Garai Szilvia, Nagy Ádám, Csúry Csaba

Nyomdai előkészítés: Ecsedi Klára

Nyomdai kivitelezés: Vareg Hungary Kft.

Felelős vezető: Egyed Márton

Megjelent 400 példányban

CONSERVANDO ET RENOVANDO

